

książka zgodna
z wymogami
certyfikacji
języka polskiego

PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO

Wprowadzenie do języka biznesu

poziom
średni
B1 B2

Marzena Kowalska

O biznesie po polsku

Universitas

O biznesie po polsku

PODREĆCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO
Wprowadzenie do języka biznesu

2261

JĘZYK POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW

**SERIA POD REDAKCJĄ
WŁADYSŁAWA MIODUNKI**

2261

**KATEDRA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO
UNIwersytetu Jagiellońskiego**

PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO
Wprowadzenie do języka biznesu

średni
B1 B2

Marzena Kowalska

O biznesie po polsku

2261

Kraków

© Copyright by Marzena Kowalska and Towarzystwo Autorów
i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS, Kraków 2008

ISBN 97883-242-1106-7
TAiWPN UNIVERSITAS

Redakcja
Mirosław Ruszkiewicz

Rysunki
Sepielak

Projekt serii i stron tytułowych
Ewa Gray

Projekt okładki
Sepielak

---

www.universitas.com.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
1. DANE OSOBOWE – KWESTIONARIUSZ OSOBOWY (Wypełnianie kwestionariusza osobowego, podawanie informacji o swojej drodze zawodowej, zadawanie pytań o dane osobowe)	11
2. PREZENTACJA FIRMY (Opisywanie firmy: firma działa na polskim rynku x lat, zatrudnia x pracowników, współpracuje z...)	23
3. MÓJ DZIEŃ (Omawianie z asystentką planu dnia: przychodzi X, odwołać, przełożyć spotkanie. Godziny)	35
4. STRUKTURA FIRMY (Przedstawianie działów, dyrektorów, zajmować się..., być odpowiedzialnym za...)	47
5. KONTO W BANKU (Zakładanie konta w banku, rozmowa z urzędniczką, kredyt w banku: warunki, spłata, oprocentowanie itp.)	59
6. ROZMOWA PRZEZ TELEFON (Prowadzenie rozmowy telefonicznej, charakterystyczne zwroty)	71
7. O GOSPODARCE (Opisywanie sytuacji gospodarczej Polski: inflacja, bezrobocie, dochód PKB, czasowniki: <i>spadać, rosnąć, wzrastać</i>)	83
8. SPOTKANIE (Umawianie się na spotkanie z klientem, formuły używane przy inicjowaniu spotkania, ustalanie terminu spotkania)	95
9. DLACZEGO ZMIENIAĆ PRACĘ? CV (Motywy zmiany pracy, typowe pytania pracodawcy zadawane podczas rozmowy kwalifikacyjnej, prezentacja własnych dokonań zawodowych)	105
10. CZY POTRZEBNE SĄ ZMIANY? (Plany zmian w firmie: planujemy rozszerzyć współpracę, zamierzamy zwiększyć sprzedaż)	119
11. WZROST CZY SPADEK? (Podawanie danych dotyczących obrotów, zysków, strat firmy. Czasowniki: <i>spaść, wzrosnąć</i> , zwrot: <i>utrzymywać się na tym samym poziomie</i>)	131

12. DOBRY INTERES (O pieniądzach nieformalnie: X zrobił majątek na handlu kasetami wideo, robić interesy z..., zaczynać od..., dorobić się...)	143
13. NEGOCJOWANIE CEN (Zwroty i wyrażenia używane przy negocjowaniu warunków umowy)	153
14. WŁASNA FIRMA (Kroki na drodze do założenia własnej firmy, urzędy, dokumenty)	165
15. PODSUMOWANIE ROKU (Udało nam się..., zrealizowaliśmy plan, odnieśliśmy sukces)	177
CZAS WOLNY – zestawienie słownictwa	187
GIEŁDA – zestawienie słownictwa	189
TABLICE GRAMATYCZNE	191
KLUCZ DO ĆWICZEŃ	199
SŁOWNIK	215

2261

WSTĘP

Doświadczenie w pracy dydaktycznej z cudzoziemcami uczącymi się języka polskiego, wśród których znaczącą liczbę stanowią biznesmeni, pokazało, że potrzebny jest podręcznik o tematyce biznesowej na średnim poziomie. Autorka wyszła z założenia, że już na poziomie średnio zaawansowanym możliwe jest, a zarazem pożądane posługiwanie się językiem specjalistycznym, jakim jest język biznesu.

Podręcznik został adresowany do tych wszystkich, którzy ukończyli naukę języka polskiego na poziomie podstawowym A1 i A2. Jest to więc podręcznik dla poziomów średnich B1 i B2, napisany z myślą o tych, którzy chcą poznać realia prowadzenia biznesu w Polsce, podstawowe słownictwo oraz struktury syntaktyczne używane w tej dziedzinie.

Powstawaniu *O biznesie po polsku* przyświecała taka koncepcja metodyczna, aby jako podręcznik specjalistyczny prezentował on słownictwo oraz struktury używane w biznesie, a jednocześnie przywoływał struktury gramatyczne i słownictwo poznane przez uczących się języka polskiego na poziomie podstawowym – A1 i A2. I tak na przykład w lekcji pierwszej „Dane osobowe” pojawia się nowe słownictwo z kwestionariusza osobowego (stanowisko, zameldowanie), ale także powtarzane są podstawowe konstrukcje z narzędnikiem (jestem Polakiem, jestem inżynierem, czy – mam 25 lat, pracuję w firmie x). Takie podejście metodyczne pozwala na łagodne przejście z języka ogólnego do specjalistycznego. Uczący się nie są przytłoczeni nadmiarem nowego słownictwa i konstrukcji, nie są nieprzyjemnie zaskoczeni i zablokowani.

Podręcznik może być wykorzystywany zarówno do pracy z nauczycielem, jak i samodzielnej pracy uczącego się. Stosunkowo prosty układ poszczególnych części oraz klucz do ćwiczeń pozwalają na samodzielną naukę.

Układ lekcji w podręczniku jest następujący:

- tekst lub dialog
- słownictwo ogólne
- słownictwo tematyczne
- 15 minut na gramatykę (w tym m.in. konstrukcje zdań)
- ćwiczenia
- wiadomości gospodarcze

Na końcu podręcznika znajdują się:

- słowniczek do tematów: „Czas wolny” oraz „Giełda”
- tablice gramatyczne
- klucz do ćwiczeń
- słownik

Tekst i dialogi (w zależności od tematu i kontekstu sytuacyjnego jest to albo dialog, albo tekst ciągły) prezentują ogólne realia prowadzenia biznesu w Polsce, konstrukcje syntaktyczne oraz słownictwo dotyczące danego tematu. Jako teksty modelowe mogą stanowić punkt wyjścia lekcji. Ta część może służyć ćwiczeniom w czytaniu oraz pracy nad wymową.

Dialogi i teksty nie tworzą jakiejś historii, a to dlatego, iż zamiarem autorki było, aby z lekcji korzystano na zasadzie poradnika – uczący się może czytać dowolną lekcję, której znajomość jest mu potrzebna, np. „O gospodarce” czy „Rozmowa przez telefon”.

Słownictwo podzielone zostało na dwie grupy – ogólne oraz tematyczne. Słownictwo tematyczne zawiera zarówno słownictwo specjalistyczne związane z tematem lekcji, jak i słownictwo ogólne czy potoczne, które rozszerza zasób słów dotyczących tematów lekcji. W jego skład weszły również wyrażenia i zwroty. Część słownictwa tematycznego stanowi punkt „Łatwo zapamiętasz”, w którym prezentowane są internacjonalizmy. W obrębie słownictwa tematycznego znalazły się słowa, które nie pojawiły się w tekście danej lekcji. O ich włączeniu zdecydowało kryterium frekwencyjne – analiza tekstów prasowych oraz tekstów autentycznych, pisanych przez biznesmenów. W słowniczku podaje się dwie formy czasownika, w kolejności – najpierw niedokonany, potem dokonany, niezależnie od tego, który czasownik pojawił się w tekście. Zdarza się, iż pewne słowa, które autorka uznała za ważne, a jednocześnie trudne do zapamiętania, powtarzają się w słowniczku dwukrotnie (np. *potwierdzać, odwoływać, przekładać* znajdują się w lekcji 3 oraz w lekcji 8).

Przyswojenie słownictwa specjalistycznego jest obok opanowania konstrukcji syntaktycznych podstawą posługiwania się językiem specjalistycznym. Dlatego nowe słowa są potem używane w ćwiczeniach zarówno leksykalnych, jak i gramatycznych. Dzięki dużej ilości powtórzeń mogą być zapamiętane przez uczących się.

Punkt „15 minut na gramatykę” prezentuje nowe zagadnienia gramatyczne albo też przywołuje te poznane w trakcie kursu podstawowego, które autorka uznała za trudne, jak np. odmiana czasownika *chcieć* w trybie warunkowym.

Pamiętając jednak o tym, że podręcznik ukazuje się w serii „Język polski dla cudzoziemców”, autorka nie powtarza wszystkich zagadnień gramatycznych, które pojawiają się w trakcie kursu (deklinacji rzeczownika czy koniugacji). Podstawą, do której odsyła się korzystających z *O biznesie po polsku*, jest podręcznik Ewy Lipińskiej *Z polskim na ty*. Dla tych wszystkich, którym dla przypomnienia gramatyki wystarczy rzut oka na tablice, na końcu podręcznika zamieszczono tablice gramatyczne – zestawienie odmiany rzeczowników, zaimków dzierżawczych oraz zaimków osobowych przez przypadki, odmiany czasownika, a także zestawienie liczebników w mianowniku, bierniku i dopełniaczu.

W paragrafie „Konstrukcje” prezentowane są konstrukcje syntaktyczne, do których należą zarówno konstrukcje charakterystyczne dla języka biznesu, jak i takie, które stosowane są w języku ogólnym.

Podstawą ostatniej części lekcji, w której ćwiczone jest rozumienie tekstów pisanych, są krótkie artykuły prasowe. Ich treść stanowią informacje gospodarcze. Autorka proponuje na koniec pytania wiążące się z treścią artykułu, a jednocześnie odwołujące się do doświadczenia uczącego się, na które może on odpowiedzieć ustnie lub pisemnie.

Podręcznik został przetestowany na dziesięciu różnych grupach średnio zaawansowanych, był udoskonalany w trakcie pracy z biznesmenami.

W przygotowaniu podręcznik na następny poziom języka biznesu – C1.

* * *

Chciałabym serdecznie podziękować prof. Władysławowi Mioduncze za wnikliwą recenzję i cenne uwagi oraz sugestie, a także Wojciechowi Białkowi, Rainerowi Fuhrmannowi, Marzenie Jasnos, Edycie Janiszek i Zuzi Koniarz, dzięki którym podręcznik uzyskał obecny kształt.

WYKAZ SKRÓTÓW

Oto lista skrótów, które są stosowane w podręczniku w części „Słownictwo”:

<i>Adj.</i>	adjective (przymiotnik)
<i>Adv.</i>	adverb (przysłówek)
<i>f</i>	feminine (rodzaj żeński)
<i>Imperf.</i>	imperfective verb (czasownik niedokonany)
<i>Inf.</i>	infinitive (bezokolicznik)
<i>m</i>	masculine (rodzaj męski)
<i>n</i>	neuter (rodzaj nijaki)
<i>Perf.</i>	perfective verb (czasownik dokonany)
<i>pl.</i>	plural (liczba mnoga)
<i>sg.</i>	singular (liczba pojedyncza)

oraz skróty nazw przypadków:

<i>Nom.</i>	nominative (mianownik)
<i>Gen.</i>	genitive (dopełniacz)
<i>Dat.</i>	dative (celownik)
<i>Acc.</i>	accusative (biernik)
<i>Instr.</i>	instrumental (narzędnik)
<i>Loc.</i>	locative (miejscownik)
<i>Voc.</i>	vocative (wołacz)

1

**DANE OSOBOWE –
KWESTIONARIUSZ
OSOBOWY**

2261

I

Nazywam się Andrzej Filipiak. Jestem Polakiem, mam 42 lata. Obecnie pracuję w firmie „ABC”. Jestem dyrektorem marketingu. Pracuję tu dopiero 2 tygodnie. Przedtem pracowałem na stanowisku dyrektora do spraw sprzedaży w dużej, międzynarodowej firmie. Dyrektor personalny prosił mnie o wypełnienie kwestionariusza osobowego, który jest mu potrzebny do mojej umowy o pracę i dla ZUS-u. Oto ten kwestionariusz:

KWESTIONARIUSZ OSOBOWY

1. Imię (imiona) i nazwisko . . . . .
  - a) Nazwisko rodowe . . . . .
  - b) Imiona rodziców . . . . .
  - c) Nazwisko rodowe matki . . . . .
2. Data i miejsce urodzenia . . . . .
3. Obywatelstwo . . . . .
4. Numer ewidencyjny (PESEL) . . . . .
5. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) . . . . .
6. Miejsce zameldowania . . . . .
Adres do korespondencji . . . . .
Telefon . . . . .
7. Wykształcenie . . . . .
(nazwa szkoły i rok jej ukończenia)
. . . . .
(zawód, specjalność, stopień naukowy)
8. Przebieg dotychczasowego zatrudnienia
. . . . .
(patrz tabela)

Lp.	Pracodawca	Okres zatrudnienia	Stanowisko

II

Nie lubię, kiedy ludzie zadają mi osobiste pytania: czy mam rodzinę, czy nie? Czy mam dzieci? Albo: ile mam lat? Jak się nazywa mój pies (bo uważają, że każdy powinien mieć psa). Jestem w pracy pierwszy dzień, a wszyscy dookoła atakują mnie pytaniami. Kiedy jestem w kuchni, pytają czy lubię sok pomarańczowy. A może wolę grejpfrutowy? A ja wolę mieć święty spokój.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

atakować *Imperf.* (-kuję, -kujesz), *zaatakować Perf.*

(-kuję, -kujesz) + *Acc.* ● attack

dookoła + *Gen.* ● around

obecnie *Adv.* ● at present, now

osobistość *f* ● personage, personality

osobisty, -a, -e *Adj.* ● personal

osobowość *f* ● personality

powinien + *Infn.* ● one should

przedtem *Adv.* ● before

sprzedaż *f* ● sale, sales

uważać *Imperf.* (-am, -asz), *że* ● think

wszyscy ● everyone, all

zadawać *Imperf.* (-daję, -dajesz), *zadać Perf.* (-dam, -dasz) + *Acc.*

(np. pytanie) ● ask, give, set

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

imię (*pl.* imiona) ● name

kwestionariusz *m* ● questionnaire

międzynarodowy, -a, -e *Adj.* ● international

obywatelstwo *n* ● citizenship

okres *m* ● period

osobowy, -a, -e *Adj.* ● personal

pracodawca *m* ● employer

rodowy -a, -e *Adj.* (np. nazwisko rodowe) ● family

stanowisko *n* (np. zajmowane stanowisko) ● post, position

stopień *m* ● degree, level

wykształcenie *n* ● education, educational background

wypełniać *Imperf.* (-am, -asz), *wypełnić Perf.* (-nię, -niesz) + *Acc.*

(np. wypełnić kwestionariusz, ankietę) ● fill in

zatrudniać *Imperf.* (-am, -asz), *zatrudnić Perf.*

(-nię, -niesz) + *Acc.* ● employ

zatrudnienie *n* ● employment

zawód *m* ● occupation, profession

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych ● Social Insurance Institution

WYRAŻENIA

dotychczasowy przebieg zatrudnienia
do spraw + *Gen.*
miejsce urodzenia
miejsce zameldowania
numer ewidencyjny PESEL
numer identyfikacji podatkowej NIP
stopień naukowy
święty spokój
umowa o pracę

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

oferować *Imperf.* (-ruję, -rujesz) + *Acc.*

(np. Firma „Remont” oferuje usługi remontowe) ● offer

oferta *f* ● offer

specjalista *m* ● specialist

specjalistka *f* ● female specialist

specjalistyczny, -a, -e *Adj.* ● specialist

specjalizować się *Imperf.* (-zuję się, -zujesz się),

wyspecjalizować się *Perf.* (-zuję się, -zujesz się) + *w* + *Loc.*

(np. Firma „Media” specjalizuje się w reklamie telewizyjnej) ● specialize

specjalność *f* ● speciality

specjalny, -a, -e *Adj.* ● special

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Choć przymiotniki *osobisty* i *osobowy* pochodzą od tego samego rzeczownika *osoba*, mają różne znaczenie. „Osobisty” znaczy tyle co: odnoszący się do danej osoby, będący własnością danej osoby, własny, prywatny, np. bagaż osobisty, rzeczy osobiste, sekretarz osobisty, sprawy osobiste. „Osobowy” – dotyczący osoby lub osób: dane osobowe, zaimki osobowe.
2. Liczba mnoga słowa rodzaju nijakiego *imię* brzmi – *imiona*. Podobnie: *plemie* – *plemiona*.
3. Formy męskoosobowe zaimków dzierżawczych: *moi*, *twoi*, *jego*, *jej*, *nasi*, *wasi*, *ich*. Zobacz tablicę na końcu książki.

4. Liczba mnoga słów *dzień, tydzień, miesiąc, rok*:

1	dzień	tydzień	miesiąc	rok
2, 3, 4	dni	tygodnie	miesiące	lata
5...	dni	tygodni	miesiący	lat

KONSTRUKCJE

1. Jestem Polakiem, jestem Polką.
2. Mam 22 lata, 25 lat.
3. Jestem kelnerem, jestem kelnerką.
4. Pracowałem na stanowisku... (+ *Gen.*) dyrektora.
5. (Teraz) pracuję w firmie „ABC”, przedtem pracowałem w firmie „CBA”.
6. Pytania o dane osobowe:

PYTANIA NIEOFICJALNE	PYTANIA OFICJALNE
Czy masz rodzinę?	Czy pan jest żonaty? Czy pani jest zamężna? Jaki jest pana/pani stan cywilny?*
Jak masz na imię?	(Pana/pani) imię?
Jak się nazywasz?	(Pana/pani) nazwisko? Pana/pani godność?
Ile masz lat?	Ile pan/pani ma lat? (Pana/pani) wiek?

* STAN CYWILNY:

- panna – single
- kawaler – single
- zamężna – married woman
- żonaty – married man
- rozwidziona – divorced woman
- rozwidziony – divorced man
- wdowa – widow
- wdowiec – widower

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Od jakich rzeczowników pochodzą podane poniżej przymiotniki? Np. pracowity – **praca**.

1. naukowy – .....
2. zawodowy – .....
3. okresowy – .....
4. osobisty – .....
5. rodzinny – .....
6. stopniowy – .....
7. czasowy – .....
8. rodowy – .....
9. wykształcony – .....
10. pracowity – .....

ĆWICZENIE 2

Podaj synonimy* następujących słów, np. samochód – **auto**.

1. teraz – .....
2. wcześniej – .....
3. godność – .....
4. prywatny – .....

* SYNONIM – wyraz bliskoznaczny

ĆWICZENIE 3

Jakie słowa sugerują następujące definicje? Np. O kimś, kto ma częste i dobre kontakty z rodziną, mówimy, że jest **rodzinny**.

1. Osoba lub firma, która cię zatrudnia (dosłownie – daje ci pracę) – .....
2. Ktoś, kto pracuje w danej firmie – .....
3. Ktoś, kto dużo pracuje jest – .....
4. Człowiek, który ma szerokie wykształcenie jest – .....

ĆWICZENIE 4

Połącz w pary słowa z obu kolumn, np. 5. naukowy – **A. stopień**.

1. rodowe	A. stopień
2. osobowe	B. prywatne sprawy
3. zawodowy	C. dane, np. imię, nazwisko, adres
4. osobiste	D. związany z pracą
5. naukowy	E. nazwisko

ĆWICZENIE 5

Najpierw wypełnij kwestionariusz, a potem odczytaj z niego dane, np.

imię: **Ewa – Mam na imię Ewa.**
nazwisko: **Nowik – Nazywam się Nowik.**

1. Imiona rodziców: .....
2. Data i miejsce urodzenia: .....
3. Obywatelstwo: .....
4. Miejsce zamieszkania: .....
5. Wykształcenie: .....

ĆWICZENIE 6

Odczytaj wiek osób, a następnie napisz odpowiednie formy słowa „rok” w liczbie mnogiej, np. Moja siostra ma **18 lat**.

1. Mój brat ma 33 .....
2. Moja żona ma 25 .....
3. Znajomy mojej siostry ma 42. ....
4. Mąż Anny ma 56 .....
5. Syn mojego przyjaciela ma 16 ....., a jego córka ma 12 .....
6. Pracuję w tej firmie 1 .....

ĆWICZENIE 7

Podaj odpowiednie formy słów: „dzień”, „tydzień”, „miesiąc”, „rok” w liczbie mnogiej, np. Mieszkam w Polsce 6 (miesiąc) **miesiący**.

1. – Jak długo pracujesz w tej firmie?
– Pracuję tu dopiero 3 (tydzień) .....
2. – Jak długo Adam mieszka w Paryżu?
– On mieszka w Paryżu 7 (miesiąc) .....
3. – Ile lat Beata jest kelnerką?
– Ona jest kelnerką dopiero 2 (miesiąc) .....
4. – Czy długo jesteś chory?
– Jestem chory już 5 (tydzień) .....
5. – Ile dni nasza szefowa jest już na urlopie?
– Ona jest na urlopie już 20 (dzień) .....

ĆWICZENIE 8

Rzeczowniki w nawiasie napisz w odpowiednim przypadku, np. Jestem (Polka) **Polką**.

Nazywam się Monika Antoniak. Jestem (Polka) ....., mam 38 (rok) .....

Niedawno zaczęłam (praca) ..... w (międzynarodowa firma) .....

.....„Argo”. Pracuję tu dopiero 4 (tydzień) ..... Na razie podoba mi się. Praca jest ciekawa, a ludzie sympatyczni. I, co najważniejsze, szef jest w porządku. Przedtem pracowałam na (stanowisko) ..... dyrektora finansowego w (firma)..... „Beta”. Musiałam zmienić (praca) ....., bo nie mogłam zgodzić się z (nowy prezes) ..... firmy. Tak się czasami zdarza w (praca) .....

ĆWICZENIE 9

Przekształć zdania według wzoru: Twoje dziewczynki są bardzo miłe. Twoi chłopcy są bardzo mili.

1. Moje koleżanki lubią grać w tenisa.
.....
2. Czy twoje studentki są pracowite?
.....?
3. Nasze aktorki są bardzo utalentowane.
.....
4. Czy wasze nauczycielki są sympatyczne?
.....?

ĆWICZENIE 10

To ty wypełniasz kwestionariusz swojego pracownika. Zadajesz mu pytania o informacje zawarte w kwestionariuszu, np. 1. Jak pan/pani się nazywa?

KWESTIONARIUSZ OSOBOWY

1. Imię (imiona) i nazwisko Jak pan/pani się nazywa ..... ?
 a) Nazwisko rodowe ..... ?
 b) Imiona rodziców ..... ?
 c) Nazwisko rodowe matki ..... ?
2. Data i miejsce urodzenia ..... ?
3. Obywatelstwo ..... ?
4. Numer ewidencyjny (PESEL) ..... ?
5. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) ..... ?
6. Miejsce zameldowania ..... ?

Adres do korespondencji

.....?

Telefon

.....?

7. Wykształcenie

.....?

(nazwa szkoły i rok jej ukończenia)

.....?

(zawód, specjalność, stopień naukowy)

8. Przebieg dotychczasowego zatrudnienia

a) .....?

b) .....?

c) .....?

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Sklep firmowy” to sklep, w którym dana firma sprzedaje tylko swoje artykuły po atrakcyjnych cenach.
- „Salon” to duży, ekskluzywny sklep.
- „Uruchomić sklep” znaczy „otworzyć nowy sklep”.
- „Kolejny” to synonim przymiotnika „następny”.
- „Kwartał” to inaczej trzy miesiące.

NOWE SKLEPY WÓLCZANKI

Wólczanka otworzyła dwa nowe sklepy firmowe w centrach handlowych w Elblągu i w Słupsku. W tym roku uruchomiła 40 salonów, ma ich obecnie 101, w tym jeden w Berlinie.

Na inwestycje w 2005 r. wydano około 2 mln zł. W najbliższych latach spółka zamierza otworzyć 200 kolejnych sklepów, w kraju i za granicą, na początku przyszłego roku m.in. w Niemczech. W swoich salonach firma oferuje ubrania pod markami Wólczanka i Lettfield oraz André Renard.

(„Rzeczpospolita”, 13.12.2006, s. 5)

ĆWICZENIE 11**Podkreśl słowa, które pojawiły się w tekście:**

wydano
 samochody
 zamierza
 koncentrować się
 za granicą
 komunikacja
 lampy
 ubrania
 w centrach handlowych

ĆWICZENIE 12**Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).**

1. „Wólczanka” produkuje buty.	P	F
2. „Wólczanka” planuje otwierać nowe sklepy tylko w Polsce.	P	F
3. W tym roku otworzyła kilkadziesiąt sklepów.	P	F
4. „Wólczanka” wydaje dużo pieniędzy na nowe inwestycje.	P	F
5. W swoich sklepach sprzedaje artykuły tylko pod swoją marką.	P	F

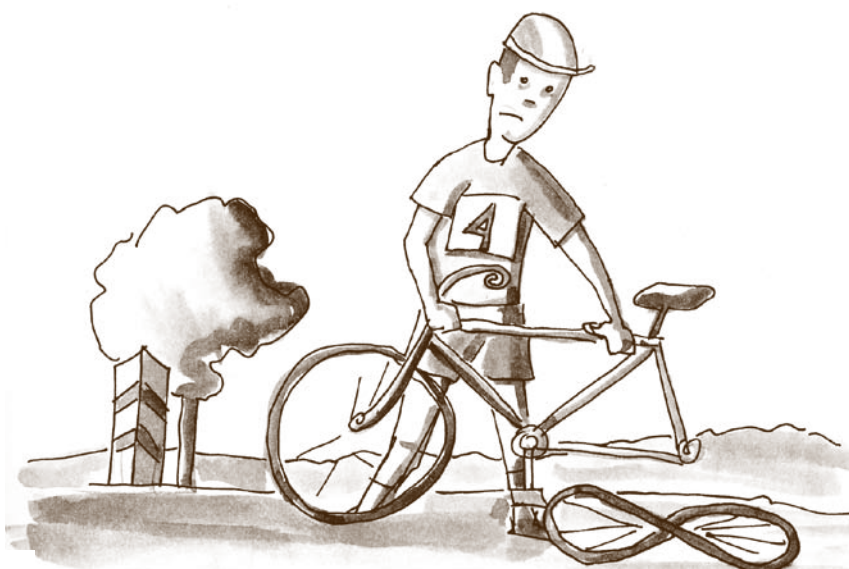
ĆWICZENIE 13**Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.**

1. „Wólczanka” otworzyła dwa nowe sklepy
  - a. na rynku w Słupsku
  - b. w centrach handlowych w Słupsku i Elblągu
  - c. w centrach usługowych w Słupsku i Elblągu

2. „Wólczanka” ma teraz
  - a. 111 salonów
  - b. 100 salonów
  - c. 101 salonów

3. „Wólczanka” ma
  - a. 2 sklepy w Berlinie
  - b. 1 sklep w Berlinie
  - c. 3 sklepy w Berlinie

4. W najbliższych latach zamierza otworzyć sklepy
  - a. w Polsce
  - b. w Niemczech
  - c. w Polsce i za granicą

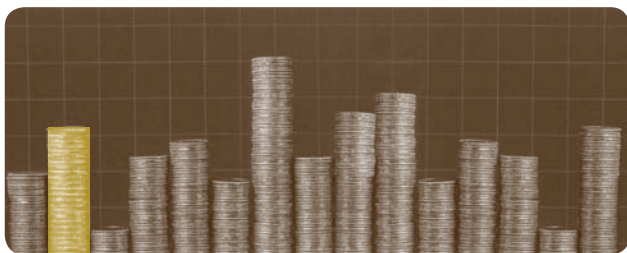
ĆWICZENIE 14**Odpowiedz na pytania:**

1. Czy firma, w której pracujesz, rozwija się?
2. Czy otwiera nowe sklepy, nowe biura, uruchamia nowe linie produkcyjne?
3. Czy wydaje pieniądze na inwestycje?
4. Jakie ma plany na najbliższe lata?

FORTUNA KOŁEM SIĘ TOCZY

FORTUNA KOŁEM SIĘ TOCZY!

2

**PREZENTACJA
FIRMY**

2261

Jutro pierwszy raz w życiu mam prezentację. Mam tremę. To będzie duża konferencja: stu (100) uczestników, dwadzieścia (20) firm. Jestem przygotowany, znam podstawowe dane dotyczące firmy. Wiem, ile wynoszą miesięczne obroty.

Ale co będzie, jeśli ktoś zada mi pytanie: a ile wynosiły tygodniowe obroty 2 lata temu? Albo: ilu pracowników firma zatrudniała w marcu zeszłego roku?

Czy ja mogę znać odpowiedzi na wszystkie pytania?

Oto fragment prezentacji Piotra:

Szanowni Państwo, mam przyjemność przedstawić swoją firmę.

„Konsolo” jest firmą konsultingową. Działa na polskim rynku już dziesięć (10) lat. Zajmuje się doradztwem podatkowym dla firm różnych branż.

Panie i Panowie, liczby mówią same za siebie. Firma ma pięć (5) oddziałów w największych miastach Polski. Zatrudnia stu dwudziestu (120) pracowników. Współpracuje z firmami krajowymi i zagranicznymi. Jej roczne obroty wynoszą dwadzieścia (20) milionów złotych.

Jesteśmy tygrysem naszej branży.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

dane *pl.* ● data

dotyczący, -a, -e *Adj.* ● concerning

miesięczny, -a, -e *Adj.* ● monthly

odpowiedź *f* (*pl.* odpowiedzi) ● response, answer, reply

plansza *f* ● display chart

podstawowy, -a, -e *Adj.* ● basic

poza tym ● besides

prezentacja *f* ● presentation

przedstawić *Imperf.* (-am, -asz), *przedstawić Perf.*

(-wię, -wiesz) + *Acc.* ● introduce, put forward

przygotowany, -a, -e *Adj.* ● ready, prepared

przyjemność *f* ● pleasure
 roczny, -a, -e *Adj.* ● annual
 różny, -a, -e *Adj.* ● different
 trema *f* ● stage fright, nerves
 tygodniowy, -a, -e *Adj.* ● weekly
 tygrys *m* ● tiger
 zeszyły, -a, -e *Adj.* ● last

ZWROTY

Liczby mówią same za siebie.

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

agencja reklamowa ● advertising agency
 branża *f* ● area of business, line of business
 dochód *m* (*pl.* dochody) ● income
 doradztwo *n* ● consultancy
 działać *Imperf.* (-am, -asz)
 (np. Firma „Beta” działa na polskim rynku już 15 lat) ● act, operate
 fabryka *f* ● factory, plant
 firma *f* ● firm, company
 handlowa *Adj.* ● commercial company
 komputerowa *Adj.* ● computer company
 konsultingowa *Adj.* ● consulting company
 transportowa *Adj.* ● shipping company, transport company
 usługowa *Adj.* ● service sector company
 zagraniczna/międzynarodowa *Adj.* ● foreign/international company
 polska/krajowa *Adj.* ● Polish/domestic company
 należeć *Imperf.* (-zę, -żysz) + do + *Gen.*
 (np. Firma „Nowa” należy do grupy „Modo”) ● belong to
 obroty *pl.* ● turnover
 oddział *m* ● branch, department
 partner *m* ● partner
 podatkowy, -a, -e *Adj.* ● tax
 przedsiębiorstwo *n* ● company, enterprise, business, firm
 przychody *pl.* ● income
 rynek *m* ● market
 spółka *f* ● company, partnership
 spółka z o.o. ● limited liability company
 spółka akcyjna ● joint-stock company
 spółka cywilna ● general partnership
 strata *m* (*pl.* straty) ● loss
 usługi *pl.* ● services
 właściciel *m* ● owner

wspólnik *m* ● partner

współpracować *Imperf.* (-uję, -ujesz) + *z* + *Instr.* ● cooperate

wydawnictwo *n* ● publishing house, publisher

wynosić *Imperf.* (-oszę, -osisz), wynieść *Perf.* (-niosę, -niesiesz) (np. Zysk wynosi 100 tys. złotych, obroty wynoszą 500 tys. złotych) ● amount to something

zajmować się *Imperf.* (-muję się, -mujesz się), zająć się *Perf.*

(-mę się, -miesz się) + *Instr.*

(np. zajmować się doradztwem) ● deal with, be involved in something

zakład *m* (*pl.* zakłady)

(np. zakład produkcyjny, zakłady mięsne, zakłady odzieżowe) ● factory, plant

zatrudniać *Imperf.* (-am, -asz), zatrudnić *Perf.*

(-nię, -nisz) + *Acc.* ● employ

zysk *m* (*pl.* zyski) ● profits

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

eksport *m* ● export

eksporter *m* ● exporter

eksportować *Imperf.* (-uję, -ujesz) + *Acc.* ● export

import *m* ● import

importer *m* ● importer

importować *Imperf.* (-uję, -ujesz) + *Acc.* ● import

inwestor *m* ● investor

inwestować *Imperf.* (-uję, -ujesz), zainwestować *Perf.* (-uję, -ujesz) + *w* + *Acc.*

(np. Firma „Tele” inwestuje w telekomunikację) ● invest

producent *m* ● producer

produkcja *f* ● production

produkować *Imperf.* (-uję, -ujesz),

wyprodukować *Perf.* (-uję, -ujesz) + *Acc.* ● produce

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

Przypomnijmy, że:

1. Czasownik *zajmować się* łączy się z narzędnikiem (zajmujemy się transportem, reklamą, finansami).
2. Liczebniki od pięciu wzwyż wymagają od następujących po nich rzeczowników formy dopełniacza liczby mnogiej (5 banków, 6 hoteli, 7 płyt, 8 biur).

3. Liczebniki męskoosobowe przyjmują w bierniku od 5 końcówkę -u (zatrudniamy pięciu pracowników, sześciu, siedmiu, ośmiu, ale: jednego, dwóch, trzech, czterech). Zobacz tablicę na końcu książki.

KONSTRUKCJE

1. Dane dotyczące... (+ *Gen.*)
     firmy
     sportu
     finansów

2. Ile wynosi zysk? —> Zysk wynosi 1 mln zł.
     Ile wynoszą obroty? —> Obroty (*pl.*) wynoszą 10 mln zł.

3. Jaki jest roczny zysk?
     miesięczny zysk?
     tygodniowy zysk?
     dzienny zysk?

4. Firma działa na... (+ *Loc.*)
     polskim rynku

5. Firma zajmuje się... (+ *Instr.*)
     sportem
     kulturą
     doradztwem

6. Ilu pracowników zatrudnia firma? —> Firma zatrudnia stu pracowników.
     Ile osób zatrudnia firma? —> Firma zatrudnia sto osób.
     W firmie jest zatrudnionych 15 pracowników.

7. Z jakimi firmami współpracuje firma?
     Firma współpracuje z... (+ *Instr.*)
     polskimi firmami.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Przedstaw tekst o firmie „Konsolo” tak, jakbyś był dyrektorem tej firmy, np.: (My) zatrudniamy..., zajmujemy się... itp.

ĆWICZENIE 2

Połącz w pary synonimów słowa z kolumny ze słowami w ramce, np. 1. partner – **wspólnik**.

zakład produkcyjny, krajowy, wspólnik, zagraniczna, firma

1. partner	–	.....
2. niepolska firma	–	.....
3. przedsiębiorstwo	–	.....
4. fabryka	–	.....
5. polski producent	–	.....

ĆWICZENIE 3

Uzupełnij tabelkę, podporządkowując słowa z ramki do podanych kategorii.

transportowa, zakład usługowy, zakłady odzieżowe, przedsiębiorstwo,
zakład produkcyjny, handel, spółka z o.o.

Fabryka <i>np. zakłady odzieżowe</i>	Firma	Usługi

ĆWICZENIE 4

Uzupełnij tabelę.

	Czasownik	Rzeczownik (osoba)
praca	pracować	pracownik
eksport		
import		
inwestycja		
produkcja		
specjalizacja		

ĆWICZENIE 5

W poniższych zdaniach zastosuj słowa ze słowniczka tematycznego, np. Firma, która wydaje książki, to **wydawnictwo.**

1. Niepolska firma, która działa na polskim rynku, to firma .....
2. Firma, która zajmuje się komputerami, programami komputerowymi, to .....
3. Firma, która produkuje jakieś towary, nazywana jest często .....
4. Firma, która zajmuje się reklamą, to .....

ĆWICZENIE 6

Czym zajmują się następujące firmy? Np. Firma „Bona” zajmuje się **opieką nad dziećmi.**

1. Firma „Kobo” – reklama i marketing .....
2. Firma „Kort” – dystrybucja papieru .....
3. Firma „Atom” – transport i spedycja .....
4. Firma „Opoka” – doradztwo personalne .....

ĆWICZENIE 7

Ilu pracowników zatrudniają następujące firmy? Np. W firmie „Ados” pracuje (7) **siedmiu pracowników.**

1. W naszym oddziale jest zatrudnionych (8) ..... pracowników.
2. Firma „Gol” zatrudnia (40) ..... pracowników.
3. „ABC” zatrudnia (120) ..... pracowników.
4. Zatrudniamy (55) ..... osób.
5. W naszej firmie pracuje (15) ..... informatyków.
6. W firmie „Beta” jest zatrudnionych (4) ..... inżynierów.

ĆWICZENIE 8

Podaj dane dotyczące firmy, np. Firma „Sportus” zajmuje się rekreacją i sportem, ma **3 oddziały itd.**

1. „Firma „Job”
  - doradztwo personalne
  - 6/oddział
  - 50/pracownik
  - obroty: 250 tys. zł miesięcznie

- 2. Firma „Elba” – transport i spedycja
- 10/samochód
- 20/pracownik
- obroty: 100 tys. zł tygodniowo

3. Przedstaw swoją firmę:

.....

.....

.....

.....

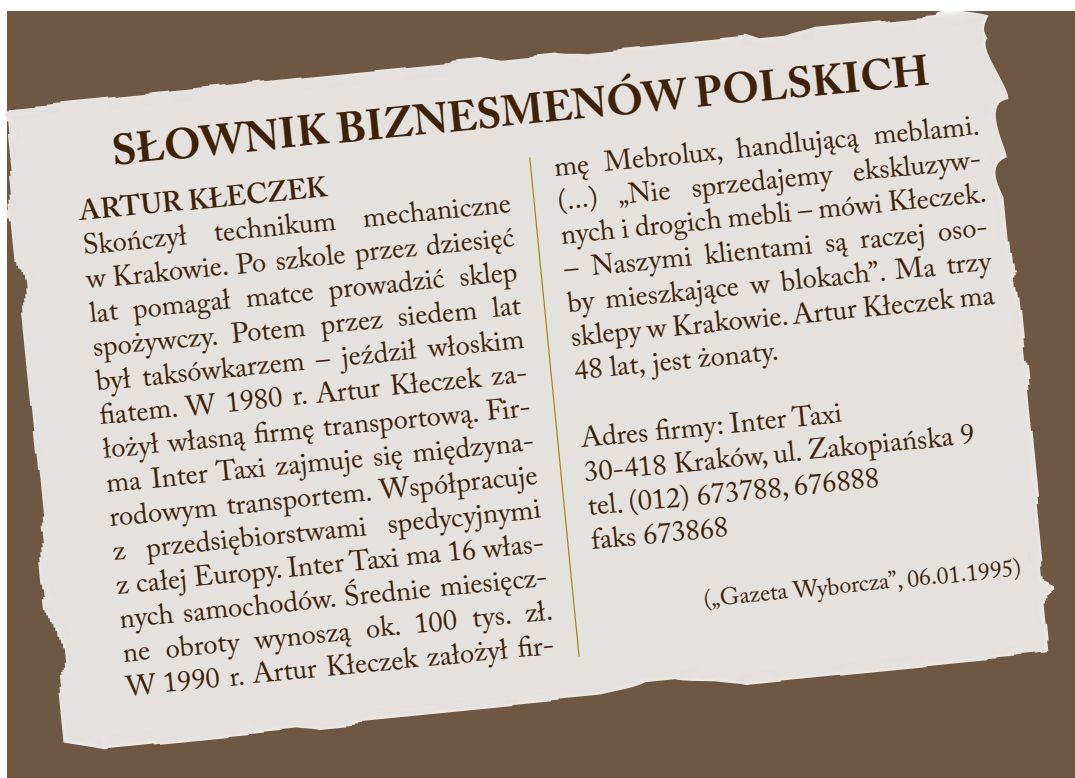
ĆWICZENIE 9
Napisz rzeczowniki w odpowiedniej formie, np. Firma „Ada” zajmuje się (marketing) marketingiem.

- 1. Firma „Papiрус” zajmuje się (handel) ..... papierem i artykułami biurowymi. Ma 5 (oddział) ..... w (cała Polska) .....
 Zatrudnia 62 (pracownik) ..... Jej średnie roczne obroty wynoszą 15 milionów złotych.
- 2. Nazywam się Beata Wojna. Jestem właścicielką (agencja reklamowa) .....
 ..... Mam (wspólnik) ....., muszę powiedzieć, że dobrze nam się współpracuje. On zajmuje się (marketing) ....., a ja (finanse) .....
 ..... Nasza agencja działa na (polski rynek) .....
 już 10 lat. Specjalizujemy się w (reklama telewizyjna) ..... Naszymi klientami są duże krajowe i zagraniczne firmy.
- 3. Zakłady odzieżowe „Miko” produkują (bluzka, sweter, kurtka) .....
 damskie i męskie. Eksportują (swój towar) ..... do (kraje) .....
 Europy Środkowo-Wschodniej oraz do Rosji. Ich (towar) ..... cieszą się tam dużym powodzeniem.

 WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Technikum” – to typ szkoły średniej, często o profilu technicznym, po której ukończeniu uczeń ma tytuł technika.
- „Prowadzić” znaczy kierować czymś, zarządzać czymś, np. prowadzić sklep.
- „Założyć firmę” to dać początek firmie, zacząć działać jako firma.
- „Ekskluzywny” znaczy drogi, luksusowy.

ĆWICZENIE 10

Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.

1. Artur Kłeczek ukończył
  - a. studia prawnicze
  - b. technikum mechaniczne
  - c. liceum
2. Po szkole pomagał
  - a. dziadkowi
  - b. siostrze
  - c. matce
3. Artur przez 7 lat był
  - a. taksówkarzem
  - b. murarzem
  - c. fryzjerem
4. W 1980 r. Kłeczek założył
  - a. firmę komputerową
  - b. firmę handlową
  - c. firmę transportową

5. Firma Inter Taxi współpracuje z firmami spedycyjnymi
  - a. z całej Polski
  - b. z całej Europy
  - c. z Ameryki

6. Druga firma Artura Kłeczka Mebrolux
  - a. produkuje meble
  - b. handluje meblami
  - c. zajmuje się transportem mebli

7. Klientami firmy są
  - a. biznesmeni
  - b. osoby, które mają mieszkania w blokach
  - c. firmy

ĆWICZENIE 11

Zadaj pytania o podstawowe informacje, które występują w tekście, np. Skończył technikum mechaniczne w Krakowie – Jaką szkołę skończył?

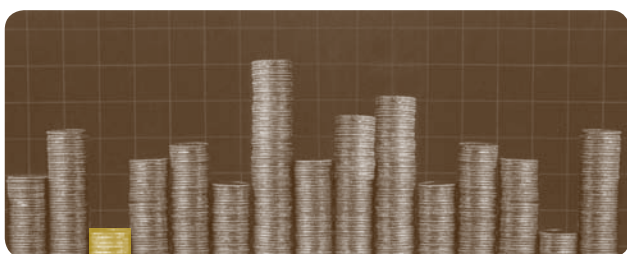
1. Po szkole Artur przez dziesięć lat pomagał matce prowadzić sklep spożywczy.
.....?
2. Potem przez siedem lat był taksówkarzem.
.....?
3. W 1980 r. Artur Kłeczek założył własną firmę transportową.
.....?
4. Firma Inter Taxi zajmuje się międzynarodowym transportem.
.....?
5. Współpracuje z przedsiębiorstwami spedycyjnymi z całej Europy.
.....?
6. Inter Taxi ma 16 własnych samochodów.
.....?
7. Średnie miesięczne obroty wynoszą ok. 100 tys. zł.
.....?
8. W 1990 r. Artur założył firmę Mebrolux.
.....?
9. Nie sprzedajemy ekskluzywnych i drogich mebli. Naszymi klientami są raczej osoby mieszkające w blokach.
.....?
10. Artur Kłeczek ma 48 lat.
.....?
11. Jest żonaty.
.....?

ĆWICZENIE 12

Podaj przykład osoby, która zrobiła karierę w biznesie. Opisz jej drogę kariery zawodowej.

KURA ZNOSZĄCA ZŁOTE JAJKA

3

MÓJ DZIEŃ

2261

Pan Tomasz Antczak jest prezesem banku. Jest bardzo aktywnym człowiekiem. Zwykle ma napięty plan dnia. Dzień zaczyna od lektury poczty, a potem ma spotkania, telekonferencje, zebrania zarządu. Dzisiaj, jak zwykle, ma dużo spotkań. Za dużo.

Antczak: Pani Magdo (Magda to asystentka prezesa), proszę przełożyć spotkanie z panem Kubickim na piątek.

Asystentka: O godzinie 11.00 (jedenaściej) jest spotkanie z panią Górską, a o 11.30 (wpół do dwunastej) przychodzi pan Maliniak.

Antczak: Niestety, muszę odwołać również to spotkanie. Mam pilną sprawę do załatwienia. O której godzinie jest telekonferencja z Frankfurtem i Szanghajem?

Asystentka: Między 12.00 (dwunastą) a 12.30 (dwunastą trzydzieści).

Antczak: A jak wygląda plan na popołudnie?

Asystentka: O 13.30 (wpół do drugiej) obiad z panem Andruckim w „Tulipanie”, a o 15.00 (piętnastej) ma pan wizytę w Zakładach Mięśnych u klienta pod Warszawą.

Antczak: A tak, zapomniałem, że to dzisiaj. Pani Magdo, proszę przygotować spotkanie z dyrektorami na 17.00 (siedemnastą).

A oto przeciętny dzień jednego z najbogatszych Polaków, biznesmena Jana Kulczyka:

Wstaję ok. 6 rano. By dojść do wysokich obrotów, biorę prysznic i wypijam szklankę mleka. Potem wsiadam w samolot i gdzieś lecę (samoloty najczęściej wynajmuję). Interesy załatwiam na całym świecie. Wszędzie mam swoje ulubione hotele: w Londynie zatrzymuję się w Lanesborough, w Paryżu i Madrycie w Ritzu, w Brukseli w Ambasadorze, w Amsterdamie w hotelu Amstel. Podczas lunchu załatwiam interesy. Bardzo lubię kuchnię włoską, ryby i makarony. Uwielbiam filety z diabła morskiego.

Wieczorem jem kolację ze współpracownikami, znajomymi i przyjaciółmi. Obowiązkowo dzwonię do domu. Przed snem czasem oglądam telewizję. Idę spać między pierwszą a drugą.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

- aktywny**, -a, -e *Adj.* ● active
człowiek *m* ● person, human being
lektura *f* ● reading
obowiązkowo *Adv.* ● absolutely
pilny, -a, -e *Adj.* ● urgent
poczta *f* ● post
podczas ● during
przeciętny, -a, -e *Adj.* ● average
przychodzić *Imperf.* (-odzę, -odzisz), **przyjść** *Perf.* (przyjdę, przyjdiesz) ● come
przygotowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz),
przygotować *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.* ● prepare
przyjaciel *m* ● friend
sen *m* ● dream
sprawa *f* ● issue, matter
szklanka *f* ● glass
uwielbiać *Imperf.* (-am, -asz) ● love, adore
wizyta *f* ● visit
wsiadać *Imperf.* (-am, -asz), **wsiąść** *Perf.* (wsiądę, wsiądziesz) + *do* + *Gen.* ● get on, board
współpracownik *m* ● colleague, associate
wyglądać *Imperf.* (-am, -asz)
(np. Jak wygląda plan na popołudnie?) ● look like
wynajmować *Imperf.* (-muję, -mujesz),
wynająć *Perf.* (-najmę, -najmiesz) + *Acc.* ● rent, hire
wysiadać *Imperf.* (-am, -asz), **wysiąść** *Perf.* (-siądę, -siądziesz) ● get off
zapominać *Imperf.* (-am, -asz), **zapomnieć** *Perf.* (-mnę, -mniesz) + *Gen.*; + *o* + *Loc.* ● forget
zatrzymywać się *Imperf.* (-muję się, -mujesz się),
zatrzymać się *Perf.* (-am się, -asz się) (np. zatrzymać się w hotelu) ● stay
znajomy *m* ● acquaintance, friend
zwykle *Adv.* ● usually

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

- napięty**, -a, -e *Adj.*
(np. napięty plan dnia) ● busy
odwoływać *Imperf.* (-łuję, -łujesz), **odwołać** *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* ● cancel, call off
potwierdzać *Imperf.* (-am, -asz), **potwierdzić** *Perf.* (-rdzę, -rdzisz) + *Acc.* ● confirm
prezes *m* ● president
przekładać *Imperf.* (-am, -asz), **przełożyć** *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.* ● put off, postpone
załatwiać *Imperf.* (-am, -asz), **załatwić** *Perf.* (-twię, -twisz) + *Acc.*
(np. załatwiać interesy) ● fix, take care of something
zarząd *m* ● management, management board, board of directors
zebranie *n* ● meeting

WYRAŻENIA I ZWROTY

sprawa do załatwienia
wysokie obroty
załatwiać interesy

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

telekonferencja *f* • teleconference

dyskutować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), przedyskutować *Perf.* (-tuję, -tujesz)

(np. dyskutować z dyrektorem o nowym projekcie) • discuss

dyskusyjny, -a, -e *Adj.* (np. dyskusyjna kwestia) • disputable, controversial

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

- Po określeniach ilości takich jak *dużo*, *mało*, *mnóstwo* używany jest dopełniacz. Tu dopełniacz liczby mnogiej – *spotkań* (utworzony od rzeczownika liczby mnogiej – *spotkania*).
- Formy, w jakich używane są liczebniki określające godziny, zależą od przyimków, po jakich występują. Przyimek „o” łączy się z miejscownikiem, a więc **o** piątej, a przyimek „na” łączy się z biernikiem, a więc **na** piątą.

Wyrażenie przyimkowe „na piątą” jest używane po takich czasownikach jak: *zarezerwować*, *przygotować*, np.

Pani Aniu, proszę zarezerwować stół w restauracji na (godzinę) drugą.
Proszę przygotować spotkanie na (godzinę) trzecią.

3. Nazwiska

• Po przyimkach formy nazwisk zmieniają się. Po przyimku „z” stosujemy nazwiska w formie narzędnika. I tak nazwiska zakończone na **-ski**, **-ska**, **-cki**, **-cka** odmieniają się jak przysiotniki:

pan Jaworski – spotkanie z panem Jaworskim,
pani Jaworska – spotkanie z panią Jaworską.

• Nazwiska zakończone na spółgłoskę – Nowak, Kubicz są odmieniane jak rzeczowniki rodzaju męskiego:

pan Kubicz – spotkanie z panem Kubiczem,
ale – z panią Kubicz (nazwisko kobiety nie odmienia się).

• Nazwiska zakończone na samogłoskę **-a** odmieniają się jak rzeczowniki rodzaju żeńskiego:

pan Wojna – spotkanie z panem Wojną,
pani Wojna – z panią Wojną.

KONSTRUKCJE

1. Godziny:

- Spotkanie jest o 8.00 (ósmej)
 po 8.00 (ósmej)
 o 8.15 (ósmej piętnaście; piętnaście po ósmej)
 o 8.45 (ósmej czterdzieści pięć; za piętnaście dziewiąta)
 o 8.30 (wpół do dziewiątej)

Przełożyć spotkanie na 8.00 (ósmą)

Spotkanie jest przed 8.00 (ósmą)
 między 8.00 (ósmą) a 9.00 (dziewiątą)

2. Zaczynać (coś) od... (+ *Gen.*)
 budżetu

3. Przełożyć spotkanie na... (+ *Acc.*)
 przyszły piątek
 przyszłą środę

4. Jakie mamy plany na... (+ *Acc.*)
 środę?

Jak wygląda mój plan na... (+ *Acc.*)
 ten tydzień?

5. Mam spotkanie z... (+ *Instr.*)
 panem Kubickim
 panią Kubicką

6. Pani Magdo, proszę... (+ *Infin.*)
 odpisać na list

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Dopasuj definicje do słów, np. 5. przeciętny – A. zwykły dzień.

1. prezes	A. zwykły dzień
2. odwołać spotkanie	B. człowiek, który zawsze coś robi
3. telekonferencja	C. sprawa, która musi być załatwiona jak najszybciej
4. napięty	D. osoba, z którą pracujesz
5. przeciętny	E. zmienić termin spotkania
6. aktywny	F. konferencja przez telefon
7. współpracownik	G. spotkanie zarządu, komitetu itp.
8. pilna	H. dyrektor generalny firmy lub banku
9. przełożyć spotkanie	I. przepełniony plan, program zajęć
10. zebranie	J. wykreślić spotkanie z planu

ĆWICZENIE 2

Podaj antonimy* następujących słów, np. odwoływać – potwierdzać.

1. przychodzić	– .....
2. zapominać	– .....
3. wsiadać	– .....
4. uwielbiać	– .....
5. kończyć	– .....

* ANTONIM – wyraz o znaczeniu przeciwnym

ĆWICZENIE 3

Słowa z ramki wstaw w odpowiedniej formie do tekstu poniżej.

pilny, przełożyć, napięty, ponieważ, odwołać, współpracownicy, prezes

Dyrektor Urszula Morozowska rozmawia ze swoją asystentką:

„Pani Renato, mam dziś tak (1) ..... plan dnia, że niestety muszę (2) ..... spotkanie z panią Adamską. (3) ..... jadę do klienta za miasto, mogę się spóźnić na następne spotkanie. Dlatego proszę je (4) ..... na godzinę 14.00. W przyszłym tygodniu chciałabym spotkać się z (5) ..... Karnowskim. Spotkanie ze (6) ..... będzie jak zwykle jutro o godzinie 10.00. A teraz mam (7) ..... telefon do pana Siereckiego”.

ĆWICZENIE 4

Ułóż zdania z podanych niżej słów, np. domu, wracać, do, pracy, po: Po pracy wracam do domu.

1. kawy, zaczynam, od, dzień
.....
2. czego, zaczynamy, od?
.....?
3. od, zeszyły, raportu, zaczynam, za, tydzień
.....
4. początku, zacząć, musisz, od
.....

ĆWICZENIE 5

Słowa w nawiasie napisz w odpowiedniej formie (bierniku), np. Konferencja jest w (przyszła sobota) przyszłą sobotę.

1. Musimy przełożyć spotkanie z księgową na (przyszła środa).....
2. Trzeba przełożyć wizytę u dentysty na (przyszły piątek).....
3. Czy chcesz przełożyć tę operację na (przyszła sobota).....?
4. Trzeba przełożyć rekrutację na (przyszły wtorek).....

ĆWICZENIE 6

Podane w ramce czasowniki napisz w czasie przeszłym, np. Monika zawsze przygotowuje spotkania z dyrektorami. Dziś też przygotowała takie spotkanie.

przełożyć, odwołać, przyjść, załatwić

Michał zawsze przychodzi do pracy dopiero po 9.00. Dzisiaj (1) ..... jeszcze później, bo około 9.30. Najczęściej przekłada spotkania ze współpracownikami, o co wszyscy mają do niego pretensje. Dziś też (2) ..... wszystkie spotkania. Zdarza się nawet, że odwołuje wizyty klientów. Wczoraj na przykład (3) ..... spotkanie ze stałym klientem. Zwykle nie ma dość czasu (bo zaczyna pracę za późno) i nie załatwia spraw, które zaplanował na dany dzień. Dziś nie (4) ..... nawet połowy pilnych spraw. Wszyscy się zastanawiają, dlaczego on tu jeszcze pracuje.

ĆWICZENIE 7

Przeczytaj godziny w dialogu.

Nowicki: Pani Aniu, proszę przełożyć spotkanie z panią Antczak na czwartek na godzinę 9.20.

- Asystentka: Przed 10.00 jest spotkanie z panem Niemczyckim, a o 12.30 przychodzi pani prezes Lubicz.
- Nowicki: Niestety, muszę odwołać również to spotkanie. Mam pilną sprawę do załatwienia. O której godzinie jest telekonferencja z Paryżem i Moskwą?
- Asystentka: Między 13.00 a 13.30.
- Nowicki: A jak wygląda plan na popołudnie?
- Asystentka: O 15.00 spotkanie z panem Sobczakiem w Ministerstwie Finansów, a po 16.00 ma pan wizytę w Zakładach Odzieżowych u klienta pod Warszawą.
- Nowicki: A tak, zapomniałem, że to dzisiaj. Pani Magdo, proszę przygotować spotkanie z dyrektorami na jutro na godzinę 8.00.

ĆWICZENIE 8

Ułóż zdania z podanych poniżej wyrazów, np. (Ja) rzadko, rozmawiać, z, pan Kubiak: (Ja) rzadko rozmawiam z panem Kubiakiem.

1. Adam, spotkanie, pan Antoniak, z, mieć
.....
2. rozmawiać, pani Jaworska, często, (Ja), z
.....
3. lubić, pani Nowak, pracować, z, Magda
.....
4. (Ja), lekcje, lubić, pan Nowicki, z, mieć
.....

ĆWICZENIE 9

Wybierz odpowiednią formę słowa w nawiasie (wołacza), np. Panie (Darek, Darku, Darka), proszę przyjść do mnie do biura.

1. Pani (Monika, Moniko, Monice), proszę zanieść te dokumenty do działu personalnego.
2. Panie (Marku, Marka, Marek), proszę przygotować spotkanie z dyrektorami.
3. Panie (Piotra, Piotrze, Piotrowi), czy może mi pan kupić kanapkę z kurczakiem?
4. Pani (Aniu, Ani, Ania), czy może pani odwołać spotkanie z panem Nowakiem?
5. Panie (Adam, Adama, Adamie), czy mógłby pan zadzwonić do mnie jutro?
6. Pani (Basia, Basi, Basiu), proszę zarezerwować stół w restauracji „Omega”.
7. Panie (prezes, prezesie, prezesa), czy może pan podpisać te dokumenty?
8. Panie (dyrektorze, dyrektora, dyrektor), czy będzie pan wolny jutro rano?
9. Pani (prezes, prezesie, prezesem), czy będzie pani na spotkaniu zarządu?

ĆWICZENIE 10

Opisz jeden wyjątkowy dzień w swojej pracy.

.....
 .....
 .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Deweloper” to firma, która buduje lokale na sprzedaż i wynajem.
- Gotowe mieszkania deweloper „oddaje do użytku”.
- „Ubiegły” rok to inaczej „zeszły” rok.
- „Zawrzeć umowę” z klientem to inaczej „podpisać umowę”.
- „Czołowy” to inaczej „główny”.

KUPUJEMY CORAZ WIĘCEJ MIESZKAŃ

Główny Urząd Statystyczny policzył, że od stycznia do sierpnia deweloperzy, czyli firmy budujące lokale na sprzedaż i wynajem, oddali do użytku prawie 17,3 tys. mieszkań, ponad 19 proc. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

W 2005 r. JW Construction Holding, największy deweloper w kraju (...), odda do użytku 2 tys. mieszkań. Na blisko drugie tyle zawrze z klientami umowy. Przychody innego czołowego dewelopera, Globe Trade Centre (...) wyniosły w pierwszym półroczu prawie 79 mln zł i były o ok. 23 mln zł większe niż przed rokiem.

(„Rzeczpospolita”, 18.10.2005, s. 4)

ĆWICZENIE 11**Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).**

1. Deweloperzy oddali do użytku mniej mieszkań niż w zeszłym roku.	P	F
2. JW Construction to drugi co do wielkości deweloper w kraju.	P	F
3. Dwaj główni deweloperzy mają wyższe przychody niż w ubiegłym roku.	P	F

ĆWICZENIE 12**Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.**

1. Główny Urząd Statystyczny podał dane za okres
  - a. od marca do grudnia
  - b. od stycznia do września
  - c. od stycznia do sierpnia
2. Deweloperzy oddali do użytku 19 proc. mieszkań więcej niż
  - a. w tym samym okresie ubiegłego roku
  - b. w zeszłym roku
  - c. 2 lata temu
3. JW Construction
  - a. odda do użytku 2 tys. mieszkań
  - b. oddał do użytku 2 tys. mieszkań
  - c. oddaje do użytku co roku 2 tys. mieszkań
4. JW Construction podpisze umowy
  - a. na 3 razy więcej mieszkań niż w 2005 roku
  - b. na 4 razy więcej mieszkań
  - c. na 2 razy więcej mieszkań

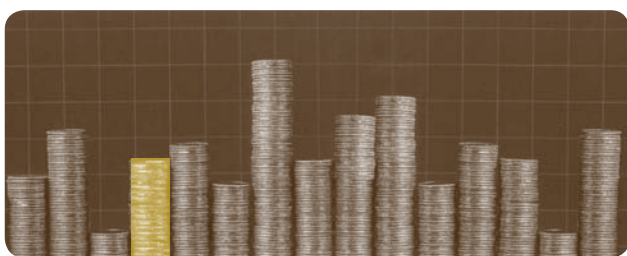
ĆWICZENIE 13**Odpowiedz na pytania:**

1. Jaka jest sytuacja na rynku mieszkaniowym w twoim kraju?
2. Czy deweloperzy oddają do użytku dużo mieszkań?
3. Czy mieszkania są tańsze, czy droższe niż w Polsce?
4. Czy kupno lub wynajem mieszkania to twoim zdaniem dobra inwestycja?

KUPOWAĆ KOTA W WORKU

JAKUB, TY KUPISZ ODE MNIĘ TEGO KOTA,
CZY NIE?

4

STRUKTURA FIRMY

2261

I

Za każdym razem, kiedy firmę odwiedza szef z centrali, jest u nas niemałe zamieszanie. Tym razem zamieszanie jest większe niż zazwyczaj, bo ma do nas przyjechać nowy „numer jeden” z Paryża. Wszyscy pytają się nawzajem – jaki on jest? Co lubi? Co mu się podoba?

Wreszcie przyjechał. Nasz dyrektor oprowadza go po firmie.

– Tu jest serce naszej firmy – dział personalny, a tu wątroba – dział księgowości i pani Marta Bielak, szefowa działu. (Tu tłumacz miał wątpliwości i zapytał, czy chodzi na pewno o wątrobę). Tu mózg – biuro zarządu, a tu żołądek – dział administracji.

– Bardzo oryginalne – powiedział „numer jeden”.

II

Prezes zarządu jest odpowiedzialny/a za strategię firmy, politykę personalną, za PR, za kontrolę wewnętrzną. Dyrektor marketingu odpowiada za strategię sprzedaży, a dyrektor finansowy za prowadzenie dokumentacji transakcji finansowych oraz księgowość. Przygotowuje raport finansowy kwartalny i roczny. Dyrektor PR odpowiada za utrzymywanie dobrych relacji między firmą a mediami.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

centrala *f* ● head office, switchboard

media *pl.* ● media

mózg *m* ● brain

nawzajem *Adv.* ● the same to you

odwiedzać *Imperf.* (-am, -asz), odwiedzić *Perf.* (-edzę, -edzisz) + *Acc.* ● visit

oprowadzać *Imperf.* (-am, -asz), oprowadzić *Perf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.*; + *po* + *Loc.*

(np. oprowadzać po firmie) ● show around

przyjeżdżać *Imperf.* (-am, -asz), przyjechać *Perf.* (-jadę, -jedziesz) ● arrive
serce *n* ● heart
szefowa *f* ● boss (female)
tłumacz *m* ● translator, interpreter
wątpliwość *f* ● doubt
wątroba *f* ● liver
wreszcie ● at last, finally
zamieszanie *n* ● commotion, confusion, fuss
zarząd *m* ● management, management board, board of directors
zazwyczaj *Adv.* ● usually
żołądek *m* ● stomach

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

dział *m* (np. dział administracyjny, dział finansowy, dział personalny, dział techniczny) ● department
kierować *Imperf.* (-ruję, -rujesz) + *Instr.*
 (np. kierować działem finansowym) ● run
księgowość *f* ● accounting
odpowiadać *Imperf.* (-am, -asz),
 odpowiedzieć *Perf.* (-wiem, -wiesz) + *za* + *Acc.*
 (np. odpowiadać za strategię sprzedaży) ● be in charge of something
odpowiedzialny, -a, -e *Adj.* + *za* + *Acc.* ● responsible
prowadzić *Imperf.* (-adzę, -adzisz), poprowadzić *Perf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.*
 (np. prowadzić dokumentację firmy) ● deal with, carry on something
rada *f* ● piece of advice
utrzymywać *Imperf.* (-muję, -mujesz), utrzymać *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.*
 (np. utrzymywać dobre relacje z mediami) ● maintain
wewnętrzny, -a, -e *Adj.* ● internal
zarząd *m* ● management, management board, board of directors
zarządzać *Imperf.* (-am, -asz), zarządzić *Perf.* (-dzę, -dzisz) + *Instr.*
 (np. zarządzać firmą) ● manage, administer
zasiadać *Imperf.* (-am, -asz), zasiąść *Perf.* (-siądę, -siądziesz)
 (np. zasiadać w radzie nadzorczej firmy) ● sit on (the board),
 have a seat on (the board)
zespół *m* ● team

WYRAŻENIA I ZWROTY

rada nadzorcza
 zasiadać w radzie nadzorczej

za każdym razem
tym razem
na pewno
chodzi o...

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

administracja *f* ● administration
administracyjny, -a, -e *Adj.* ● administrative
ekspert *m* + od + *Gen.*
 (np. ekspert od negocjacji) ● expert
marketing *m* ● marketing
specjalista *m* + od + *Gen.*
 (np. specjalista od finansów) ● specialist
strategia *f* ● strategy
strategiczny, -a, -e *Adj.* ● strategic

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. W konstrukcji, w której dwa rzeczowniki występują razem i jeden z nich jest określający, a drugi określany, np. „dział marketingu”, „dział księgowości”, drugi rzeczownik występuje zawsze w dopełniaczu (w języku angielskim na oddanie tej zależności stosuje się „of”).

Oto przykłady użycia tej konstrukcji:

- plan miasta
- festiwal kultury
- numer telefonu
- adres mojej firmy
- prezes banku
- prezydent Polski

KONSTRUKCJE

1. Za każdym razem, kiedy...
Tym razem...
2. Dział marketingu, dział księgowości, dyrektor biura
3. Dyrektorem działu księgowości jest Ewa Gałązka.
4. X jest odpowiedzialny za... (+ *Acc.*)
politykę kadrową

X odpowiada za... (+ *Acc.*)
strategię sprzedaży
5. Dział personalny zajmuje się... (+ *Instr.*)
polityką kadrową

MIEĆ TO JAK W BANKU

PONIEDZIAŁ „MACIE TO JAK W BANKU”, ALE
W KTÓRYM TO JUŻ NIE.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Podaj nazwy zawodów i funkcji, np. Specjalista od finansów to **finansista**.

1. Specjalista od księgowości to ....., a kobieta, która zajmuje się księgowością to .....
2. Dyrektor działu finansów to .....
3. Dyrektor działu personalnego to .....

ĆWICZENIE 2

Od jakich słów powstały następujące rzeczowniki i przymiotniki? Np. księgowy – **księgi**.

1. administracyjny – .....
2. analityk – .....
3. finansowy – .....
4. kadrowy – .....
5. magazynier – .....

ĆWICZENIE 3

Słowa w nawiasie napisz w dopełniaczu, np. Cena (ten produkt) **tego produktu** jest za wysoka.

1. Tutaj na pierwszym piętrze jest dział (księgowość, księgowości, księgowością) ....., a obok dział (marketingu, marketingiem, marketing) ....., Na drugim piętrze jest dział (administracją, administrację, administracji) .....
2. Agata jest dyrektorem (dział personalny, działem personalnym, działu personalnego) ....., Michał jest dyrektorem (działu finansowego, działem finansowym, dział finansowy) .....
3. Dzisiaj po południu jest zebranie (zarząd, zarząd, zarządu) ....., a w przyszłym miesiącu zebranie (rady nadzorczej, radą nadzorczą, radzie nadzorczej) .....
4. Adam odpowiada za prowadzenie (dokumentacja, dokumentację, dokumentacji) ..... transakcji finansowych.
5. Monika odpowiada za strategię (sprzedaż, sprzedażą, sprzedaży) .....

ĆWICZENIE 4

Do poniższego tekstu wstaw przyimki podane w ramce.

za, od, w, o, na

Ryszard pracuje ..... firmie „Ata”. Choć jest bardzo młody, pracuje ..... odpowiedzialnym stanowisku ..... dziale marketingu. Odpowiada ..... reklamę i marketing głównego produktu firmy. Nie jest on specjalistą ..... statystyki, dlatego ..... wykresy sprzedaży prosi kolegów.

ĆWICZENIE 5

Napisz w odpowiedniej formie rzeczownik „osoba”, np. W dziale administracji pracuje 8 osób.

Nasza firma nie jest zbyt duża. Zatrudnia trzydziestu pracowników. W dziale księgowości pracują tylko 4 ....., w dziale marketingu 6 ....., w dziale administracji 12 ....., a w dziale personalnym 3 .....

ĆWICZENIE 6

Słowa w nawiasie napisz w miejscowniku, np. Pracuję w (dział) dziale administracji.

1. Moja znajoma pracuje w (duża firma) ....., w (dział marketingu) .....
2. Chłopak Agaty pracuje w (księgowość) .....
3. Znajomy Piotra jest w (zarząd) ..... firmy „Jota”.
4. Przyjaciółka Jacka zasiada w (rada nadzorcza) ..... dużego banku.

ĆWICZENIE 7

Rzeczowniki w nawiasie napisz w odpowiedniej formie, np. Piotr Nowak jest (policjant) policjantem.

1. Paweł Bosak jest (inżynier) ..... Pracuje w (dział) ..... projektów w (firma budowlana) ..... Jest specjalistą od (budowa) ..... mostów i wiaduktów. Ma (odpowiedzialna praca) ..... , kieruje (zespół) ..... dziesięciu inżynierów.
2. Magda Gadomska jest (prezes) ..... Zarządza (duża, międzynarodowa firma) ..... Odpowiada za (strategia) ..... firmy, za (polityka personalna) ..... , za PR. Jest odpowiedzialna za (wyniki finansowe) ..... firmy.

ĆWICZENIE 8

Powiedz, kto jest dyrektorem następujących działów?

Kto jest dyrektorem marketingu?

- 1. Dyrektorem marketingu jest .....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....

ĆWICZENIE 9

a) Połącz ze sobą wyrażenia z obu kolumn, np. 1. dział personalny – C. polityka kadrowa.

1. dział personalny	A. strategia sprzedaży
2. dział księgowości	B. prowadzenie dokumentacji transakcji finansowych
3. PR	C. polityka kadrowa
4. marketing	D. rozwój dobrych relacji między firmą a mediami

b) Powiedz, czym zajmują się poszczególne działy, stosując w odpowiedniej formie wyrażenia z drugiej kolumny, np. Dział administracji zajmuje się administracją firmy.

- Dział personalny zajmuje się .....
- Dział księgowości zajmuje się .....
- Dział marketingu zajmuje się .....

ĆWICZENIE 10

Napisz, za co są odpowiedzialne następujące osoby, np. Dyrektor personalny odpowiada za politykę kadrową.

- 1. Dyrektor generalny jest odpowiedzialny/a za. ....
- 2. Dyrektor marketingu odpowiada za. ....
- 3. Dyrektor finansowy jest odpowiedzialny/a za ....
- 4. Dyrektor personalny odpowiada za ....
- 5. Dyrektor PR-u odpowiada za ....

ĆWICZENIE 11

Napisz, w jakiej firmie, w jakim dziale pracujesz i za co jesteś odpowiedzialny/a oraz czym się zajmujesz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Zakończyć” to czasownik używany w języku oficjalnym, synonim czasownika „skończyć”.
- „Rozbudowa” to powiększanie budynku. Czasownik ma postać: rozbudowywać *Imperf.*, rozbudować *Perf.*
- „Wydłużenie” to rzeczownik odczasownikowy, pochodzi od czasownika „wydłużyć”, który znaczy – „czynić coś dłuższym”.

TERMINAL BĘDZIE ROK PÓŹNIEJ

Wczoraj Andrzej Rogiński, dyrektor w Przedsiębiorstwie Państwowym Porty Lotnicze (PPL), odpowiedzialny za rozbudowę lotniska, poinformował, że konsorcjum budujące terminal chce zakończyć wszystkie prace do końca przyszłego roku. Konsorcjum, do którego należą Budimex, Ferrovial Agroman (spółka matka Budimeksu) i Estudio Lamela, już drugi raz stara się o wydłużenie terminu zakończenia prac.

(„Rzeczpospolita”, 07.12.2005, s. 2)

ĆWICZENIE 12

Poukładaj w logicznej kolejności fragmenty tekstu. Są to dwa zdania. Pierwsze zaznaczono cyfrą 1.

- ___ dyrektor w Przedsiębiorstwie Państwowym Porty Lotnicze (PPL)
- ___ że konsorcjum budujące terminal
- ___ już drugi raz stara się o wydłużenie
- ___ poinformował
- ___ odpowiedzialny za rozbudowę lotniska
- ___ Konsorcjum
- 1 Wczoraj Andrzej Rogiński
- ___ terminu zakończenia prac
- ___ chce zakończyć wszystkie prace do końca przyszłego roku
- ___ do którego należą Budimex, Ferrovial Agroman (spółka matka Budimeksu) i Estudio Lamela

ĆWICZENIE 13

Połącz w pary fragmenty tekstu, np. 1. Estudio Lamela już drugi raz stara się – D. o wydłużenie terminu zakończenia prac.

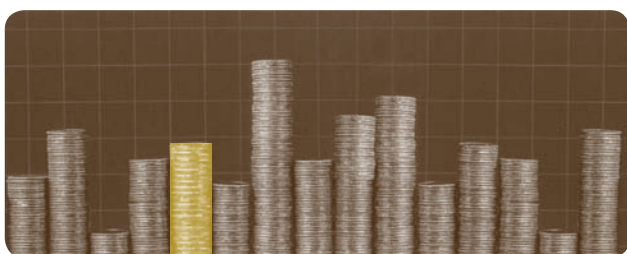
1. Estudio Lamela już drugi raz stara się	A. przyszłego roku
2. do końca	B. należą Budimex, Ferrovial Agroman...
3. Konsorcjum, do którego	C. za rozbudowę lotniska
4. odpowiedzialny	D. o wydłużenie terminu zakończenia prac

ĆWICZENIE 14

Odpowiedz na pytania:

1. Czy buduje się nowe lotniska w twoim kraju?
2. Czy często latasz? Które linie lotnicze lubisz najbardziej? Jak oceniasz usługi Polskich Linii Lotniczych LOT?

5

KONTO W BANKU

2261

I

Beata jest młodą osobą. Właśnie skończyła studia i zaczęła swoją pierwszą pracę. W związku z tym ma do załatwienia pewne formalności. Musi między innymi założyć konto w banku.

Beata jest młoda, ale bardzo wymagająca i zawsze wie, czego chce.

Beata: Chciałabym założyć konto w waszym banku.

Urzędnik: Proszę wypełnić ten formularz.

Beata: Najpierw chciałabym powiedzieć, jakie są moje oczekiwania.

Urzędnik: Słucham panią.

Beata: Chciałabym uzyskać jak największy procent lokaty.

Urzędnik: Aha, więc chciałaby pani założyć lokatę, a nie konto osobiste.

Beata: Chcę mieć najwyższy możliwy procent.

Urzędnik: Mamy dla pani ofertę. To lokata na pół roku, z bardzo korzystnym oprocentowaniem.

Beata: Ale jednocześnie chciałabym móc w każdej chwili wypłacać pieniądze.

Urzędnik: To mówimy już o koncie osobistym, nie ma takiej lokaty.

Beata: Jak to nie ma? Teraz każdy szanujący się bank ma ofertę „dwa w jednym”!

II

Artur potrzebuje pieniędzy na remont mieszkania. Postanowił wziąć kredyt w banku.

Artur: Chciałbym wziąć kredyt.

Urzędnik: Interesuje pana kredyt hipoteczny czy kredyt konsumpcyjny?

Artur: Kredyt konsumpcyjny.

Urzędnik: Czy ma pan konto w naszym banku?

Artur: Tak.

Urzędnik: Jakie pan ma miesięczne wpływy?

Artur: Około 3 tys. złotych.

Urzędnik: Jakiej wysokości kredyt pana interesuje?

Artur: 20 tys. złotych.

Urzędnik: Ma pan zdolność kredytową. Proszę wypełnić ten wniosek. Potrzebne jest zaświadczenie z pracy o zarobkach.

Artur: Chciałbym wiedzieć, jakie są koszty kredytu. Ile wynosi prowizja i jakie jest oprocentowanie?

Urzędnik: 9,74 proc. w skali roku to jest oprocentowanie kredytu, a prowizja wynosi 6,3 proc.

Artur: Rozumiem, że są to całkowite koszty kredytu?

Urzędnik: Tak.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

brać *Imperf.* (biore, bierzesz), *wziąć Perf.* (wezmę, weźmiesz) + *Acc.* ● take
jednocześnie *Adv.* ● at the same time, simultaneously

kończyć *Imperf.* (-czę, -czysz), *skończyć Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* ● finish

korzystny, -a, -e *Adj.* ● favourable

możliwy, -a, -e *Adj.* ● possible

mówić *Imperf.* (-wię, -wiesz), *powiedzieć Perf.* (-wiem, -wiesz) + o + *Loc.* ● talk

oczekiwanie *n* (*pl.* oczekiwania) ● expectation

oferta *f* ● offer

pewny, -a, -e *Adj.* ● certain, sure

postanawiać *Imperf.* (-am, -asz),

postanović Perf. (-nowię, -nowisz) ● decide

remont *m* ● renovation, repair, refurbishment

szanujący się, -a, -e *Adj.* ● self-respecting

wymagający, -a, -e *Adj.* ● demanding

wysokość *f* ● here: amount, altitude, height

zaczynać *Imperf.* (-am, -asz),

zacząć Perf. (zacznę, zacznieisz) + *Acc.*; + od + *Gen.* ● begin, start

załatwiać *Imperf.* (-am, -asz), *załatwić Perf.* (-twię, -twisz) + *Acc.* (*np.* załatwiać formalności związane z kontem bankowym) ● take care of something

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

depozyt *m* ● deposit

formalność *f* (*pl.* formalności) ● formality

formularz *m* ● form

konto *n* ● account

konto osobiste ● personal account

stan konta ● account balance

wyciąg z konta ● bank statement

lokata *f*

(*np.* lokata terminowa) ● deposit

odsetki *pl.* ● interest

- oprocentowanie** *n* ● interest rate
oprocentowanie stałe ● fixed interest rate
oprocentowanie zmienne ● adjustable interest rate
oszczędności *pl.* ● savings
oszczędzać *Imperf.* (-am, -asz), oszczędzić *Perf.* (-ędzę, -ędzisz) ● save
pożyczka *f* ● loan
prowizja *f* ● commission
przelew *m* ● transfer
przelewać *Imperf.* (-am, -asz),
 przelać *Perf.* (-leję, -lejesz) + *z* + *Gen.*; + *na* + *Acc.*
 (np. przelać x zł z mojego konta na konto pani X) ● transfer
środki *pl.* ● means
udzielać *Imperf.* (-am, -asz), udzielić *Perf.* (-lę, -lisz) + *Gen.*
 (np. udzielić kredytu) ● provide, give
uzyskiwać *Imperf.* (-kuję, -kujesz), uzyskać *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.*
 (np. uzyskać wysoki procent lokaty) ● get, obtain, gain
waluta *f* ● currency
waluta polska ● Polish currency
waluta wymienna ● convertible currency
warunek *m* (*pl.* warunki)
 (np. warunki kredytu) ● term (e.g. credit terms), condition
wczytywać *Imperf.* (-tuję, -tujesz), wczytać *Perf.* (-am, -asz)
 (np. wczytać kartę) ● swipe
wniosek *m*
 (np. złożyć wniosek o kredyt) ● application form
wpłacać *Imperf.* (-am, -asz), wpłacić *Perf.* (-acę, -acisz) + *na* + *Acc.* ● pay in, deposit
wpływ *m* (*pl.* wpływy) ● income, revenue
wypełniać *Imperf.* (-am, -asz), wypełnić *Perf.* (-nię, -nisz) + *Acc.*
 (np. wypełnić kwestionariusz, ankietę) ● fill in
wypłacać *Imperf.* (-am, -asz), wypłacić *Perf.* (-acę, -acisz) + *z* + *Gen.* ● take out
zakładać *Imperf.* (-am, -asz), założyć *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.*
 (np. założyć konto w banku) ● establish, assume, open (a bank account)
zarobki *pl.* ● earnings
zaświadczenie *n* ● certificate (zaświadczenie o zarobkach – certificate of earnings)

WYRAŻENIA I ZWROTY

brać kredyt
 dwa w jednym
 kredyt hipoteczny
 kredyt konsumpcyjny
 w związku z tym...
 zdolność kredytowa

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

kapitał *m* • capital
kapitałowy, -a, *e Adj.* • capital
konsumpcja *f* • consumption, consumerism
konsumpcyjny, -a, *e Adj.* • consumer, consumerist
kredyt *m* • credit, loan
procent *m* • percent
transakcja *f* • transaction, deal
transfer *m* • transfer

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

Oto formy trybu warunkowego czasownika *chcieć*:

rodzaj męski ja chciałbym ty chciałbyś on chciałby	rodzaj żeński ja chciałabym ty chciałaś ona chciałaby	rodzaj nijaki – – ono chciałoby
rodzaj męskoosobowy my chcielibyśmy wy chcielibyście oni chcieliby		rodzaj niemęskoosobowy my chciałybyśmy wy chciałybyście one chciałyby

KONSTRUKCJE

- Chciałbym... (+ *Infin.*)
założyć konto osobiste w banku
- Mam (*Acc.*)
pieniądze

Nie mam (*Gen.*)
pieniędzy
- Wpłacać pieniądze na (+ *Acc.*)
konto

Przelewać pieniądze na (+ *Acc.*)
konto

Wypłacać pieniądze z (+ *Gen.*)
konta

4. Mam dla... (+ *Gen.*)
pana/pani ofertę (*Acc.*)

5. Jaki jest stan konta?
Jaka jest prowizja?
Jakie jest oprocentowanie?
Jakie są pana/pani oczekiwania?

UTOPIĆ PIENIĄDZE

TAKIE AUTO TO RZECZYWIŚCIE
UTOPIONY MAJĄTEK.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Dopasuj przymiotniki i rzeczowniki z obu kolumn, np. 1. konsumpcyjny – F. kredyt.

1. konsumpcyjny	A. oprocentowanie
2. duże	B. prowizja
3. jednorazowa	C. konto
4. korzystne	D. pożyczka
5. terminowa	E. warunki kredytu
6. wysoka	F. kredyt
7. osobiste	G. lokata
8. zmienne	H. środki

ĆWICZENIE 2

Do poniższych dialogów wstaw słowa z ramki.

podać, wpłaca, wpłacić, wypłacić, przelać (2x), wczytać (2x)

1. – Chciałabym (1) ..... pieniądze na konto.
 – Proszę (2) ..... numer konta.
 – To ten numer (klientka podaje numer konta zapisany na kartce papieru).
 – Jaką kwotę pani (3) .....?
 – 1500 złotych.
2. – Chciałbym (4) ..... pieniądze z mojego konta na to konto.
 – Proszę (5) ..... kartę. Jaką sumę chce pan (6) .....?
 – 1000 złotych.
3. – Chciałabym (7) ..... z konta 2000 złotych.
 – Proszę (8) ..... kartę.

ĆWICZENIE 3

Wybierz jeden czasownik, który może być zastosowany w poniższych zdaniach, np. W tym tygodniu chciałabym (włożyć, **założyć**, położyć) konto w banku.

1. Muszę (zrobić, załatwić, ułatwić) formalności związane z kredytem konsumpcyjnym.
2. Chciałbym (uzyskać, pozyskać, wyzyskać) jak najniższy procent.
3. Muszę (pełnić, wypełnić, popełnić) odpowiedni formularz w banku.
4. Mam nadzieję, że bank (podzieli, rozdzieli, udzieli) mi tego kredytu.

ĆWICZENIE 4

Czasownik „chcieć” napisz w odpowiedniej formie trybu warunkowego, np. (Ja) **chciałbym/chciałabym wpłacić pieniądze na to konto.**

1. Czy (ty) ..... / ..... mieć własną firmę?
2. Piotr ..... otworzyć konto w banku.
3. (Ja) ..... / ..... wypłacić pieniądze z konta.
4. Anna ..... założyć lokatę terminową.
5. (My) ..... / ..... dostać korzystny kredyt w tym banku.
6. Czy wy ..... / ..... mieć konto w szwajcarskim banku?
7. Monika i Michał ..... wziąć nieduży kredyt na samochód.
8. Beata i Ewa ..... mieć więcej pieniędzy.

ĆWICZENIE 5

Od podkreślonych czasowników niedokonanych utwórz czasowniki dokonane. Wstaw je w formie czasu przeszłego, np. Kilka razy w miesiącu **wypełniałem jakieś formularze w banku. W zeszłym tygodniu też **wypełniłem** formularz.**

1. Jeszcze w zeszłym roku **wypłacałem** pieniądze z konta kilka razy w miesiącu. Ale to się zmieniło i tak na przykład w tym miesiącu używałem tylko karty płatniczej i w ogóle nie ..... pieniędzy.
2. Zwykle nie płacę gotówką za studia córki, tylko **przelewam** pieniądze z mojego konta na konto jej uczelni. W tym miesiącu ..... odpowiednią kwotę.
3. Co 2 miesiące **wpłacam** pewną niewielką sumę na konto fundacji „Pomagamy głodnym dzieciom”. W zeszłym miesiącu też ..... pieniądze na ich konto.

ĆWICZENIE 6

Odpowiedz na pytania, stosując czasownik dokonany w czasie przyszłym, np.

– Kiedy państwo wypełnią ten formularz?

– **Wypełnimy formularz w przyszłym miesiącu.**

1. – Kiedy pani wpłaci pieniądze na konto?
– (Ja) ..... pieniądze w przyszłym tygodniu.
2. – Kiedy państwo przeleją pieniądze na konto szkoły?
– (My) ..... pieniądze 15 lutego.
3. – Kiedy pan założy konto firmowe?
– (Ja) ..... konto firmowe w przyszłym miesiącu.
4. – Kiedy państwo wypłacą tę sumę?
– (My) ..... pieniądze 20 marca.

ĆWICZENIE 7

Rzeczownik „pieniądze” napisz w odpowiedniej formie, np. Nigdy nie mam za dużo pieniędzy.

1. Chciałbym wpłacić . . . . . na konto.
2. Zarabiam za mało . . . . .
3. Nie lubię pożyczać . . . . .
4. Chciałbym zarabiać więcej. . . . .
5. Muszę dziś wypłacić . . . . . z konta.

ĆWICZENIE 8

Słowa w nawiasie napisz w dopełniaczu, dodając odpowiedni przyimek: od, do, dla, z, np. Dostałam wiadomość od (Marek) Marka.

1. Mam wiadomość . . . . . (Beata) . . . . .
2. Pożyczyłam pieniądze . . . . . (Adam) . . . . .
3. Muszę zadzwonić. . . . . (szef) . . . . .
4. Chcę wypłacić pieniądze . . . . . (konto) . . . . .
5. Mamy bardzo ciekawą ofertę . . . . . (pani) . . . . .
6. Agata ma nową propozycję . . . . . (pan) . . . . .

ĆWICZENIE 9

Pytanie „jaki” napisz w odpowiedniej formie, np. Jakie owoce jesz zimą?

Chciałbym/chciałabym wiedzieć jak najczęściej o tobie i twojej rodzinie. Powiedz mi, (1) . . . . . jest twoja żona? (2) . . . . . jest twój dom? (3) . . . . . wino lubisz? (4) . . . . . są twoje dzieci? (5) . . . . . masz marzenia? (6) . . . . . plany na przyszłość?

ĆWICZENIE 10

Ułóż zdania z następujących słów, ustawiając je w odpowiedniej kolejności, np. największy, lokaty, jak, procent, uzyskać, chciałbym: Chciałbym uzyskać jak największy procent lokaty.

1. wypłacić, konta, z, pieniądze, muszę
.....
2. lokatę, chciałabym, założyć, banku, w, BPH
.....
3. dobrą, mamy, pana, ofertę, dla
.....
4. na, pieniądze, konto, chciałbym, wpłacić
.....

ĆWICZENIE 11

Uzupełnij następujące dialogi dotyczące operacji bankowych, np.

– Potrzebne mi są dzisiaj pieniądze na zakupy.

– No to musisz wypłacić pieniądze z konta.

- 1. – Wiesz, muszę oszczędzać pieniądze.
– Powinieneś/powinnaś ..... lokatę długoterminową.
- 2. – Dlaczego jeszcze nie masz konta w banku? To tak ułatwia życie.
– Tak, masz rację, muszę ..... konto w banku.
- 3. – Dzień dobry pani, chciałbym/chciałabym ..... pieniądze na to konto.
– Proszę ..... kartę.

ĆWICZENIE 12

Napisz, co sądzisz o swoim banku w Polsce?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

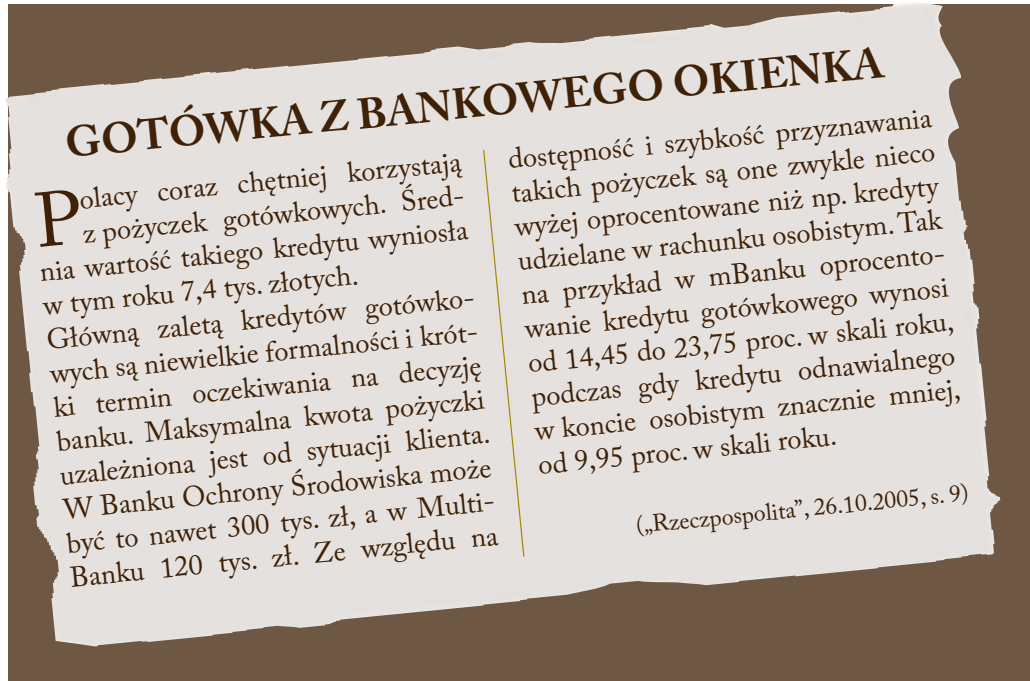
.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Oczekiwanie” to słowo używane w języku oficjalnym, znaczy tyle co „okres czekania”.
- „Uzależniony od” (+ *Gen.*) znaczy „zależy od czegoś, kogoś”.
- „Ze względu na” (+ *Acc.*) tutaj jest używane w sensie – „z powodu”.
- „Dostępność” to rzeczownik, który znaczy „łatwość otrzymania produktu lub usługi”.
- „Nieco” znaczy „trochę”.

ĆWICZENIE 13

Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. Polacy biorą coraz więcej kredytów.	P	F
2. Średnia wartość kredytu wyniosła w tym roku 100 tys. zł.	P	F
3. Z kredytami wiąże się dużo formalności.	P	F
4. Krótko czeka się na decyzję banku o kredycie.	P	F
5. Maksymalna kwota pożyczki uzależniona jest od sytuacji osobistej klienta.	P	F
6. Pożyczki gotówkowe są wyżej oprocentowane niż inne kredyty.	P	F

ĆWICZENIE 14

Parafrazowanie tekstu.

Twój kolega chciałby wziąć pożyczkę gotówkową, ale ma pewne obawy. Dowiedziałeś/dowiedziałaś się z powyższego artykułu, jaka jest sytuacja na rynku bankowym, jeśli chodzi o pożyczki gotówkowe. Przedstaw ją koledze.

Słuchaj, przeczytałem/przeczytałam właśnie artykuł o pożyczkach gotówkowych. Jest w nim napisane, że... ..

ĆWICZENIE 15

Odpowiedz na pytania:

1. Czy wiesz, jakie kredyty są najbardziej popularne w twoim kraju: kredyty hipoteczne czy pożyczki gotówkowe?
2. Czy chętnie bierzesz kredyty w banku, czy wolisz pożyczać pieniądze od przyjaciół?
3. Na jaki cel pożyczylbyś pieniądze z banku, a na jaki nigdy nie?

6

**ROZMOWA
PRZEZ TELEFON**

2261

I

Michał Borowiec jest pracownikiem banku „CBA”. Pracuje w nim już 5 lat, ale uważa, że nie ma możliwości awansu. Dlatego szuka nowej pracy.

Michał: Mówi Michał Borowiec z banku „CBA”. Chciałbym rozmawiać z panią Bożeną Morawską.

Asystentka: W jakiej sprawie pan dzwoni?

Michał: W sprawie pracy.

Asystentka: Proszę poczekać chwilę. Niestety, pani Morawskiej nie ma teraz w firmie. Czy coś przekazać?

Michał: Nie, dziękuję, zadzwonię później. O której godzinie mogę zastać panią Morawską?

Asystentka: Myślę, że nie będzie jej już dzisiaj w biurze. Niech pan zadzwoni jutro.

Michał: Dobrze, zadzwonię jutro około 9.00.

II

Tomasz Adamski jest tłumaczem. Współpracuje z wydawnictwem „Merlin”. Właśnie dzwoni na komórkę do pani Ewy Bogdacz, księgowej wydawnictwa, w sprawie zmiany danych osobowych.

Adamski: Dzień dobry, mówi Tomasz Adamski. Czy może pani teraz rozmawiać?

Ewa: Tak, słucham pana.

Adamski: Dzwonię w sprawie moich danych osobowych. Ponieważ zmieniłem adres zamieszkania, moje dane osobowe również uległy zmianie.

Ewa: Proszę przysłać mi je e-mailem albo faksem.

Adamski: Dobrze, wyślę je dzisiaj. Jaki jest pani adres e-mailowy?

Ewa: Ewa. (kropka) Bogdacz@ (małpa) gazeta.pl.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

- awans** *m* ● promotion
kropka *f* ● dot, full stop
księgowa *f* ● accountant
małpa *f* ● 'at' sign
ponieważ ● because
przysłać *Imperf.* (-am, -asz), przysłać *Perf.* (-ślę, -ślesz) + *Acc.* ● send
sprawa *f* ● issue, matter
tłumacz *m* ● translator, interpreter
uważać *Imperf.* (-am, -asz) ● think
współpracować *Imperf.* (-cuje, -cujesz) + *z* + *Instr.* ● cooperate
wydawnictwo *n* ● publishing house, publisher
wysłać *Imperf.* (-am, -asz), wysłać *Perf.* (-ślę, -ślesz) + *Acc.* ● send
zastawać *Imperf.* (-staje, -stajesz), zastać *Perf.* (-stanę, -staniesz) + *Acc.*
 (np. Czy zastałam w firmie panią Kubicką?) ● polite formula for: is it possible to speak to...
zmiana *f* ● change
zmieniać *Imperf.* (-am, -asz), zmienić *Perf.* (-enię, -enisz) + *Acc.* ● change

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

- łączyć** *Imperf.* (-czę, -czysz), połączyć *Perf.* (-łączę, -czysz) + *Acc.*; + *z* + *Instr.*
 (np. Proszę połączyć mnie z panią Antoniak) ● connect
odbierać *Imperf.* (-am, -asz), odebrać *Perf.* (-biorę, -bierzesz) + *Acc.*
 (np. odebrać telefon) ● take
odkładać *Imperf.* (-am, -asz), odłożyć *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.*
 (np. odłożyć słuchawkę) ● put back, ring off
połączenie *n* (np. mieć połączenie z X, nie mieć połączenia) ● connection, call, link
przekazywać *Imperf.* (-zuje, -zujesz), przekazać *Perf.* (-każę, -każesz) + *Acc.*
 (np. Czy coś przekazać?) ● pass on, hand over, take (a message)
rozłączać *Imperf.* (-am, -asz), rozłączyć *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.*
 (np. Rozmowa została rozłączona) ● disconnect
zasięg *m* (np. jest zasięg, nie ma zasięgu, mieć zasięg, nie mieć zasięgu, stracić zasięg) ● range, here: signal

ZWROTY

rozmawiać przez telefon
 telefon dzwoni

ZWROTY UŻYWANE W ROZMOWIE TELEFONICZNEJ

- Mówi Michał Borowiec.
- Chciałbym/chciałabym rozmawiać z...
- To pomyłka.
- W jakiej sprawie pan/pani dzwoni?

- Z kim mam przyjemność?
- Pani/pana godność?
- Pani/pana nazwisko?
- Proszę przeliterować.
- Jak to się pisze?
- Proszę poczekać (chwilę).
- Już łączę.
- Proszę mnie połączyć z panem Lubieńcem.
- Czy coś przekazać?
- Proszę powiedzieć/przekazać, że... (Michał Borowiec prosi o telefon).
- Czy mogę zostawić wiadomość?
- Czy może pan/pani teraz rozmawiać?
- Czy nie przeszkadzam?

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

kontakt *m* ● contact

kontaktować się *Imperf.* (-tuję się, -tujesz się),

skontaktować się *Perf.* (-tuję się, -tujesz się) + z + *Instr.*

(np. Skontaktuję się z panią w przyszłym tygodniu) ● contact

kontaktowy, -a, -e *Adj.* (np. mój telefon kontaktowy: 0228967543) ● contact

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Po zaprzeczonym orzeczeniu dopełnienie występuje w dopełniaczu. Także zaimki osobowe (*ja, ty, on*) występują w dopełniaczu. Tak więc w konstrukcji „nie ma...” stosujemy następujące formy zaimków osobowych w dopełniaczu:

ja	-	mnie	my	-	nas
ty	-	cię	wy	-	was
on	-	go	oni	-	ich
ona	-	jej	one	-	ich
ono	-	go			

2. Konstrukcja „Niech pan zadzwoni jutro” jest charakterystyczna dla trybu rozkazującego. W ten sposób wyrażamy tryb rozkazujący trzeciej osoby liczby pojedynczej oraz mnogiej. Konstrukcja ta ma następującą strukturę: Niech + pan/pani/Adam + 3 os. czasownika liczby pojedynczej albo mnogiej. Np.

Niech pani przyjdzie jutro do biura.

Niech Adam przeczyta ten artykuł.

Niech Ania i Piotr kupią tę płytę.

Czasownik występujący w tej konstrukcji może mieć zarówno aspekt dokonany, jak i niedokonany, w zależności od tego, czy chcemy wyrazić czynność powtarzającą się, czy jednokrotną, np.

Niech Monika czyta więcej.

Niech Monika przeczyta ten artykuł.

KONSTRUKCJE

1. Nazwiska

a) *Genetive*

Nie ma pani Morawskiej.

Nie ma pana Morawskiego.

Nie pamiętam pani Nowak.

Nie pamiętam pani Wojny.

Nie znam pana Nowaka.

Nie znam pana Wojny.

b) *Accusative*

Czy zastałem/łam panią Morawską?

pana Morawskiego?

panią Nowak?

pana Nowaka?

panią Wojnę?

pana Wojnę?

c) *Instrumental*

Chciałbym/chciałabym rozmawiać z panią Morawską

z panem Morawskim

z panią Nowak

z panem Nowakiem

z panią Wojną

z panem Wojną

2. Nie będzie... (+ *Gen.*)

go

jej

3. Niech pan/pani zadzwoni jutro

4. Rozmowa telefoniczna:

– Mówi X. Chciałbym/chciałabym rozmawiać z... (+ *Instr.*)

– W jakiej sprawie pan/pani dzwoni?

– W sprawie... (+ *Gen.*)

– Czy coś przekazać?

– Proszę przekazać/powiedzieć, że... (X prosi o telefon) / Nie, dziękuję, zadzwonię później.

– Czy mogę zostawić wiadomość?

– Tak, słucham pana/panią.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Połącz w pary zdania z rozmów telefonicznych, np. 1. W jakiej sprawie pan dzwoni?
– E. Dzwonię w sprawie negocjacji.

1. W jakiej sprawie pan dzwoni? 2. Czy to firma „Popo”? 3. Czy mogę zostawić wiadomość dla Kasi? 4. Chciałabym rozmawiać z panem Markiem Lubieńcem 5. Czy zastałam panią Zelmek? 6. Czy coś przekazać? 7. Z kim mam przyjemność? 8. Czy nie przeszkadzam? 9. Z jakiej firmy pan dzwoni	A. Proszę powiedzieć, że Ewa Kos prosi o telefon. B. Dzwonię z firmy „Kama”. C. Nazywam się Anna Tomczyk. D. Nie, mogę rozmawiać. E. Dzwonię w sprawie negocjacji. F. To pomyłka. G. Tak, słucham pana. H. Już łączę. I. Niestety, nie ma jej teraz w biurze.

ĆWICZENIE 2

Jakie przysłowki utworzysz od podanych przymiotników? Np. Samochód służbowy, wyjeżdżam **służbowo.**

	PRZYMIOTNIK		PRZYSŁÓWEK
telefon	prywatny	dzwonię	
spotkanie	pilne	poszukuję	
rozmowa	krótka	rozmawiam	
obsługa	profesjonalna	obsługujemy	

ĆWICZENIE 3

Odpowiedz na następujące pytania, np.

– Czy jest szefowa? – Tak, jest.

– Nie, nie ma jej.

1. – Czy jest w biurze Monika? 2. – Czy pani prezes będzie jutro? 3. – Czy będziesz jutro w biurze? 4. – Czy szef będzie jutro? 5. – Czy będą na spotkaniu Michał i Tomek? 6. – Czy będziecie na konferencji?	– Tak, ... – Nie, ... – Tak, ... – Nie, ... – Tak, ... – Nie, ... – Tak, ... – Nie, ... – Tak, ... – Nie, ...

ĆWICZENIE 4

Wybierz odpowiednią formę nazwiska, np. Nie ma dzisiaj pana (Nowickiego, Nowicki, Nowickiemu).

1. Nie znam pani (Kubicka, Kubickiej, Kubicką) ..... ani pana (Malinowskiego, Malinowskiemu, Malinowskim) .....
2. Nie pamiętam profesora (Adamiakiem, Adamiaka, Adamiak) .....
ani pani profesor (Nowika, Nowik, Nowikowi) .....
3. Nie lubię pani (Wrona, Wronę, Wrony). ..... ani pana (Kuny, Kuną, Kunę) .....

ĆWICZENIE 5

Nazwiska napisz w formie narzędnika, np. Muszę spotkać się z (pani Magda Pietrzak) panią Magdą Pietrzak.

1. Chciałbym rozmawiać z (pani Ewa Rybicka) .....
2. Czy mogę rozmawiać z (pan Piotr Malinowski) .....
3. Mam spotkanie z (pan Kamil Kubiak) ..... i z (pani Anna Nowak) .....
4. Chciałbym rozmawiać z (pan Jacek Wrona) .....
5. Jestem umówiony z (pani Agnieszka Wojna) .....

ĆWICZENIE 6

Z podanych zdań utwórz zdania rozkazujące, np. Proszę przyjść jutro wcześniej. Niech pani przyjdzie jutro wcześniej.

1. Proszę przekazać wiadomość pani Lubowskiej.
Niech pan .....
2. Proszę zadzwonić do mnie jutro.
Niech pani .....
3. Czy może pan skontaktować się z panem Płockim?
Niech pan .....
4. Proszę połączyć mnie z panią prezes Kurowską.
Niech pani .....
5. Czy może pani odebrać telefon?
Niech pani .....

ĆWICZENIE 7

Przekształć mowę niezależną w mowę zależną, opowiadając treść dialogów. Zastosuj czasowniki: „zapytać”, „odpowiedzieć”, „powiedzieć” w czasie przeszłym, np. Marcin zadzwonił do firmy „Logos” i zapytał, czy jest pani Antosiak.

1.

Agnieszka: – Dzień dobry, mówi Agnieszka Belek. Czy zastałam panią Kubik?

Asystentka: – Niestety, pani Kubik jest na spotkaniu. Czy coś przekazać?

Agnieszka: – Nie, dziękuję, zadzwonię później.

Agnieszka zadzwoniła do firmy „Dom” i .....

.....

.....

2.

Asystentka: – Firma „Polo”, słucham.

Marek: – Dzień dobry, czy mogę rozmawiać z panem Tomeckim?

Asystentka: – Pana godność?

Marek: – Marek Borsuk.

Asystentka: – Proszę poczekać chwilę. (...) Już łączę.

Marek .....

.....

.....

ĆWICZENIE 8

Zastosuj czasowniki w czasie przyszłym, np.

– **Kiedy porozmawiasz z Moniką?**

– **Porozmawiam z nią jutro.**

1. – Kiedy skontaktujesz się z panią Serocką?

– (Ja) ..... z nią jutro.

2. – Kiedy pan zadzwoni do pani prezes?

– (Ja) ..... do niej w przyszłym tygodniu.

3. – Czy możesz przekazać wiadomość Ani?

– Tak, oczywiście (ja) ..... tę wiadomość pojutrze.

4. – Czy mógłbyś/mogłabyś powiedzieć Kasi, że nasze spotkanie jest aktualne?

– Tak, (ja) ..... jej o tym dziś wieczorem.

ĆWICZENIE 9

Uzupełnij rozmowę przez telefon.

– Chciałbym ..... z panią Anetą Morawską.

– W jakiej ..... pan .....

– W sprawie spotkania.

– Proszę ..... chwilę. Niestety, pani Morawskiej nie ma w biurze. Czy coś .....

– Proszę ..... , że dzwonił Adam Dąbrowski i prosi o telefon.

– Oczywiście, ... Jaki jest pana .....

– Mój numer 3682483. Komórkowy 291895668.

ĆWICZENIE 10

Twoim zadaniem jest ułożyć rozmowę przez telefon zgodnie z podanymi instrukcjami.

1. Pracujesz w firmie „Bro”. Nazywasz się Tomasz Dałek, jesteś księgowym. Dzwonisz do biura tłumaczeń do pani Kozłowskiej, żeby powiedzieć jej, że na rachunku za tłumaczenie brakuje numeru konta. Pani Kozłowskiej nie ma w biurze. Zostawiasz wiadomość asystentce.

Ty: – .....

.....

Asystentka: – .....

.....

Ty: – .....

.....

Asystentka: – .....

.....

Ty: – .....

.....

2. Nazywasz się Anna Mrągowska. Pracujesz w firmie „Nota” w dziale public relations. Organizujesz imprezę integracyjną dla pracowników swojej firmy. Dzwonisz do firmy kateringowej „Logo” do pana Antonia. Chcesz się dowiedzieć, czy przygotowania do imprezy są już zakończone.

Ty: – .....

.....

Asystentka: – .....

.....

Ty: – .....

.....

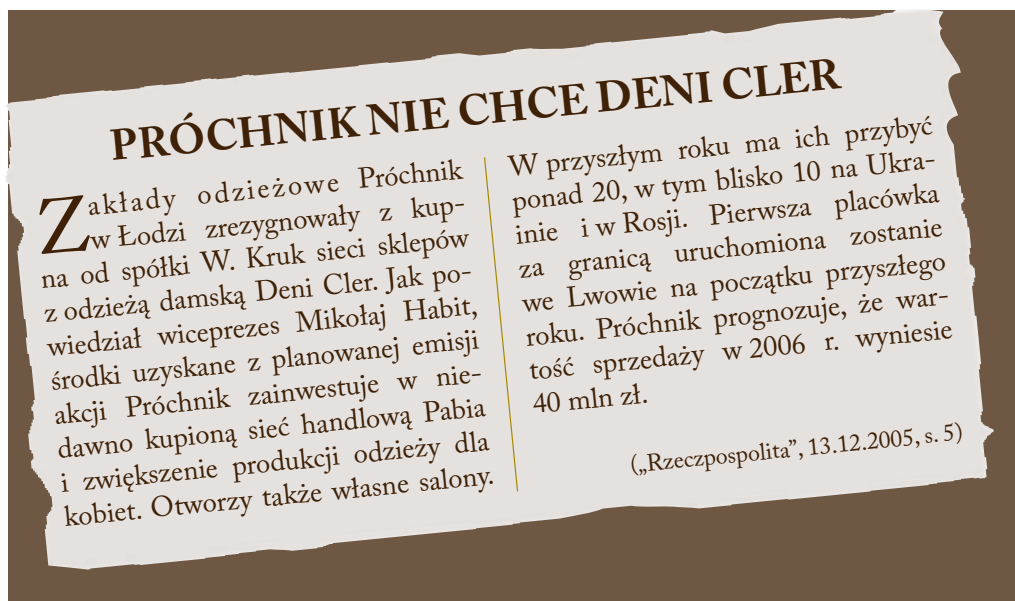
Asystentka: – .....

.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Zakłady odzieżowe” to firma, która produkuje ubrania.
- „Kupno” to rzeczownik, który pochodzi od czasownika „kupować”.
- „Sieć” to pewna liczba sklepów należąca do jednego właściciela.
- „Środki” to tutaj – pieniądze.
- „Placówka” to często oddział firmy, banku, biuro firmy lub banku, tutaj – sklep.

ĆWICZENIE 11

Wśród podanych słów podkreśl wyrazy, które pojawiły się w tekście.

buty	sieć
kupna	męska
damską	zwiększenie
artykuły	prezes
spółki	fabryka
propozycja	wartość
oddział	

ĆWICZENIE 12

Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. Zakłady odzieżowe „Próchnik” zrezygnowały z wynajmu sieci sklepów z odzieżą damską Deni Cler.	P	F
2. Pieniądze uzyskane z emisji akcji „Próchnik” zainwestuje w centrum handlowe.	P	F
3. „Próchnik” zamierza zwiększyć produkcję odzieży dla kobiet.	P	F
4. Firma będzie miała więcej sklepów w kraju niż za granicą.	P	F

ĆWICZENIE 13

Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.

1. O planach firmy poinformował
  - a. prezes
  - b. dyrektor generalny
  - c. wiceprezes

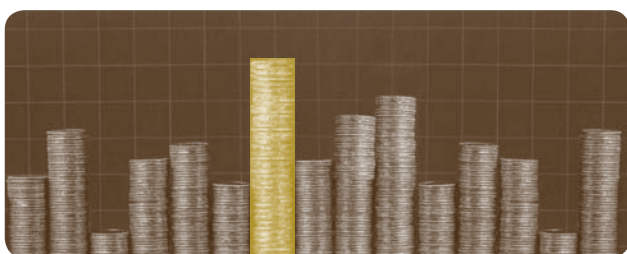
2. „Próchnik”
  - a. zamierza w tym roku kupić sieć „Pabia”
  - b. kupił niedawno sieć handlową „Pabia”
  - c. kupił niedawno centrum usługowe „Pabia”
3. Na Ukrainie i w Rosji „Próchnik” będzie miał
  - a. kilkanaście sklepów
  - b. 20 sklepów
  - c. około 10 sklepów
4. Pierwszy sklep za granicą „Próchnik” otworzy
  - a. w Moskwie
  - b. w Kijowie
  - c. we Lwowie
5. Wartość sprzedaży w 2006 roku wyniesie
  - a. 4 mln złotych
  - b. 40 mln złotych
  - c. 14 mln złotych

ĆWICZENIE 14

Odpowiedz na pytania:

1. Czy znasz takie polskie marki odzieżowe jak „Wólczanka”, „Próchnik”, „Bytom”, „Reserved”? Jakie ubrania one szyją?
2. Czy te firmy są znane w twoim kraju? Czy polskie zakłady odzieżowe otwierają sklepy w twoim kraju?

7

O GOSPODARCE

2261

I

Sytuacja gospodarcza Polski jest całkiem dobra. Inflacja nie jest zbyt wysoka, wynosi 2%, natomiast bezrobocie, choć bardzo powoli, spada i obecnie wynosi 15%. Produkt krajowy brutto za ostatni kwartał wynosi 5,5%. Tylko deficyt budżetowy ciągle jest dość duży.

Polska nie jest już krajem dużego ryzyka i dlatego zagraniczne firmy chcą tutaj inwestować. Najwięcej inwestują firmy amerykańskie, niemieckie i francuskie. Najczęściej inwestują one w przemysł, w telekomunikację, sektor finansowy. Najrzadziej w rolnictwo.

Jak zmieniała się Polska od osiemdziesiątego dziewiątego roku, najlepiej widać w Warszawie, Krakowie, Gdańsku. Duże miasta rozwijają się bardzo szybko, zmieniają się z dnia na dzień. Warszawa, stolica Polski, jest teraz ogromnym placem budowy.

II

a.

Adam Romański właśnie czyta gazetę, a w niej ranking dziesięciu największych inwestorów.

Adam: „Apollo Rida” jest na pierwszym miejscu.

Ewa: Co to za firma?

Adam: To jest amerykańska firma, która inwestuje w nieruchomości. To nasz klient.

Ewa: A tak, coś słyszałam.

Adam: Musiałaś coś słyszeć. To duża i znana firma.

b.

Agata: Kim jest ten facet, który rozmawia z Adamem?

Beata: Ten z czarną teczką?

Agata: Tak.

Beata: To jest nasz nowy dyrektor finansowy.

Agata: Znasz go?

Beata: Rozmawiałam z nim tylko raz.

Agata: I co?

Beata: Niegłupi.

Agata: I niebrzydki.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

budowa *f* ● structure, building site

budować *Imperf.* (-duję, -dujesz), zbudować *Perf.* (-duję, -dujesz) + *Acc.* ● build

facet *m* (słowo używane w języku potocznym) ● guy

główny, -a, -e *Adj.* ● main

nieruchomości *pl.* ● (fixed) property, real estate

ogromny, -a, -e *Adj.* ● vast

polityczny, -a, -e *Adj.* ● political

ranking *m*

(np. To jest ranking największych inwestorów) ● ranking

rozwijać się *Imperf.* (-am się, -asz się), rozwinąć się *Perf.* (-nę się, -niesz się) ● develop

stabilny, -a, -e *Adj.* ● stable

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

bezrobocie *n* ● unemployment

gospodarczy, -a, -e *Adj.* ● economic

gospodarka *f* ● economy

kwartał *m* ● quarter

PKB – produkt krajowy brutto ● GDP (gross domestic product)

polityka *f* ● politics

przemysł *m* ● industry

przemysłowy, -a, -e *Adj.* ● industrial

rolnictwo *n* ● agriculture

rosnąć *Imperf.* (-nę, -niesz)

(np. Produkt krajowy brutto rośnie) ● grow

spadać *Imperf.* (-am, -asz), spaść *Perf.* (spadnę, spadniesz)

(np. Bezrobocie spada) ● fall, drop

współpraca *f* ● cooperation

współpracować *Imperf.* (-uję, -ujesz) + *z* + *Instr.* ● cooperate

współpracownik *m* ● colleague, associate

wzrastać *Imperf.* (-am, -asz), wzrosnąć *Perf.* (-nę, -niesz)

(np. Inflacja wzrasta) ● grow

WYRAŻENIA

Z dnia na dzień

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

analitik *m* ● analyst
analiza *f* ● analysis
analizować *Imperf.* (-zuję, -zujesz), przeanalizować *Perf.* (-zuję, -zujesz) ● analyze
budżet *m* ● budget
budżetowy, -a, -e *Adj.* ● budget
deficyt *m* ● deficit
deficytowy, -a, -e *Adj.* ● unprofitable
ekonomia *f* ● economics
ekonomiczny, -a, -e *Adj.* ● economic
ekonomista *m* ● economist
inflacja *f* ● inflation
inwestor *m* ● investor
inwestować *Imperf.* (-tuję, -tujesz),
 zainwestować *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.*; + w + *Acc.* ● invest
inwestycja *f* ● investment
inwestycyjny, -a, -e *Adj.* ● investment
polityczny, -a, -e *Adj.* ● political
projekt *m* ● project
projektant *m* ● designer
projektować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), zaprojektować *Perf.* (-tuję, -tujesz) ● design
telekomunikacja *f* ● telecommunication

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Ponieważ w języku angielskim mówi się: „The girl who works with you...”, studenci mają tendencję do tłumaczenia tej konstrukcji na język polski i używania w niej zaimka „kto”. W języku polskim jednak stosujemy tutaj znany nam już dobrze z innych użyc zaimek *który*. Ma on końcówki, które zależą od rodzaju rzeczownika, do którego się odnosi.

Np.: Chłopak (*rodz. m.*), **który** pracuje z Agatą, to mój kuzyn.
 Dziewczyna (*rodz. żeń.*), **która** pracuje z Agatą, to moja koleżanka.
 Dziecko (*rodz. n.*), **które** je czekoladę, ma na imię Kasia.

Dziewczyny (*rodz. niemęskoosobowy*), **które** pracują tutaj, są bardzo ładne.
 Mężczyźni (*rodz. męskoosobowy*), **którzy** tutaj pracują, są interesujący.

2. Kiedy pytamy kogoś o cechy jakiejś osoby czy rzeczy, zadajemy pytanie: *jaki?* Np.: „Jaki jest Adam?”, „Jaki to sok?”. Odpowiedź na to pytanie podawała dowolne cechy interesującej nas rzeczy czy osoby, np.

Adam jest młody, energiczny i sympatyczny.
To jest sok pomarańczowy.

Kiedy zadajemy pytanie „Co to za firma?”, uzyskujemy odpowiedź, która określa specyficzną, właściwą dla danej osoby czy rzeczy cechę, np. To firma budowlana. Najczęściej zapytamy w ten sposób o dziedzinę działalności firmy, o przeznaczenie budynku.

4. Przypomnijmy, że przy tworzeniu stopnia wyższego i najwyższego przymiotnika i przysłówka spotykamy często alternacje fonetyczne (wymiany fonetyczne) samogłosek i spółgłosek. W przypadku *często* i *rzadko* mamy takie właśnie zmiany:

często   →   częściej   →   najczęściej
rzadko   →   rzadziej   →   najrzadziej

KONSTRUKCJE

1. Kim jest ten facet, **który** rozmawia z Adamem?
To jest amerykańska firma, **która** produkuje telewizory.
2. – Jaka to firma?
– Polska, duża, dobra...
– Co to za firma?
– To jest firma, która produkuje telewizory.
3. Firma „Argo” inwestuje w (+ *Acc.*)
telekomunikację.
4. Inflacja wzrasta.
Bezrobocie spada.
5. Zagraniczne firmy najczęściej inwestują w przemysł, najrzadziej w rolnictwo.
6. Rozmawiałem z nim
z nią

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Połącz w pary słowa z obu kolumn, np. 1. firmy – E. zagraniczne.

1. firmy	A. wysoka
2. sektor	B. duże
3. deficyt budżetowy	C. chemiczny
4. bezrobocie	D. strategiczny
5. inflacja	E. zagraniczne
6. przemysł	F. finansowy
7. inwestor	G. duży

ĆWICZENIE 2

Napisz antonimy przymiotników, np. duży bank – mały bank.

1. polski inwestor	– .....
2. bogaty region	– .....
3. przemysł lekki	– .....
4. niska inflacja	– .....
5. krajowa inwestycja	– .....

ĆWICZENIE 3

Jaki przymiotnik utworzysz od następujących rzeczowników? Np. przemysł – przemysłowy.

RZECZOWNIK	PRZYMIOTNIK
budżet	.....
deficyt	.....
gospodarka	.....
inwestycja	.....
polityka	.....

ĆWICZENIE 4

Uzupełnij tabelę według wzoru.

	CZASOWNIK	RZECZOWNIK (OSOBA)
zarząd	zarządzać	dyrektor/prezes
analiza		
inwestycja		
produkcja		
projekt		

ĆWICZENIE 5

Słowa w nawiasie napisz w odpowiedniej formie, np. Firma „Monter” współpracuje z (firma) **firmą „Kos”.**

1. Ta niemiecka firma inwestuje w (elektronika) .....
2. Moja żona nie chce inwestować w (samochód) .....
3. Nasza firma współpracuje z (duży niemiecki bank) .....
4. „Goplana” produkuje (czekolada) .....
5. „Beta” współpracuje z (nasza firma) .....
6. „Wólczanka” produkuje (ubranie) .....

ĆWICZENIE 6

Zastąp strzałki czasownikami „spadać” i „wzrastać” w czasie teraźniejszym, np. zysk (↗) **wzrasta.**

1. bezrobocie	↗	.....
2. inflacja	↘	.....
3. kurs złotego	↘	.....
4. deficyt budżetowy	↗	.....
5. koszty	↘	.....
6. produkcja	↗	.....
7. inwestycje	↗	.....

ĆWICZENIE 7

Do tekstu wstaw brakujące słowa, które były zastosowane w tekście I ze s. 85.

Sytuacja ..... Polski jest ..... dobra. Inflacja nie jest zbyt ....., bezrobocie powoli ..... Polska nie jest krajem dużego ryzyka i dlatego ..... firmy chcą tutaj inwestować. Firmy te inwestują najczęściej w ....., w ....., w sektor .....

ĆWICZENIE 8

Przeczytaj następujące stwierdzenia. Czy zgadzasz się z nimi?

1. Dziewczyny, które mają długie włosy, zawsze są piękne.
2. Wino, które stoi tylko 10 lat, nie może być dobre.
3. Mężczyźni, którzy mało mówią, są atrakcyjni.
4. Dzieci, które mają 6 lat, muszą chodzić spać o godzinie ósmej.
5. Kobieta, która dobrze gotuje, jest dobrą żoną.

ĆWICZENIE 9

Napisz „który”, „która”, „które”, „którzy” w zależności od rodzaju rzeczownika, np. **Chłopak, który** rozmawia z Adamem, to Michał.

1. Ta dziewczyna, ... pracuje z Agatą, jest bardzo ładna.
2. Malarz to mężczyzna, ... maluje obrazy albo ściany.
3. To dziecko, ... teraz śpiewa, to Kasia.
4. Nauczycielka to kobieta, ... uczy w szkole.
5. Inwestorzy, ... kupują ten bank, muszą mieć dużo pieniędzy.
6. Książki, ... tam leżą, są twoje.
7. Piwo, ... długo stoi otwarte, jest niedobre.
8. Tamci faceci, ... rozmawiają z Magdą, są bardzo przystojni.
9. To wino, ... tam stoi, jest twoje.

ĆWICZENIE 10

Jak możemy zdefiniować następujące osoby? Np. **Bibliotekarz to człowiek, który pracuje w bibliotece.**

- Pisarka . . . . .
 Architekt . . . . .
 Projektant mody . . . . .
 Dziennikarz . . . . .
 Kolekcjoner . . . . .
 Fotoreporter . . . . .
 Optymista . . . . .

ĆWICZENIE 11

Rozwiąż krzyżówkę.

Poziomo:

1. Firma, która wydaje książki.
2. Kiedy chcesz się czegoś dowiedzieć, zadajesz...
3. Pierwszy spektakl nowej sztuki w teatrze.
4. Mieszkamy w niej.
5. Może stać w wazonie albo na oknie.
6. Miejsce, gdzie kupujemy świeże warzywa i owoce.
7. Chroni budynki albo ludzi.
8. Zachowuje się romantycznie.

Rozwiązanie krzyżówki:

3 pionowo

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1			D								
2			Y								
3			R								
4			E								
5			K								
6			T								
7			O								
8			R								

ĆWICZENIE 12

Napisz „często” i „rzadko” w stopniu wyższym albo najwyższym, tak aby zdanie miało sens. Np. Czasami mówię po francusku, ale (często) częściej po angielsku.

1. W sobotę czasami chodzimy na koncerty, ale (często) ..... chodzimy na spacer.
2. W niedzielę gram w tenisa albo w golfa, (rzadko) ..... pływam.
3. Od czasu do czasu chodzimy na kolację do restauracji, (często) ..... jemy kolacje w domu.
4. (Często) ..... czytam literaturę angielską, rzadko francuską.
5. Rano rzadko piję herbatę, (często) ..... kawę.
6. Zwykle oglądam polską telewizję, (rzadko) ..... amerykańską.
7. Często jem ryby, (rzadko) ..... kurczaka.

ĆWICZENIE 13

Zastąp rzeczowniki zaimkami z przyimkiem według wzoru, np.

– Czy grasz w tenisa z Piotrem?

– Tak, gram z nim.

1. – Rozmawiałeś z Michałem?
– Tak, rozmawiałem ..... w zeszłym tygodniu.
2. – Jak długo pracujesz z Agatą?
– Pracuję ..... już 5 lat.
3. – Kiedy miałeś spotkanie z dyrektorem „Domu”?
– Miałem ..... spotkanie w zeszłą środę.
4. – Czy miałeś już lekcję z tą nową nauczycielką?
– Nie, jeszcze nie miałem ..... lekcji.
5. – W przyszły piątek idę na koncert z Edytą i Arturem. Czy ty chodzisz ..... na koncerty?

ĆWICZENIE 14

Opisz sytuację gospodarczą w Polsce albo w swoim kraju. Podaj podstawowe wskaźniki: ile wynosi PKB, bezrobocie, inflacja.

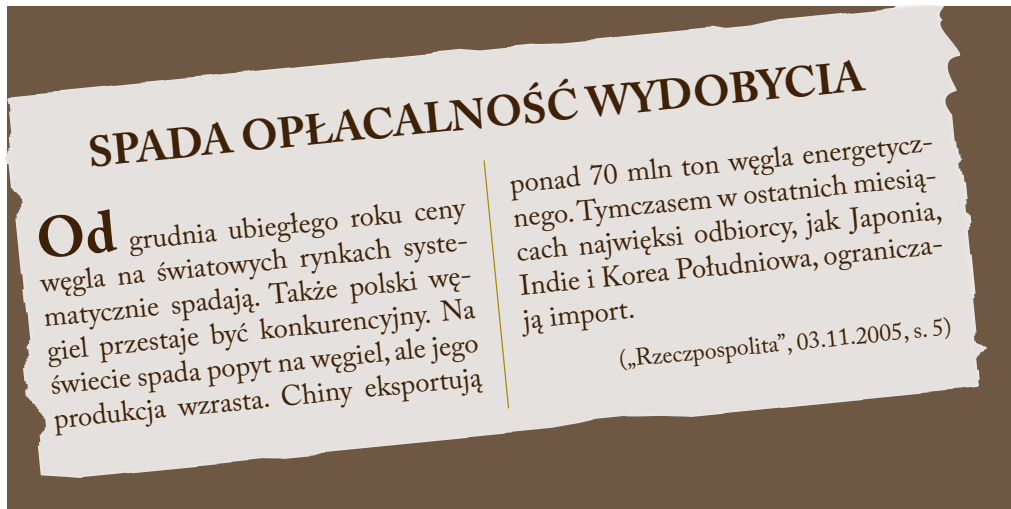
.....
 .....
 .....
 .....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Wydobycie” – to rzeczownik często używany w wyrażeniach ze słowem „węgiel”. „Wydobywać węgiel” to pozyskiwać węgiel w kopalni.

- „Opłacalność” – to synonim słowa „zyskowość”, „rentowność”. Coś jest opłacalne, jeśli przynosi zyski.
- „Odbiorca” to tutaj firma, która kupuje (dosłownie „odbiera”) towary.

ĆWICZENIE 15

Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.

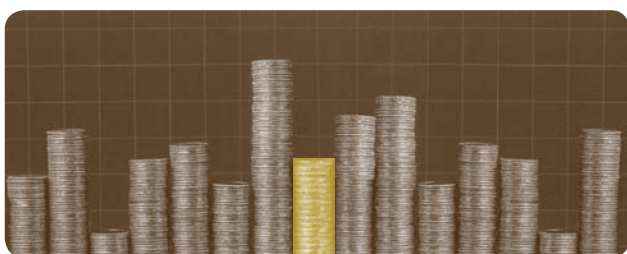
- Ceny węgla
  - gwałtownie spadają
  - powoli spadają
  - systematycznie spadają
- Polski węgiel
  - ciągle jest konkurencyjny
  - za pół roku nie będzie konkurencyjny
  - przestaje być konkurencyjny
- Popyt na węgiel spada
  - w Polsce i w Europie
  - w Azji
  - na świecie
- Najwięksi odbiorcy węgla
  - chcą za rok ograniczyć import
  - obecnie ograniczają import
  - pół roku temu ograniczyli import

ĆWICZENIE 16**Odpowiedz na pytania:**

1. Co Polska eksportuje do twojego kraju, a co importuje?
2. Jakie znasz polskie marki?

ZIARNKO DO ZIARNKA, AŻ ZBIERZE SIĘ MIARKA

8

SPOTKANIE

2261

Edyta Janiszek pracuje w agencji reklamowej. Jest dyrektorem strategicznym, odpowiada za tworzenie kampanii reklamowych dla dużych klientów. Obecnie jej agencja przygotowuje ulotki reklamowe dla firmy „Mineral”, producenta wody mineralnej.

Darek Jaworski z działu marketingu firmy „Mineral” właśnie dzwoni do pani Janiszek.

Darek: Mówi Darek Jaworski.

Dzwonię do pani, bo chciałbym umówić się na spotkanie w sprawie projektu nowych ulotek.

Edyta: Tak, oczywiście, kiedy chciałby pan się spotkać?

Darek: Najchętniej w tym tygodniu.

Edyta: Niestety, w tym tygodniu jesteśmy bardzo zajęci. Może moglibyśmy spotkać się na początku przyszłego tygodnia?

Darek: Nasze terminy są bardzo napięte. Zależy nam na czasie. No ale dobrze, możemy przenieść to spotkanie na przyszły tydzień. Kiedy pani proponuje?

Edyta: Na przykład w przyszły poniedziałek o 10.00 (dziesiątej).

Darek: Niestety, przed południem jestem już umówiony. A czy odpowiada pani np. 14.00 (czternasta)?

Edyta: Tak, proszę bardzo. A więc jesteśmy umówieni.

Darek: Tak, czekam na panią w poniedziałek o 14.00 (czternastej).

SŁOWNICTWO OGÓLNE

najchętniej *Adv.* ● most gladly

początek *m* ● beginning

przygotowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz),

przygotować *Perf.* (-tuje, -tujesz) + *Acc.* ● prepare

przyszły, -a, -e *Adj.* ● future, here: next

reklamowy, -a, -e *Adj.* ● advertising

tworzyć *Imperf.* (-rzę, -rzysz), stworzyć *Perf.* (-rzę, -rzysz) + *Acc.*

(np. tworzyć kampanię reklamową) ● create, develop

ulotka *f* ● leaflet, flyer

właśnie *Adv.* ● just, exactly

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

bankiet *m* ● reception, banquet

impreza *f* ● party, event

odpowiadać *Imperf.* (3 os. -da, -dają) + *Dat.*

(np. Odpowiada mi ten termin) ● suit

odwoływać *Imperf.* (-łuję, -łujesz), odwołać *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* ● cancel, call off

otwarcie *n* ● opening

potwierdzać *Imperf.* (-am, -asz), potwierdzić *Perf.* (-rdzę, -rdzisz) + *Acc.* ● confirm

przekładać *Imperf.* (-am, -asz), przełożyć *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.* ● put off, postpone

przyjęcie *n* ● party

przyjmować *Imperf.* (-muję, -mujesz), przyjąć *Perf.* (-jmę, -jmiesz) + *Acc.*

(np. X przyjął zaproszenie na koktajl) ● accept

spotkanie *n* ● meeting

spotykać się *Imperf.* (-am się, -asz się),

spotkać się *Perf.* (-am się, -asz się) + *z* + *Instr.* ● meet

umawiać się *Imperf.* (-am się, -asz się), umówić się *Perf.* (-wię się, -wiesz się) + *z* + *Instr.*;

+ *na* + *Acc.* ● make an appointment

umówiony (*pl.* umówieni) ● have an appointment with somebody

zapraszać *Imperf.* (-am, -asz), zaprosić *Perf.* (-oszę, -osisz) + *Acc.*; + *na* + *Acc.* ● invite

WYRAŻENIA I ZWROTY

kampania reklamowa

zapraszać na przyjęcie

przyjąć zaproszenie

potwierdzić zaproszenie

Czy odpowiada panu/pani ten termin?

Nie jest mi na rękę... (ten termin itp.)

Zależy nam na czasie

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

koktajl *m* ● cocktail

koktajlowy, -a, -e *Adj.*

(np. strój koktajlowy) ● cocktail

konferencja *f* ● conference

konferencyjny, -a, -e *Adj.*

(np. sala konferencyjna) ● conference

seminarium *n* ● seminar

seminaryjny, -a, -e *Adj.* ● seminar

termin *m* ● term, deadline

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

Oto formy trybu warunkowego czasownika *móc*:

rodzaj męski ja mógłbym ty mógłbyś on mógłby	rodzaj żeński ja mogłabym ty mogłabyś ona mogłaby	rodzaj nijaki – – ono mogłoby
rodzaj męskoosobowy my moglibyśmy wy moglibyście oni mogliby		rodzaj niemęskoosobowy my mogłybyśmy wy mogłybyście one mogłyby

KONSTRUKCJE

- Dzwonić w sprawie... (+ *Gen.*)   kontraktu
umowy
spotkania
- Czy moglibyśmy spotkać się w przyszłym tygodniu?
Czy moglibyśmy umówić się na spotkanie w przyszły piątek?
w przyszłą sobotę?
- Co pan/pani powie na... (+ *Acc.*) środę?
Czy odpowiada panu/pani (+ *Nom.*) środa?
Proponuję środę.
Odpowiada mi ten dzień/termin.
Pasuje mi ten dzień/termin.
- Konferencja będzie na początku przyszłego tygodnia
w połowie przyszłego miesiąca
pod koniec przyszłego roku
- Jestem już umówiona.
Jesteśmy umówieni.

zadowolony – *pl.* zadowoleni

zachwycony – *pl.* zachwyceni

opalony – *pl.* opaleni

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Następujące słowa z obu kolumn połącz w pary, np. 1. spotkanie – C. biznesowe.

1. spotkanie	A. oficjalne
2. konferencja	B. urodzinowe
3. przyjęcie	C. biznesowe
4. otwarcie	D. u kolegi
5. koktajl	E. ciekawa
6. impreza	F. w ambasadzie

ĆWICZENIE 2

Dopasuj fragmenty rozmów z obu kolumn, np. 1. Czy odpowiada panu piątek o 14.00? – C. Tak, pasuje mi ten termin.

1. – Czy odpowiada panu piątek o 14.00?	A. – Niestety, jestem bardzo zajęty.
2. – Proszę umówić mnie z panem Wojną.	B. – W jakiej sprawie?
3. – Czy możemy spotkać się w tym tygodniu?	C. – Tak, pasuje mi ten termin.
4. – Chciałbym spotkać się z panią w przyszłym tygodniu.	D. – Na kiedy, panie dyrektorze?

ĆWICZENIE 3

Wstaw do tekstu brakujące słowa, które były zastosowane w dialogu.

- Mówi Anna Romanowska. Dzwonię do pana (1) . . . . . naszego kontraktu.
- Czy moglibyśmy (2) . . . . . na początku przyszłego tygodnia?
- (3) . . . . . , w przyszłym tygodniu jestem bardzo zajęty.
- Rozumiem. A co pan powie na początek następnego (4) . . . . . ?
- Tak, (5) . . . . . mi ten termin.

ĆWICZENIE 4

Wybierz poprawną formę rzeczownika w dopełniaczu, np. Pani prezes, dzwoni pan Antosiak w sprawie (projektem, projekcie, **projektu**).

1. – W jakiej sprawie pani dzwoni?
– Dzwonię w sprawie (konferencja, konferencji, konferencją) . . . . .
2. – Panie dyrektorze, dzwoni pan Niwiński w sprawie (kontraktem, kontrakcie, kontraktu)
. . . . .
3. – W jakiej sprawie pan dzwoni?
– W sprawie (spotkaniem, spotkania, spotkaniu). . . . .
4. – Pani prezes, dzwoni pan Kunikowski w sprawie (negocjacjami, negocjacji, negocjacje)
. . . . .

ĆWICZENIE 5

Napisz czasownik „móc” w odpowiedniej formie, np. Czy (ja) **mógłbym iść do domu?**

1. Czy (my) ..... spotkać się w przyszłym tygodniu?
2. Czy pan ..... przyjść na spotkanie w przyszłą środę?
3. Czy państwo ..... spotkać się z nami?
4. Czy pani ..... umówić się ze mną na spotkanie w ten piątek?

ĆWICZENIE 6

Napisz określenia czasu w odpowiedniej formie. Odpowiedz na pytanie całym zdaniem, np. – Kiedy jest konferencja? – Konferencja jest w (przyszła środa) **przyszłą środę.**

1. – Kiedy jedziesz do Gdańska? – W (przyszła sobota) .....
2. – Kiedy masz operację? – W (przyszły miesiąc) .....
3. – Kiedy wracasz z Poznania? – W (przyszły wtorek) .....
4. – Kiedy przyjeżdża twoja córka? – W (przyszły tydzień) .....
5. – Kiedy idziesz do opery? – W (przyszła niedziela) .....
6. – Kiedy kończysz studia? – W (przyszły rok) .....

ĆWICZENIE 7

Odpowiedz na pytania, stosując słowa w nawiasie w dopełniaczu, np. Spotkanie jest pod koniec (przyszły miesiąc) **przyszłego miesiąca.**

1. – Kiedy jest konferencja?
– Pod koniec (przyszły tydzień) .....
2. – Czy wiesz, kiedy zaczyna się rekrutacja w naszej firmie?
– Myślę, że na początku (przyszły miesiąc) .....
3. – Czy pamiętasz, kiedy będzie spotkanie w sprawie fuzji?
– Tak, to będzie w połowie (przyszły tydzień) .....
4. – Kiedy wyjeżdżasz do Włoch?
– Pod koniec (przyszły rok) .....

ĆWICZENIE 8

Napisz przymiotniki w liczbie mnogiej, np. Jestem **gotowy. Jesteśmy **gotowi**.**

1. Jestem umówiony z Agatą. Jesteśmy .....
2. Jestem zadowolony z hotelu. Jesteśmy .....
3. Piotr jest zaskoczony twoją propozycją. Piotr i Adam są .....
4. Janek jest zachwycony tym filmem. Janek i Ola są .....

ĆWICZENIE 9

Uzupełnij dialogi. „+” oznacza pozytywną odpowiedź, „-” negatywną.

1. Czy moglibyśmy spotkać się w przyszły wtorek?
(-) ..... A może .....?
2. Czy możemy umówić się na spotkanie w przyszłym tygodniu?
(+) ..... Która godzina .....?
3. Czy odpowiada panu/pani piątek rano?
(-) ..... Czy moglibyśmy .....?
4. Czy pasuje panu/pani środa po południu?
(+) ..... Czy możemy .....?

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

DELOITTE W DELOITTE HOUSE

Pod koniec września odbyło się oficjalne otwarcie nowej siedziby międzynarodowej firmy doradczej Deloitte, w Deloitte House przy ul. Pięknej 18. W wieczorze uczestniczyli klienci, współpracownicy, dziennikarze, przedstawiciele instytucji i firm działających na polskim rynku. Wieczór prowadził gość specjalny – Maciej Stuhr.

(„Biznes Warszawski”, 17–30.10.2005, s. 2)

ĆWICZENIE 10

Z następujących słów podkreśl te, które pojawiły się w tekście.

konsorcjum	klienci
doradczej	wieczór
konsultingowa	odbiorcy
południe	prowadził
oddział	powiedział
siedziby	specjalny
społeczny	

ĆWICZENIE 11

Poukładaj w kolejności zgodnej z tekstem. Pierwsze zdanie jest zaznaczone cyfrą 1.

- ___ międzynarodowej firmy doradczej Deloitte
- ___ odbyło się oficjalne otwarcie
- ___ przy ul. Pięknej 18
- ___ Wieczór prowadził gość specjalny
- 1 Pod koniec września
- ___ dziennikarze, przedstawiciele
- ___ Maciej Stuhr
- ___ nowej siedziby
- ___ W wieczorze uczestniczyli
- ___ instytucji i firm działających
- ___ w Deloitte House
- ___ klienci, współpracownicy
- ___ na polskim rynku

ĆWICZENIE 12

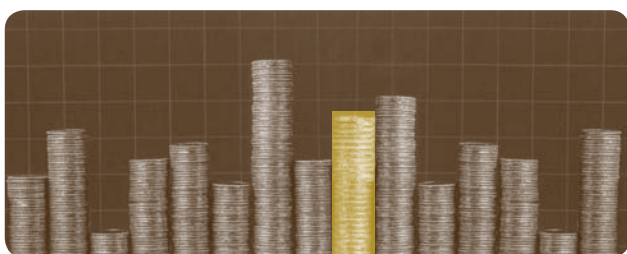
Odpowiedz na pytania:

1. Czy bierzesz udział w oficjalnych otwarciach biur, oficjalnych przyjęciach?
2. Czy to są zwykle nudne imprezy, czy mogą być też ciekawe?
3. Opowiedz o najciekawszej.

NIE MIEĆ ZA GROSZ ROZUMU

9

DLACZEGO ZMIENIAĆ PRACĘ? CV

2261

Dlaczego ludzie myślą o zmianie pracy? Zadaliśmy to pytanie kilku osobom.

Ewa Krupa: „Nie rozwijam się w mojej pracy. Mój dzień pracy to rutyna. Szukam nowych wyzwań”.

Michał Autaj: „Chciałbym nauczyć się czegoś nowego, poznać nowych ludzi”.

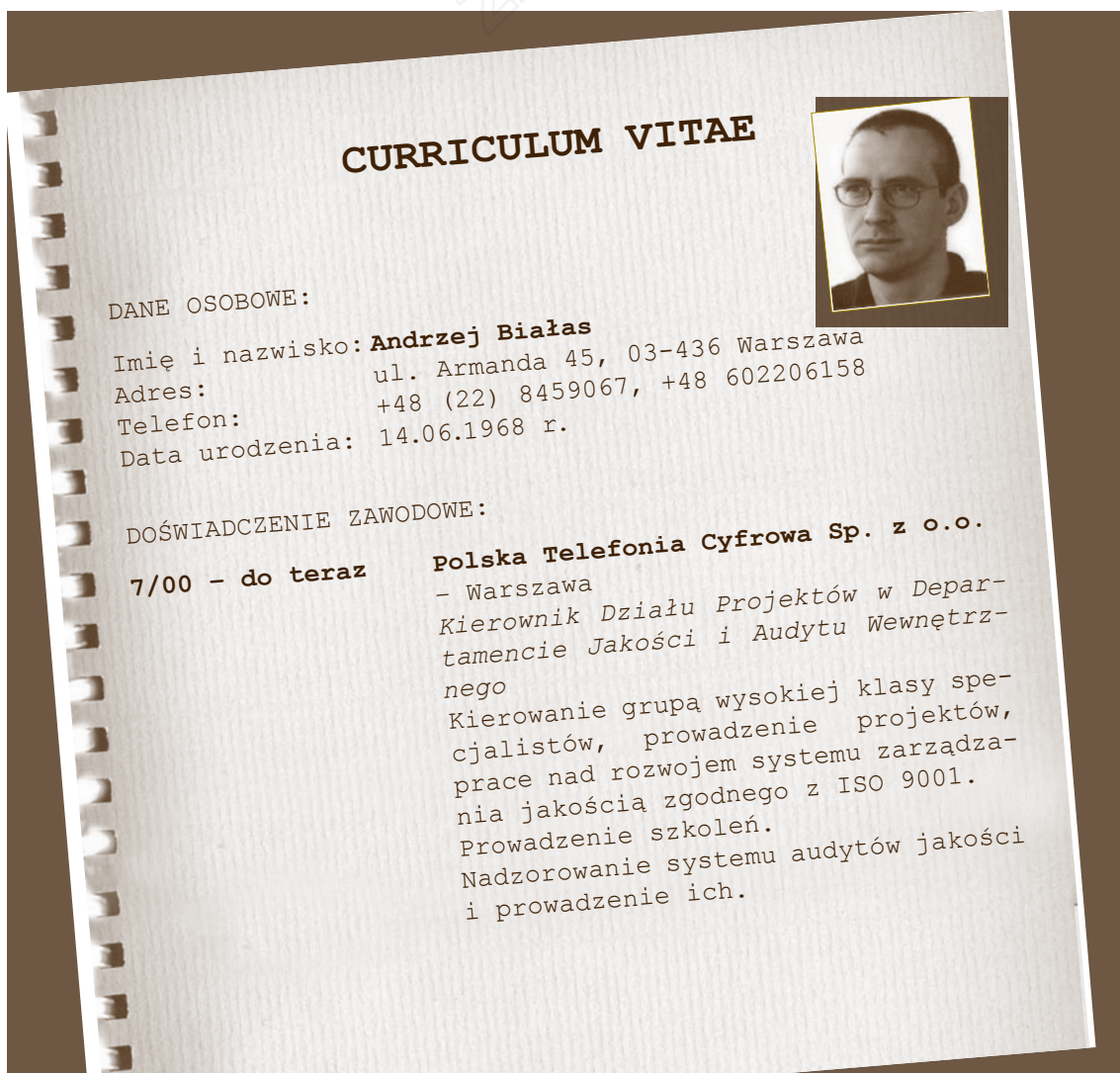

Anna Jaworska: „Nie widzę możliwości awansu w swojej firmie. Chcę pracować na samodzielnych stanowisku, zarabiać więcej”.

Mówi Zbigniew Wróbel, były prezes największej polskiej firmy – PKN ORLEN:

„Trudno jest wytrzymać dłużej niż 5 lat. Człowiek robi to samo, ludzie wokół ci sami, wszystkie pomysły już zostały sprawdzone, a nowych brak”.

(„Polityka” 23.04.2005)

1/94 - 6/00

Renaissance Technology Group - Warszawa

Członek Zarządu
Kierowanie projektami doskonalenia procesów w różnych sektorach usług i przemysłu: motoryzacja, logistyka, produkcja opakowań, telekomunikacja, finanse, budownictwo, żywność.

Szkolenia, prowadzenie audytów i konsultacje.

Prowadzenie audytów systemów jakości.
Prowadzenie sprzedaży usług dla dużych klientów, kierowanie sprzedażą.

Członek Zarządu po przejęciu spółki przez Advanced Solutions International (Fluor Global Services). Auditor IRCA, rejestracja A011007.

9/92 - 7/94

Politechnika Warszawska - Warszawa

Asystent

Na ostatnim roku studiów praca na stanowisku asystenta stażysty na Wydziale Maszyn Elektrycznych. Prowadzenie zajęć. Po uzyskaniu dyplomu praca na stanowisku asystenta, badania pól elektromagnetycznych (symulacje komputerowe). Udział w grantach KBN.

10/93 - 6/94

Wyższa Szkoła Ubezpieczeń i Bankowości

- Warszawa

Nauczyciel

Prowadzenie zajęć z przedmiotów informatycznych.

WYKSZTAŁCENIE:

10/88 - 6/93

Politechnika Warszawska - Wydział Elektryczny

Magister inżynier

Ocena bardzo dobra

SZKOLENIA:

Total Maintenance Management, MGruppen - Sztokholm, Szwecja (5 tygodni)
Consultancy Skills, KPMG NL - Warszawa
Project Management, ODI Italy - Bruksela, Belgia

Zespoły doskonalenia jakości, ODI Pl. - Warszawa

Strategy Deployment, ODI UK - Bruksela, Belgia

Influencing within Your Organisation, MCE Belgium - Bruksela, Belgia
Developing Management Skills, MCE Belgium - Bruksela, Belgia

Self-assessment, EFQM - Bruksela, Belgia
i inne...

JĘZYKI:

Angielski - biegle
Rosyjski - średnio

ZAINTERESOWANIA:

kolarstwo górskie, żeglarstwo, muzyka filmowa

SŁOWNICTWO OGÓLNE

- brak** *m* ● lack, shortage
były, -a, -e *Adj.* ● former, ex-
dłużej *Adv.* ● longer
maszyna *f* ● machine
możliwość *f* ● possibility
oczekiwać *Imperf.* (-kuję, -kujesz) + *Gen.* ● expect
pomysł *m* ● idea
poznawać *Imperf.* (-znaję, -znajesz), **poznać** *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* ● get to know, meet, learn
rozwijać się *Imperf.* (-am się, -asz się),
 rozwiniąć się *Perf.* (-nę się, -niesz się) ● develop
rutyna *f* ● routine
samodzielny, -a, -e *Adj.* ● independent
sprawdzony, -a, -e *Adj.* ● checked, proven
wokół *Adv.* ● around
wytrzymywać *Imperf.* (-muję, -mujesz), **wytrzymać** *Perf.* (-am, -asz)
 (np. Nie mogę już wytrzymać w tej pracy) ● tolerate, bear, stand,
 put up with something
wyzwanie *n* ● challenge
zgodny, -a, -e (~ z) *Adj.* ● in accordance with
zmiana *f* ● change

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

- awans** *m* ● promotion
cecha *f* ● character trait
członek *m* ● member
doskonalenie *n*
 (np. doskonalenie procesów) ● improvement, development
doświadczenie *n*
 (np. doświadczenie zawodowe) ● experience
jakość *f* ● quality
kierowanie *n*
 (np. kierowanie projektami...) ● management
nadzorowanie *n*
 (np. nadzorowanie systemu audytów jakości) ● supervise
nadzór *m* + nad + *Instr.* ● supervision
porażka *f* ● failure, defeat
prowadzenie *n*
 (np. prowadzenie szkoleń) ● run
przejęcie *n* ● takeover
staż *m*
 (np. staż pracy) ● traineeship, (work) experience
szkolenie *n* ● training (course)
szkoła podstawowa *f* ● primary school
szkoła średnia *f* ● secondary school

szkoła wyższa *f*

(np. Uniwersytet, Politechnika, Akademia: Teatralna, Medyczna, Muzyczna, Rolnicza) ● institution of higher education

ukończyć *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* ● finish, graduate

wewnętrzny, -a, -e *Adj.* ● internal

wykształcenie *n*

(np. podstawowe, średnie, wyższe) ● education, educational background

zainteresowania *pl.* ● hobbies, interests

zakres *m* ● range, cope

zarabiać *Imperf.* (-am, -asz), zarobić *Perf.* (-bię, -bisz) + *Acc.* ● earn

zarząd *m* ● management, management board, board of directors

zarządzanie *n*

(np. zarządzanie firmą, zarządzanie jakością) ● management

zespół *m* ● team

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

finanse *pl.* ● finances, funds

finansjera *f* ● financial circles

finansować *Imperf.* (-suję, -sujesz), sfinansować *Perf.* (-suję, -sujesz) + *Acc.* ● finance

finansowo *Adv.* ● financially

finansowy, -a, -e *Adj.* ● financial

finansista *m* ● financier

kontrakt *m* ● contract

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Kiedy mówimy o tym, jakie jest nasze wykształcenie, możemy użyć dwóch czasowników. Jeden z nich, *ukończyć*, jest specyficzny i używany tylko w kontekście wykształcenia. Kiedyś mówiliśmy o ukończonej szkole, studiach: „Ukończyłem prawo”, „Ukończyłam szkołę średnią”. Teraz jednak Polacy w tym kontekście używają także czasownika *skończyć*: „Skończyłem prawo”, „Skończyłem szkołę średnią”.
2. Konstrukcja „być z wykształcenia” jest używana w tych wypadkach, kiedy wykształcenie różni się od wykonywanego zawodu. I tak np. o kimś, kto obecnie pracuje jako dziennikarz, ale ukończył ekonomię, powiemy: „Adam jest z wykształcenia ekonomistą”.
3. Istnieje grupa czasowników, które nie tylko po zaprzeczonemu orzeczeniu występują w dopełniaczu, ale także w zdaniach twierdzących łączą się z dopełniaczem. Do tych czasowników należą m.in.: *szukać*, *stuchać*, *potrzebować*, *uczyć się*, *żyć*. Mówimy: „Słucham koncertu Bacha”, „Uczę się matematyki i polskiego”, „Potrzebuję czasu na tę decyzję”, „Szukam paszportu”, „Życzę ci wszystkiego najlepszego”.

KONSTRUKCJE

1. Ukończyć, (skończyć)... (+ *Acc.*)
 studia
 wydział... (+ *Gen.*) prawa
 historię

2. Mieć średnie, wyższe wykształcenie
 Jakie ma pan/pani wykształcenie?
 Być z wykształcenia... (+ *Instr.*)
 lekarzem
 Kim pan/pani jest z wykształcenia?

3. Czym pan się zajmował/pani się zajmowała?

 Zajmowałem się/zajmowałam się... (+ *Instr.*)
 prowadzeniem audytów

 Prowadziłem/łam audyty
 Byłem/łam odpowiedzialny/a za (+ *Acc.*) finanse
 Odpowiadałem/łam za (+ *Acc.*) finanse
 Pracowałem/łam jako (+ *Nom.*) jako księgowy/a

4. Mieć zainteresowania

 Jakie pan/pani ma zainteresowania?
 Czym pan/pani interesuje się?

 Interesuję się... (+ *Instr.*)
 sportem
 ekologią
 malarstwem

5. Szukać —> Szukam nowej pracy.
 Uczyć się —> Uczę się języka polskiego.
 Potrzebować (+ *Gen.*) —> Potrzebuję twojej rady.
 Słuchać —> Słucham koncertów Bacha.
 Życzyć —> Życzę ci szczęścia.

6. Ukończyłem/łam studia w roku 1971 (tysiąc dziewięćset siedemdziesiątym pierwszym).

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Połącz w pary następujące słowa z obu kolumn, np. 1. wykształcenie – C. wyższe.

1. wykształcenie	A.	nowe
2. szkoła	B.	prawa
3. doświadczenie	C.	wyższe
4. wydział	D.	awansu
5. możliwość	E.	zawodowe
6. wyzwania	F.	średnia

ĆWICZENIE 2

Wybierz odpowiednie słowo spośród wyrazów w nawiasie, np. Studiowałam na (**wydziale**, oddziale, przedziale) polonistyki.

- Dwa lata temu (wykończyłem, zakończyłem, ukończyłem) prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim.
- Adam jest (na wykształcenie, od wykształcenia, z wykształcenia) fizykiem.
- Bożena ma (wysokie, najwyższe, wyższe) wykształcenie.

ĆWICZENIE 3

Uzupełnij tekst słowami z ramki, stosując je w odpowiedniej formie gramatycznej.

z wykształcenia, doktorat, wydział, ukończyć (2x)

Uczyłem się szybciej niż inni. Szkołę średnią (1) ....., kiedy miałem 17 lat, a (2) ..... ekonomii (3) ..... w ciągu 3 lat. W ciągu następnych dwóch lat napisałem (4) ..... Chociaż jestem (5) ..... ekonomistą, pracuję jako dziennikarz. Dziennikarstwo to moja pasja. Piszę artykuły o gospodarce do najważniejszych polskich gazet.

ĆWICZENIE 4

a) Jakie czasowniki utworzysz od podanych rzeczowników? Np. praca – **pracować**.

awans	.....
rozwój	.....
zmiana	.....
nauka	.....

b) Uzupełnij zdania rzeczownikami z kolumny a), stosując je w odpowiednim przypadku.

- Inwestuję w swój (1) .....
- Potrzebuję (2) .....
- (3) ..... idzie mi łatwo.
- W swojej pracy nie mam możliwości (4) .....

ĆWICZENIE 5

Napisz, dlaczego ludzie najczęściej zmieniają pracę? Czy ty chcesz zmienić pracę i dlaczego?

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 6

Słowa w nawiasie napisz w odpowiedniej formie (biernika, dopełniacza, narzędnika), np. Ukończyłem (ekonomia) **ekonomię, moja córka ukończyła wydział (historia) **historii**, ale jest (dziennikarka) **dziennikarką**.**

1. Moja starsza córka ukończyła (ekonomia) ....., a młodsza (farmacja) .....
2. Ukończyłem wydział (prawo i administracja) ..... na uniwersytecie w Poznaniu.
3. Moja żona jest z wykształcenia (architekt) ....., ale pracuje jako dziennikarka w lokalnej gazecie.
4. Interesuję się (sport) ..... i (socjologia) ....., a moja żona/ mój mąż interesuje się (architektura) ..... i (teatr) .....

ĆWICZENIE 7

Słowa w nawiasach napisz w dopełniaczu (Gen.), np. W samochodzie lubię słuchać (radio) **radia.**

1. Lubię uczyć się (matematyka) ..... i (fizyka) ....., nie lubię uczyć się (historia) ..... i (geografia) .....
2. Zawsze szukam (klucze) ..... od mieszkania albo od samochodu.
3. Szukam (parasol) ....., nie wiesz, gdzie on może być?
4. Potrzebujemy (pieniądze) ..... na tę nową inwestycję.
5. Potrzebuję (czas) ..... na tę decyzję.
6. Codziennie wieczorem słucham (koncerty) ..... Bacha.
7. Z okazji urodzin życzę ci (wszystko najlepsze) .....

ĆWICZENIE 8**Odpowiedz na pytania:**

1. W którym roku pan się urodził/pani się urodziła? (1960)
2. W którym roku pan ukończył szkołę/pani ukończyła szkołę? (1985)
3. W którym roku pan wyjechał/pani wyjechała do Austrii? (1987)
4. W którym roku pan zaczął/pani zaczęła tańczyć sambę? (1988)
5. W którym roku pan zaczął/pani zaczęła uczyć się polskiego? (1990)
6. W którym roku pan się ożenił/pani wyszła za mąż? (2003)

ĆWICZENIE 9**Napisz w odpowiedniej formie rzeczowniki podane w nawiasie.**

„Nada” jest spółką należącą do Grupy „India”. Zatrudnia 1000 pracowników, ma 7 oddziałów w całej Polsce. Specjalizuje się w usługach handlowych.

W związku z dynamicznym rozwojem firmy poszukujemy (kandydaci) ..... na stanowisko (dyrektor handlowy) ..... w naszym (oddział) ..... w Poznaniu. Osoba zatrudniona na tym (stanowisko) ..... będzie odpowiedzialna za (zarządzanie) ..... nowo otwartym (biuro handlowe) ....., nadzór nad (projekty) ..... oraz ich koordynację.

Od (kandydaci) ..... oczekujemy: (wyższe wykształcenie) ..... , (doświadczenie) ..... w pracy na podobnym stanowisku, (zdolności) ..... analitycznych i organizacyjnych, (zaangażowanie) ..... oraz (dobra znajomość) ..... języka angielskiego.

ĆWICZENIE 10**Przekształć zdania według wzoru: Pozyskiwałem klientów. Zajmowałem się pozyskiwaniem klientów.**

Szkoliłem/łam pracowników.

(1) .....

Prowadziłem/łam duże projekty.

(2) .....

Nadzorowałem/łam system audytów jakości.

(3) .....

Doskonaliłem/łam procesy w sektorach usług.

(4) .....

Ale uwaga! Powiemy tylko: *kierowałem zespołem specjalistów, nie – zajmowałem się kierowaniem; zarządzałem dużą firmą, a nie – zajmowałem się zarządzaniem.*

ĆWICZENIE 11**Odpowiedz pisemnie na pytania:**

1. Jaką szkołę pan ukończył/pani ukończyła?
.....
2. W którym roku ukończył pan/ukończyła pani:
  - a) szkołę podstawową
  - b) szkołę średnią
  - c) szkołę wyższą/studia
 .....
3. Kim pan/pani jest z wykształcenia?
.....
4. Jakie pan/pani ma doświadczenie zawodowe?
  - a) Gdzie i na jakim stanowisku pan pracował/pani pracowała?
.....
  - b) Czym pan się zajmował/pani się zajmowała? Jakie były pana/pani obowiązki?
.....
5. Jaki był pana/pani największy sukces i jaka była największa porażka?
.....
6. Dlaczego chce pan/pani pracować w naszej firmie?
.....
7. Co pan chciałby/pani chciałaby robić za 5 lat?
.....
8. Jakie swoje trzy pozytywne i trzy negatywne cechy mógłby pan/mogłaby pani wymienić?
.....
9. Jakie pan/pani ma zainteresowania? / Czym pan/pani się interesuje?
.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE**PRACA DLA WYKSZTAŁCONYCH**

250 osób z wyższym wykształceniem zatrudni koncern Delphi w światowym centrum badań i rozwoju w Krakowie. Volvo, które rozbudowuje europejskie centrum autobusowe we Wrocławiu, da zajęcie 800 pracownikom.

Coraz większa liczba inwestorów wybiera Polskę nie tylko ze względu

na niskie koszty produkcji, ale także intelektualny potencjał Polaków. Dlatego wspieramy centra badań i rozwoju – mówi „Rz” Marcin Kaszuba, wiceminister gospodarki i pracy.

(„Rzeczpospolita”, 21.09.2005, s. 2)

ĆWICZENIE 12**Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.**

1. Koncern Delphi zatrudni 250 osób ze
  - a. średnim wykształceniem
  - b. wyższym wykształceniem
  - c. podstawowym wykształceniem

2. Centrum badań i rozwoju znajduje się
  - a. w Krakowie
  - b. w Warszawie
  - c. w Poznaniu

3. Volvo da zajęcie
  - a. 800 000 pracownikom
  - b. 80 pracownikom
  - c. 800 pracownikom

4. Inwestorzy wybierają Polskę ze względu na
  - a. materialny potencjał Polaków
  - b. intelektualny potencjał Polaków
  - c. rodzinny potencjał Polaków

5. Ministerstwo gospodarki wspiera
  - a. centra badań i rozwoju
  - b. centra handlowe
  - c. centra kulturalne

ĆWICZENIE 13**Parafrazowanie tekstu.**

Twój kolega chce założyć firmę w Polsce, ale nie w Warszawie. Dowiedziałeś się z artykułu, że Kraków i Wrocław także są atrakcyjne dla inwestorów. Napisz mu o tym w e-mailu.

.....

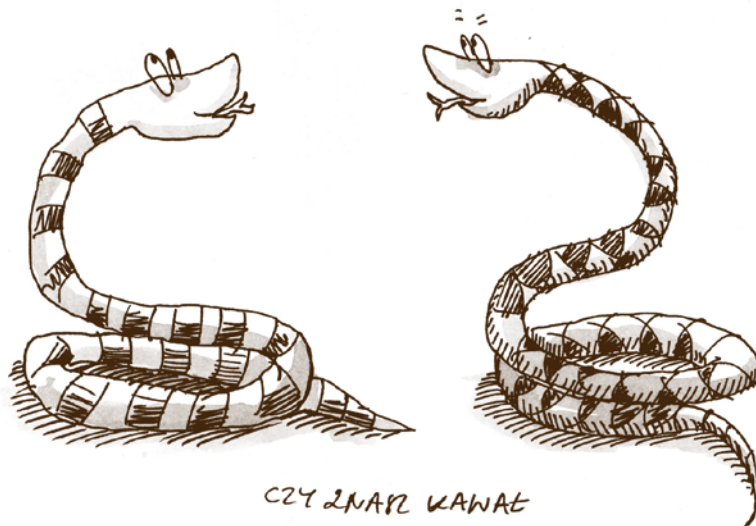
.....

.....

ĆWICZENIE 14**Odpowiedz na pytania:**

1. Dlaczego Polska może być atrakcyjnym krajem do robienia interesów?
2. Które miasta czy regiony Polski mogą przyciągać inwestorów?

MIEĆ WĘŻA W KIESZENI

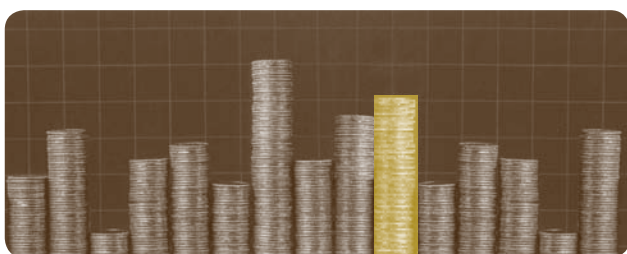

CZY ZNAJĘ KAWAŁ
O WĘŻU, CO MIAŁ
SZKOTA W KIESZENI?

2267

10

CZY POTRZEBNE SĄ ZMIANY?

2261

I

Filarski jest przekonany, że jego firma jest najlepsza. Uważa, że ma najlepszy zespół, najlepsze wyniki, najlepszą strukturę firmy. Filarski nie lubi zmian. Jest dyrektorem już 8 lat i jest dobrze tak, jak jest. Współpracownicy próbują go przekonać, że trzeba obniżyć koszty w firmie, że trzeba rozszerzyć współpracę z firmami zagranicznymi, zwiększyć wydajność.

Jednak trudno jest przekonać szefa. Powtarza tylko, że trzeba dokładnie ocenić, czy projekt jest rentowny, czy na pewno przyniesie zyski i na tym koniec. Zadowoleni nie potrzebują zmian.

II

Na zebraniu zarządu prezes Anna Niemczyk przedstawia strategię banku na przyszły rok:

– Po pierwsze chcemy pozyskać klientów indywidualnych, rozwijać sektor klientów detalicznych. Po drugie planujemy zwiększyć wydajność handlowców poprzez specjalny program motywacyjny. Po trzecie zamierzamy podwoić liczbę placówek. To jest ambitny program, ale realistyczny.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

gwałtowny, -a, -e *Adj.* ● violent

jednak ● yet

niewystarczający, -a, -e *Adj.* ● insufficient

oceniać *Imperf.* (-am, -asz), ocenić *Perf.* (-enię, -enisz) + *Acc.* ● evaluate, assess

podwajać *Imperf.* (-am, -asz), podwoić *Perf.* (-woję, -woisz) + *Acc.* ● double

poprzez ● through

potrzebować *Imperf.* (-buję, -bujesz) + *Gen.* ● need

próbować *Imperf.* (-buję, -bujesz), spróbować *Perf.* (-buję, -bujesz) + *Gen.* ● try, attempt

przedstawiać Imperf. (-am, -asz), przedstawić *Perf.* (-wię, -wiesz) + *Acc.* ● introduce, present, put forward
przekonany, -a, -e *Adj.* ● convinced
przekonywać *Imperf.* (-nuję, -nujesz), przekonać *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.*; + do + *Gen.* ● convince
przynosić *Imperf.* (-noszę, -nosisz), przynieść *Perf.* (-niosę, -niesz) + *Acc.* (np. przynosić zyski, straty) ● bring
realistyczny, -a, -e *Adj.* ● realistic
stopniowy, -a, -e *Adj.* ● gradual
trzeba ● is necessary to do something
wynik *m* ● result
zamierzać *Imperf.* (-am, -asz) ● intend
zmiana *f* ● change
znaczący, -a, -e *Adj.* ● meaningful, significant

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

handlowiec *m* ● trader, salesperson
placówka *f* ● post, institution
pozyskiwać *Imperf.* (-kuję, -kujesz), pozyskać *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* (np. pozyskiwać nowych klientów) ● win over
rentowny, -a, -e *Adj.* ● profitable
współpracownik *m* (*pl.* współpracownicy) ● co-worker, associate, collaborator
wydajność *f* ● productivity
zarząd *m* ● management, management board, board of directors
zebranie *n* ● meeting
zespół *m* ● team

WYRAŻENIA

po pierwsze...
 po drugie...
 po trzecie...

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

detalicznie *Adv.* • retail
detaliczny, -a, -e *Adj.* • retail
detalista *m* • retailer
koszt *m* • cost, expense
kosztorys *m* • cost estimate
kosztowny, -a, -e *Adj.* • expensive
motywacja *f* • motivation
motywacyjny, -a, -e *Adj.* • motivational, incentive
sektor *m* • sector

CZASOWNIKI ODPRZYMIOTNIKOWE

duży	– zwiększać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), zwiększyć <i>Perf.</i> (-szę, -szysz) + <i>Acc.</i>
mały	– zmniejszać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), zmniejszyć <i>Perf.</i> (-szę, -szysz) + <i>Acc.</i>
mocny	– wzmacniać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), wzmocnić <i>Perf.</i> (-nię, -nisz) + <i>Acc.</i>
niski	– obniżać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), obniżyć <i>Perf.</i> (-niżę, -niżysz) + <i>Acc.</i>
pełny	– uzupełniać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), uzupełnić <i>Perf.</i> (-nię, -nisz) + <i>Acc.</i>
słaby	– osłabiać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), osłabić <i>Perf.</i> (-abię, -abisz) + <i>Acc.</i>
szeroki	– rozszerzać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), rozszerzyć <i>Perf.</i> (-szerzę, -szerzysz) + <i>Acc.</i>
wysoki	– podwyższać <i>Imperf.</i> (-am, -asz), podwyższyć <i>Perf.</i> (-szę, -szysz) + <i>Acc.</i> – podnosić <i>Imperf.</i> (-oszę, -osisz), podnieść <i>Perf.</i> (-niosę, -niesiesz) + <i>Acc.</i>

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

Przypomnijmy:

Język polski ma system par czasowników dokonanych i niedokonanych. Wiele polskich czasowników występuje zarówno w aspekcie dokonanym, jak i niedokonanym.

Aspekt niedokonany czasownika jest używany wtedy, gdy:

- mówimy o akcji w czasie teraźniejszym, np. „Czytam książkę”
- mówimy o akcji ciągłej albo powtarzającej się w czasie przeszłym i w czasie przyszłym: „Wczoraj przez dwie godziny czytałem książkę”, „Jutro przez dwie godziny będę czytał książkę”, „Na urlopie codziennie będę czytał książki”.

Aspekt dokonany czasownika jest używany, gdy:

- mówimy o jednokrotnej, skończonej akcji, która miała miejsce w przeszłości albo będzie mieć miejsce w przyszłości: „W weekend przeczytałem ciekawą książkę”, „W przyszły weekend przeczytam tę książkę”.

KONSTRUKCJE

1. Stopniowanie nieregularne przymiotników:

dobry	→	lepszy	→	najlepszy
zły	→	gorszy	→	najgorszy
duży	→	większy	→	największy
mały	→	mniejszy	→	najmniejszy

2. Biernik

Firma ma najlepszy zespół
najlepszą strukturę
najlepsze biuro

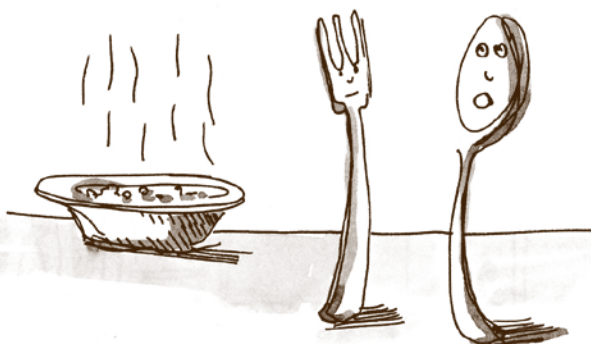
najlepsze wyniki
najlepsze asystentki
najlepsze biura

3. Czasownik dokonany i niedokonany

obniżyć koszty – systematycznie, regularnie
obniżył koszty – akcja jednokrotna

4. Po pierwsze..., po drugie..., po trzecie..., po czwarte...

TANIE JAK BARSZCZ

ROZMAWIĘTAŁAM Z BARSZCZEM. POWIEDZIAŁ, ŻE
MUSI ZACZĄĆ NIE CENIĆ.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Połącz w pary słowa z dwóch kolumn, np. 1. złoty – I. słaby.

1. złoty	A. niska
2. oferta	B. duża
3. pozycja	C. wąski
4. cena	D. szeroka
5. współpraca	E. ostra
6. sprzedaż	F. mała
7. zakres	G. pełna
8. produkcja	H. wysoka
9. konkurencja	I. słaby
10. obsługa	J. długa
11. lista	K. silna

ĆWICZENIE 2

Podaj antonimy następujących czasowników, np. wzrastać – spadać.

1. osłabić – .....
2. zwiększyć – .....
3. obniżyć – .....

ĆWICZENIE 3

Wybierz odpowiedni czasownik, np. Musimy (**wzmocnić**, umocnić, przymocować) naszą pozycję na rynku.

1. Koszty transportu są za wysokie. Musimy je (poniżyć, obniżyć, zaniżyć) .....
2. Produkcja jest niewystarczająca. Trzeba ją (powiększyć, zmienić, zwiększyć) .....
3. Deficyt jest za duży. Zamierzamy go (zmniejszyć, pomniejszyć, umniejszyć) .....
4. Współpraca z firmami zagranicznymi jest niewystarczająca. Planujemy ją (poszerzyć, rozszerzyć, zrobić) .....

ĆWICZENIE 4

Wstaw do tekstu słowa z ramki.

rozszerzyć, zwiększyć, zmniejszyć, zmniejszać, obniżyć

Obecna sytuacja firmy nie jest zbyt dobra. Koszty produkcji są za wysokie. Musimy je jak najszybciej (1) ..... Nie chcielibyśmy jednak (2) ..... zatrudnienia. Spróbujemy (3) ..... koszty transportu i reklamy. Zamierzamy (4) ..... produkcję i (5) ..... współpracę z firmami z Europy Środkowo-Wschodniej.

ĆWICZENIE 5

a) Utwórz przysłowki od podanych przymiotników, np. dobry – **dobrze**.

PRZYMIOTNIK	PRZYŚŁÓWEK
systematyczny	
regularny	
stopniowy	
gwałtowny	
znaczący	

b) Wstaw do tekstu brakujące przysłowki.

1. Planujemy ..... zwiększać wydajność pracowników poprzez specjalny program motywacyjny.
2. Chcemy ..... zmniejszać liczbę pracowników.
3. Zamierzamy ..... obniżyć koszty produkcji.

ĆWICZENIE 6

Czasowniki w trzeciej osobie zamień na pierwszą osobę liczby mnogiej, np. Adam pracuje, (My) **pracujemy.**

Nasz szef (1) chce zwiększyć wydajność firmy, (2) planuje obniżyć koszty poprzez redukcję płac i (3) zamierza podwoić liczbę oddziałów.

1. My .....
2. My .....
3. My .....

ĆWICZENIE 7

Uzupełnij zdania, wstawiając czasowniki typu: „wzmocnić”, „poszerzyć” itp., które zostały podane w zestawieniu „czasowniki odprzymiotnikowe” na stronie 123. Np. koszty: Chcemy **zmniejszyć koszty produkcji w naszej firmie.**

1. pozycja

Chcemy ..... naszą pozycję na rynku.

2. współpraca

Chcielibyśmy ..... współpracę z partnerami z Ukrainy.

3. koszty

Koszty pracy w naszej firmie są za wysokie. Trzeba je .....

4. oferta

Ta oferta jest niepełna, proszę ją .....

5. produkcja

Trzeba . . . . . produkcję artykułów kosmetycznych.

6. cena

Ceny cementu są za niskie. Zamierzamy je . . . . .

7. zakres

Musimy . . . . . zakres naszych usług.

8. sprzedaż

Sprzedaż jest za niska. Musimy ją . . . . .

ĆWICZENIE 8

Wstaw odpowiedni prefiks – roz, z, s, o, za, u, prze, ob. Np. Planujemy zmniejszyć koszty transportu.

1. Zamierzamy w tym roku . . . . . szerzyć ofertę usług i towarów.
2. Chcielibyśmy . . . . . zwiększyć sprzedaż artykułów budowlanych.
3. Koszty produkcji są obecnie za wysokie. Musimy je . . . . . niżyc
4. Chcielibyśmy . . . . . szerzyć współpracę między naszymi firmami.
5. Zamierzamy . . . . . mniejszy koszty mieszkania.

ĆWICZENIE 9

Utwórz stopień wyższy i najwyższy podanych niżej przymiotników, np. (nowy) Nasze biuro jest **nowsze niż wasze. Biuro Adama jest **najnowsze**.**

1. (dobry) Tamten komputer jest . . . . . niż ten. Mój jest . . . . .
2. (zły) Moja komórka jest . . . . . niż twoja. Komórka mojej siostry jest . . . . .
3. (mały) To biuro jest . . . . . niż nasze. Tamto w centrum miasta jest . . . . .
4. (duży) Sprzedaż wody w tym miesiącu była . . . . . niż w zeszłym. 2 miesiące temu sprzedaż była . . . . .

ĆWICZENIE 10

Słowa w nawiasie napisz w bierniku (Acc.), np. Mamy dla was (nowa oferta) **nową ofertę.**

1. W tym miesiącu mamy (najniższe koszty) . . . . . od roku.
2. W zeszłym miesiącu uzyskaliśmy (najlepsze wyniki) . . . . . sprzedaży.
3. Od tygodnia mamy (nowy budżet) . . . . .
4. W tym tygodniu opracowaliśmy (nowa strategia) . . . . . rozwoju firmy.
5. Czy lubicie (nasza nowa księgowość) . . . . . ?

ĆWICZENIE 11

Odpowiedz pisemnie na pytania, używając konstrukcji *po pierwsze...*, *po drugie...*, *po trzecie...*

1. Dlaczego musimy restrukturyzować firmę?

Po pierwsze .....

Po drugie .....

Po trzecie .....

2. Czy musimy obniżać koszty?

Po pierwsze .....

Po drugie .....

3. Dlaczego warto modernizować produkcję?

Po pierwsze .....

Po drugie .....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Podwoić” znaczy zwiększyć 2 razy.
- „Przeładunek” – przekładanie towaru z jednego miejsca na drugie.
- „Urządzenie” – to tutaj „maszyna do produkcji”.

INWESTYCJA POLIC

540 mln zł przez trzy lata zainwestują Zakłady Chemiczne Police. – Dzięki inwestycjom w najbliższych latach spółka chce ograniczyć koszty produkcji i podwoić zysk – poinformował Piotr Wachowicz, rzecznik spółki. Firma chce zbudować m.in. terminal do przeładunku kwasu fosforowego, zmodernizować zakład azo-

towy oraz jedną z linii produkcyjnych. Zamierza także zainwestować w urządzenia i systemy oszczędzające energię elektryczną. Na 2006 rok zakłady prognozują przychody w wysokości 1 mld 678,8 mln zł i 84,6 zysku netto.

(„Rzeczpospolita”, 18.01.2006, s. 3)

ĆWICZENIE 12**Podkreśl słowa, które pojawiły się w tekście.**

skonstruować	ograniczyć
prognozują	aparaty
zwiększyć	urządzenia
podwoić	zbudować
obroty	techniczny
instrukcje	chemiczne

ĆWICZENIE 13**Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.**

1. Zakłady Chemiczne Police
  - a. planują duże inwestycje
  - b. przez trzy lata zainwestowały dużo
  - c. planują trzyletnie inwestycje
2. Spółka chce
  - a. zmniejszyć koszty transportu
  - b. zredukować koszty zatrudnienia
  - c. zmniejszyć koszty produkcji
3. Spółka zamierza zainwestować
  - a. w urządzenia
  - b. w systemy kontrolne
  - c. w kontrolę jakości

ĆWICZENIE 14**Odpowiedz na pytania:**

1. Jakie plany zmian ma twoja firma?
2. Czy planuje restrukturyzację, modernizację, chce zwiększyć produkcję, zmniejszyć koszty itp.?

2267

11

WZROST CZY SPADEK?

2261

„Bonus” to wiodący producent artykułów higienicznych i kosmetycznych. Ma dwie fabryki, zatrudnia 1500 osób.

Dyrektor działu sprzedaży przedstawia właśnie wyniki sprzedaży za pierwszy kwartał tego roku.

– Popyt na artykuły higieniczne wzrósł w ciągu ostatnich trzech miesięcy o 5 proc. Jak widzicie, nasze wyniki sprzedaży są wyższe niż zakładaliśmy w budżecie o 10 proc.

Odnotowaliśmy pięcioprocentowy wzrost w stosunku do zeszłego roku. Lepszy jest także nasz udział w rynku, który wzrósł do trzydziestu procent.

A oto szczegółowe wyniki sprzedaży:

Sprzedaż pasty do zębów wzrosła o 10 proc. w ciągu ostatnich trzech miesięcy, sprzedaż proszku do prania wzrosła o 8 proc., a sprzedaż wody po goleniu utrzymuje się na stałym poziomie.

Perspektywy są dobre. Jesteśmy na fali. Zostawiliśmy w tyle konkurencję.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

higieniczny, -a, -e *Adj.* ● hygienic
kosmetyczny, -a, -e *Adj.* ● cosmetic
perspektywa *f* ● perspective, prospect
poziom *m* ● level
stały, -a, -e *Adj.* ● permanent
szczegółowy, -a, -e *Adj.* ● detailed
wiodący, -a, -e *Adj.* ● leading

WYRAŻENIA I ZWROTY

pasta do zębów
proszek do prania
woda po goleniu
w ciągu...
w stosunku do...
w porównaniu z.... (zeszłym rokiem)

utrzymywać się na stałym poziomie
zostawić kogoś w tyle
być na fali

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

artykuł *m* ● article

konkurencja *f* ● competition

konkurencyjny, -a, -e *Adj.*

(np. ceny konkurencyjne) ● competitive

maleć *Imperf.* (-leję, -lejesz), **zmaleć** *Perf.* (-leję, -lejesz) ● diminish, decrease

obniżyć *Imperf.* (-am, -asz), **obniżyć** *Perf.* (-niżę, -niżysz) + *Acc.*

(np. obniżyć koszty produkcji) ● diminish, decrease

odnotowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz), **odnotować** *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.*

(np. odnotowaliśmy wzrost sprzedaży) ● take note of

podnosić *Imperf.* (-oszę, -osisz), **podnieść** *Perf.* (-niosę, -niesiesz) + *Acc.*

(np. podnieść ceny produktów) ● increase

popyt *m* ● demand

przewidywać *Imperf.* (-duję, -dujesz), **przewidzieć** *Perf.* (-widzę, -widzisz) + *Acc.*

(np. przewidywać szybki wzrost sprzedaży...) ● predict

rosnąć *Imperf.* (-nę, -niesz) ● grow

spadać *Imperf.* (-am, -asz), **spaść** *Perf.* (spadnę, spadniesz)

(np. bezrobocie spada) ● fall, drop

spadek *m* ● decrease

udział *m* ● participation, share, here: market share

utrzymywać się *Imperf.* (-muję się, -mujesz się), **utrzymać się** *Perf.*

(-am się, -asz się) + *na* + *Loc.*

(np. Sprzedaż wody utrzymuje się na stałym poziomie) ● stay, remain

uważać *Imperf.* (-am, -asz), **że** ● think

wzrastać *Imperf.* (-am, -asz), **wzrosnąć** *Perf.* (wzrosnę, wzrośniesz) ● grow

wzrost *m* ● growth

zakładać *Imperf.* (-am, -asz), **założyć** *Perf.* (-łożę, -łożysz)

(np. założyć w budżecie dwukrotny wzrost sprzedaży...) ● assume, here: to budget for

zatrudniać *Imperf.* (-am, -asz), **zatrudnić** *Perf.* (-nię, -niesz) + *Acc.* ● employ

zmniejszać się *Imperf.* (-am się, -asz się),

zmniejszyć się *Perf.* (-szę się, -szysz się) ● decrease, go down

zwiększać się *Imperf.* (-am się, -asz się),

zwiększyć się *Perf.* (-szę się, -szysz się) ● increase, go up

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

obserwacja *f* • observation**obserwator** *m* • observer**obserwować** *Imperf.* (-rwuję, -rwujesz), *zaobserwować Perf.* (-rwuję, -rwujesz) + *Acc.*
(np. Obserwujemy spadek zatrudnienia) • observe, notice**prognoza** *f* • forecast, prognosis**prognozować** *Imperf.* (-zuję, -zujesz)

(np. Analitycy prognozują wzrost inflacji) • forecast

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Oto formy czasu przeszłego czasowników *spadać/spaść* oraz *wzrastać/wzrosnąć*:

spadać	spaść
ja spadałem/spadałam ty spadałeś/spadałaś on spadał/ona spadała/ono spadało my spadaliśmy/spadałyśmy wy spadaliście/spadałyście oni spadali/one spadały	ja spadłem/spadłam ty spadłeś/spadłaś on spadł/ona spadła/ono spadło my spadliśmy/spadłyśmy wy spadliście/spadłyście oni spadli/one spadły
wzrastać	wzrosnąć
ja wzrastałem/wzrastałam ty wzrastałeś/wzrastałaś on wzrastał/ona wzrastała/ono wzrastało my wzrastaliśmy/wzrastałyśmy wy wzrastaliście/wzrastałyście oni wzrastali/one wzrastały	ja wzrosłem/wzrosłam ty wzrosłeś/wzrosłaś on wzrósł/ona wzrosła/ono wzrosło my wzrośliśmy/wzrosłyśmy wy wzrośliście/wzrosłyście oni wzrośli/one wzrosły

2. Oto formy czasu przyszłego czasowników *spaść* oraz *wzrosnąć*:

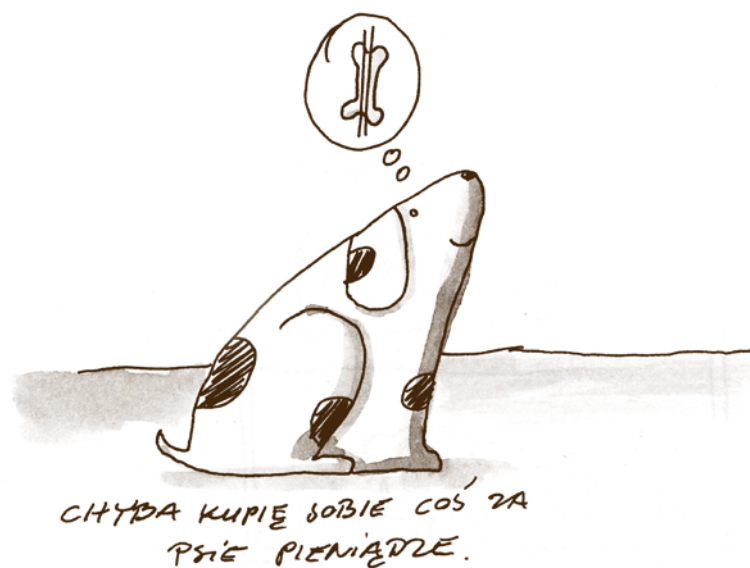
spaść	wzrosnąć
ja spadnę ty spadniesz on/ona/ono spadnie my spadniemy wy spadniecie oni/one spadną	ja wzrosnę ty wzrośniesz on/ona/ono wzrośnie my wzrośniemy wy wzrośniecie oni/one wzrosną

KONSTRUKCJE

1. Popyt na... (+ *Acc.*)
alkohol
- Podaż... (+ *Gen.*)
alkoholu
2. Sprzedaż samochodów wzrosła:
- o 5 proc., o 10 tys.
  - dwukrotnie, trzykrotnie, czterokrotnie, pięciokrotnie, sześciokrotnie...
  - o jedną drugą, o dwie trzecie, o jedną trzecią, o dwie czwarte, o jedną czwartą, o dwie piąte...
3. Sprzedaż wzrosła w ciągu roku, dwóch lat, trzech lat, czterech lat, pięciu lat...
-
4. Wzrost, spadek systematyczny, powolny, gwałtowny
Ceny rosną systematycznie, powoli, gwałtownie

PSIE PIENIĄDZE

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Podaj antonimy do następujących słów, np. krajowy – zagraniczny.

1. zwiększyć – .....
2. spadek – .....
3. wzrosnąć – .....
4. wysoki – .....
5. zagraniczny – .....
6. zysk – .....

ĆWICZENIE 2

Napisz synonimy następujących słów, np. krajowy – polski. Pierwsze litery słów są podane.

- niezmienny – s.....
 główny – w.....
 rezultaty – w.....
 artykuł – p.....
 dokładny – s.....
 prezentować – p.....
 3 miesiące – k.....

ĆWICZENIE 3

Wstaw do tekstu brakujące słowa, które podane są w ramce.

zakładaliśmy, w stosunku do, popyt, w ciągu, wyniki, dwukrotnie, udział

..... na artykuły budowlane wzrósł ..... ostatnich sześciu miesięcy ..... Nasze ..... sprzedaży są wyższe niż ..... w budżecie o 10 proc. Odnotowaliśmy pięcioprocentowy wzrost ..... zeszłego roku. Lepszy jest także nasz ..... w rynku, który wzrósł do 15 proc.

ĆWICZENIE 4

a) Napisz czasownik „wzrosnąć” w czasie przyszłym, np. Podaż samochodów **wzrośnie**.

1. Specjaliści uważają, że popyt na samochody .....
2. Przewidujemy, że nasze zyski. .... trzykrotnie.
3. Analitycy prognozują, że sprzedaż pieczywa ..... o jedną trzecią.

b) Napisz czasownik „spaść” w czasie przyszłym, np. Podaż samochodów spadnie.

4. Uważamy, że liczba pracowników ..... o 1/3.
5. Przewidujemy, że ceny artykułów kosmetycznych ..... o 5 proc.
6. Analitycy prognozują, że kurs dolara ..... dwukrotnie.

ĆWICZENIE 5

Zastąp strzałki czasownikami „wzrosnąć” i „spaść” w czasie przeszłym, np. ceny ↘ spadły.

1. Obroty ↗ .....
2. Koszty ↘ .....
3. Zysk ↘ .....
4. Straty ↗ .....
5. Kurs euro ↘ .....
6. Podatki ↘ .....
7. Czysz ↗ .....
8. Ceny ↘ .....
9. Sprzedaż ↗ .....
10. Popyt ↗ .....
11. Podaż ↘ .....

ĆWICZENIE 6

Słowa w nawiasie napisz w bierniku lub dopełniaczu, np. Popyt na (samochody) samochody spadnie, podaż (samochody) samochodów wzrośnie.

1. Podaż (komputery) ..... wzrosła dwukrotnie.
2. Popyt na (kredyty) ..... systematycznie rośnie.
3. Podaż (soki) ..... wzrosła o 20 proc.
4. Popyt na (czekolada) ..... wzrósł o jedną trzecią.
5. Podaż (artykuły kosmetyczne) ..... wzrosła w ciągu dwóch miesięcy o 2 proc.
6. Popyt na (ropa naftowa) ..... gwałtownie wzrasta.

ĆWICZENIE 7

Wybierz jedną formę wyrazu spośród trzech podanych w nawiasie, np. Na zebraniu zarządu dyrektor przedstawia wyniki (sprzedają, sprzedaż, **sprzedaży).**

1. Deficyt jest większy niż zakładaliśmy w (budżetem, budżecie, budżetu).
2. Odnotowaliśmy pięcioprocentowy wzrost w stosunku do (zeszłym roku, zeszły rok, zeszłego roku).
3. Sprzedaż wody mineralnej utrzymuje się na (stały poziom, stałym poziomie, stałym poziomem).
4. Jak pokazują to badania, popyt na soki wzrósł w ciągu ostatnich (trzech miesięcy, trzy miesiące, trzema miesiącami).

ĆWICZENIE 8

Zamień liczby na słowa, np. Ceny mieszkań wzrosły w ciągu ostatnich (2) **dwóch lat (2x) **dwukrotnie**.**

1. Obroty w naszej firmie wzrosły w ciągu (5) . . . . . miesięcy (3x) . . . . .
2. Koszty wzrosły (4x) . . . . .
3. Kurs euro wzrósł w ciągu (2) . . . . . miesięcy (2x) . . . . .
4. Podatki wzrosły w ciągu (2) . . . . . lat (3x) . . . . .
5. Czynsz wzrósł w ciągu ostatnich (6) . . . . . miesięcy (2x) . . . . .
6. Sprzedaż naszych usług wzrosła w ciągu (4) . . . . . miesięcy (4x) . . . . .
7. Popyt na artykuły budowlane wzrósł w ciągu (3) . . . . . miesięcy (6x) . . . . .

ĆWICZENIE 9

Liczby napisz słownie, np. Koszty wzrosły o (1/2) **jedną drugą.**

a) Oto prognozy rządu na przyszły rok: inflacja spadnie o (1/5) . . . . . i wyniesie 2 proc., produkt krajowy brutto wzrośnie o (1/4) . . . . ., bezrobocie spadnie o (1/3) . . . . ., deficyt budżetowy zmniejszy się o (1/2) . . . . .

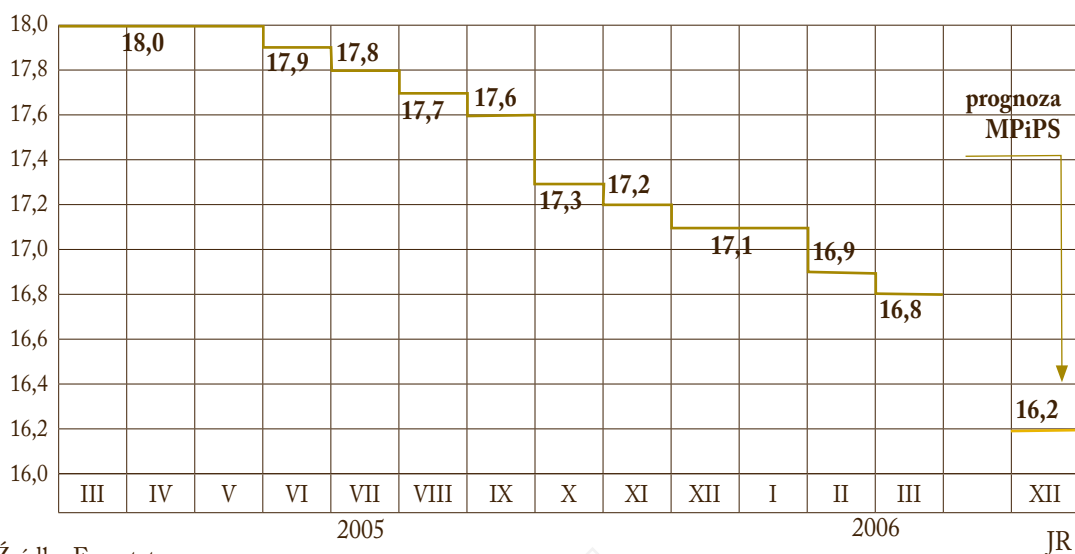
.....
To są bardzo optymistyczne prognozy.

b) Chcielibyśmy przedstawić nasze plany na przyszły rok. Po pierwsze chcemy zwiększyć eksport o (2/5) . . . . ., po drugie planujemy zmniejszyć koszty o (2/4) . . . . .
....., po trzecie zamierzamy zwiększyć zatrudnienie o (3/4) . . . . .
.....

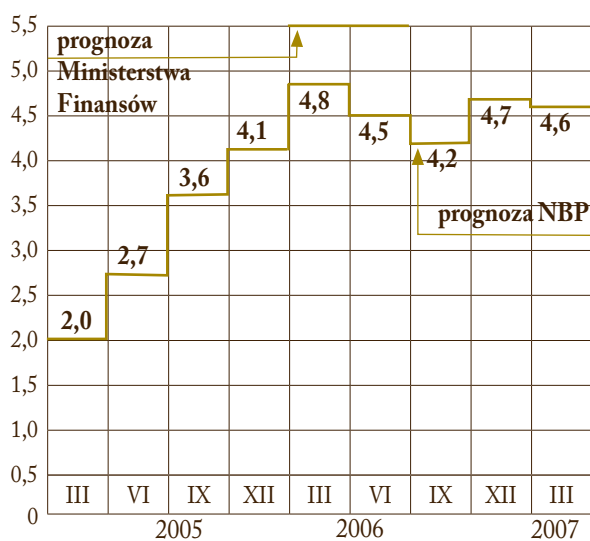
ĆWICZENIE 10

Opisz poniższe wykresy, np. Produkcja gwałtownie zmniejszyła się w ciągu ostatnich dwóch miesięcy.

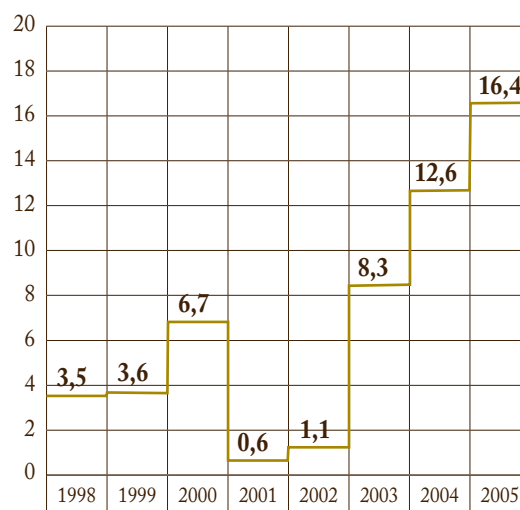
Stopa bezrobocia (w proc.) liczona wg standardów Unii Europejskiej

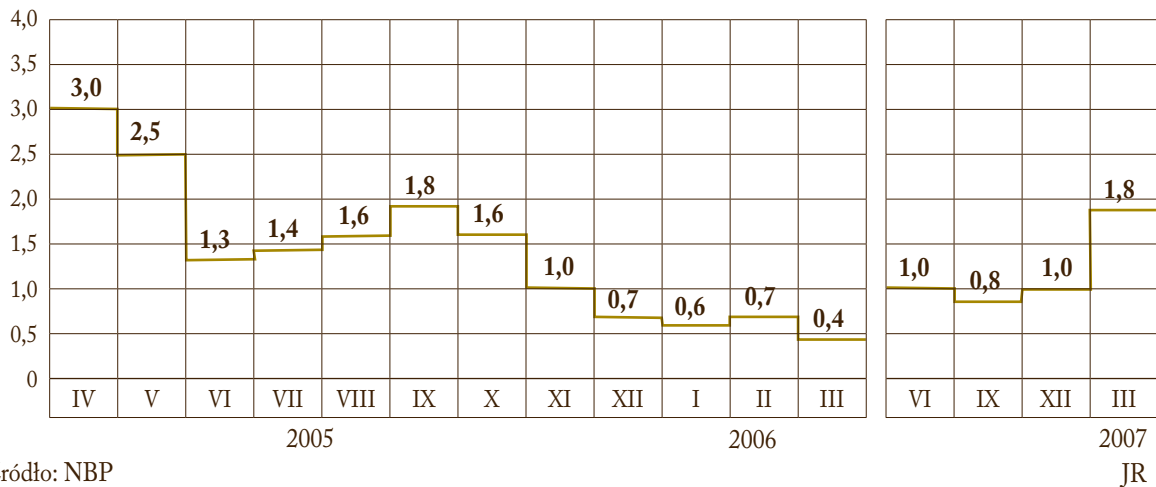
Wzrost produktu krajowego brutto (w proc.)

Wzrost produkcji (w proc.)

Wskaźnik inflacji liczony rok do roku (w proc.)

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Podbijać” znaczy tutaj „zdobywać”.
- „Ogromny” znaczy wielki, bardzo duży.
- „Zawrotne tempo” znaczy błyskawiczne, bardzo szybkie tempo, np. zmian.
- „Towar” to produkty, artykuły, jakie oferuje dana firma.

PODBIJEMY ROSJĘ

Deficyt Polski w handlu z Rosją wciąż jest ogromny – sięga 3,5 mld dol., bo kupujemy tam droższą ropę i gaz. Ale eksport rośnie w zawrotnym tempie. W ubiegłym roku sprzedaliśmy do Rosji towary za 2,85 mld dol. To prawie o 90 proc. więcej niż rok wcześniej i o 700 mln dol. więcej niż w najlepszym dla naszego eksportu roku 1997. (...) Po trzech miesiącach tego roku eksport do Rosji liczony w dolarach jeszcze bardziej przyspieszył i wzrósł o 100 proc.

(„Gazeta Wyborcza”, 23.05.2005, s. 26)

ĆWICZENIE 11**Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).**

1. Polska ma niezbyt duży deficyt w handlu z Rosją.	P	F
2. W Rosji kupujemy coraz droższy gaz i ropę.	P	F
3. W zeszłym roku sprzedaliśmy mniej towarów niż rok wcześniej.	P	F
4. Eksport towarów do Rosji ciągle rośnie.	P	F

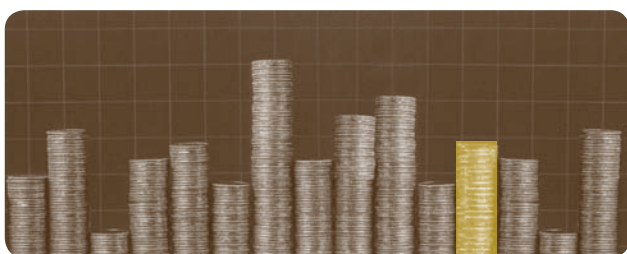
ĆWICZENIE 12**Uzupełnij tekst słowami z ramki. (Uwaga! Słów jest więcej niż potrzeba.)**

deficyt, droższą, ich, liczony, maleje, mały, mniej, naszego, ogromny, produkty, przyszłym, rośnie, towary, ubiegłym, więcej, wzrósł

..... Polski w handlu z Rosją wciąż jest ..... – sięga 3,5 mld dol., bo kupujemy tam ..... ropę i gaz. Ale eksport ..... w zawrotnym tempie. W ..... roku sprzedaliśmy do Rosji ..... za 2,85 mld dol. To prawie o 90 proc. .... niż rok wcześniej i o 700 mln dol. więcej niż w najlepszym dla ..... eksportu roku 1997. (...) Po trzech miesiącach tego roku eksport do Rosji ..... w dolarach jeszcze bardziej przyspieszył i ..... o 100 proc.

ĆWICZENIE 13**Odpowiedz na pytanie:**

Jakie muszą być spełnione warunki, żeby eksport wzrastał?

12

DOBRY INTERES

2261

Michał i Tomek są przyjaciółmi. Znają się wiele, wiele lat. Razem chodzili do szkoły średniej, razem studiowali. Obaj nie są zadowoleni ze swojej obecnej pracy. Obaj doszli do wniosku, że najlepiej jest pracować na własny rachunek. Postanowili więc założyć firmę. Chcą zrobić to razem. Mają do siebie stuprocentowe zaufanie.

Michał: Pamiętasz Piotra Kubiaka?

Tomek: Piotr Kubiak... nie, nie pamiętam.

Michał: Chodził z nami do liceum, taki niewysoki, tęgi brunet.

Tomek: A tak, przypominam go sobie.

Michał: Zrobił majątek na handlu kasetami wideo.

Tomek: On? A zawsze miał problemy z matematyki.

Michał: A słyszałeś o Radku Piotrowskim?

Tomek: Słyszałem, że zaczynał od budki na Stadionie.

Michał: No tak, zaczynał od budki, a dorobił się kilku hurtowni.

Tomek: Ma głowę do interesów.

Michał: My też zrobimy świetny interes. Musimy tylko przygotować dobry biznesplan.

Tomek: Może by tak handlować grzybami z Niemcami?

Michał: Tyle że to zajęcie sezonowe, tylko jesienią.

Tomek: To może by handlować rybami?

Michał: To jest kosztowna inwestycja: chłodnie itd.

Tomek: Już wiem, żywność ekologiczna! Teraz wszyscy chcą jeść zdrowo i być wiecznie młodzi!

Michał: Świetny pomysł! To na pewno będzie strzał w dziesiątkę!

SŁOWNICTWO OGÓLNE

budka *f* • booth

chłodnia *f* • cold store

ekologiczny, -a, -e *Adj.* • ecological

grzyb *m* • mushroom, fungus

kosztowny, -a, -e *Adj.* • expensive

majątek *m* • wealth, fortune

obaj • both

obecny, -a, -e *Adj.* ● present

postanawiać *Imperf.* (-am, -asz), postanović *Perf.* (-nowię, -nowisz) ● decide

przypominać sobie *Imperf.* (-am, -asz),

przypomnieć sobie *Perf.* (-mnę, -mnisz) + *Acc.* ● recall, remember

sezonowy, -a, -e *Adj.* ● seasonal

stuprocentowy, -a, -e *Adj.* ● hundred per cent

tęgi, -a, -e *Adj.* ● stout

wiecznie *Adv.* ● eternally

wiele *Adv.* ● many

zaczynać *Imperf.* (-am, -asz), zacząć *Perf.* (-cznę, -czniesz) + *Acc.*; + od + *Gen.*

● begin, start

zadowolony, -a, -e *Adj.* (*pl.* zadowoleni) ● satisfied

zajęcie *n* ● occupation, job

zaufanie *n* ● trust

żywność *f* ● food

WYRAŻENIA I ZWROTY

chodzić do szkoły średniej

dojść do wniosku

mieć głowę do interesów

pracować na własny rachunek

robić interesy z...

Stadion Dziesięciolecia

strzał w dziesiątkę

wchodzić w to

zaczynać od...

zbić majątek

zrobić dobry interes

zrobić majątek

Jak idą interesy?

Interes nie wypalił.

Interes kręci się.

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

bankrutować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), zbankrutować *Perf.* (-tuję, -tujesz)

(np. Firma „X” zbankrutowała) ● go bankrupt

dorabiać się *Imperf.* (-am się, -asz się),

dorobić się *Perf.* (-robię się, -robisz się) + *Gen.* (język potoczny)

(np. X dorobił się hurtowni) ● make a fortune

forsa *f* (pieniądze w języku potocznym) ● cash, dosh

handlować *Imperf.* (-luję, -lujesz) + *Instr.*; + z + *Instr.*

(np. handlować wodą mineralną z Niemcami) ● trade

interes *m* (*pl.* interesy) ● business

kasa *f* (pieniądze w języku potocznym) ● cash, dosh
klapa *f* (bankructwo w języku potocznym) ● flop, disaster
majątek *m*
 (np. zbić majątek, zrobić majątek – język potoczny) ● wealth, fortune
plajta *f* (bankructwo w języku potocznym) ● flop
plajtować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), splajtować *Perf.* (-tuję, -tujesz) ● go to the wall, go bankrupt
rozkręcać *Imperf.* (-am, -asz), rozkręcić *Perf.* (-ęcę, -ęcisz)
 (np. rozkręcać interes, biznes – język potoczny) ● get something going
wchodzić *Imperf.* (-dzę, -dzisz), wejść *Perf.* (wejdę, wejdiesz)
 (np. wchodzić w ten interes, biznes – język potoczny) ● go into, enter into
zakładać *Imperf.* (-am, -asz), założyć *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.*
 (np. założyć firmę) ● establish, start

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

biznesplan *m* ● business plan
fortuna *f* ● fortune
potencjalny, -a, -e *Adj.* ● potential, prospective
potencjał *m* ● potential

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. W tej lekcji prezentujemy czasowniki, które mają specyficzną łączliwość. Trzeba zapamiętać, które z nich łączą się z dopełniaczem (dorobić się **domu** z ogrodem, dorobić się **fortuny**), które z narzędnikiem (handlować **serem**, **rybami**), a które z przyimkami (zbić majątek **na** handlu, zaczynać **od** małego sklepu).

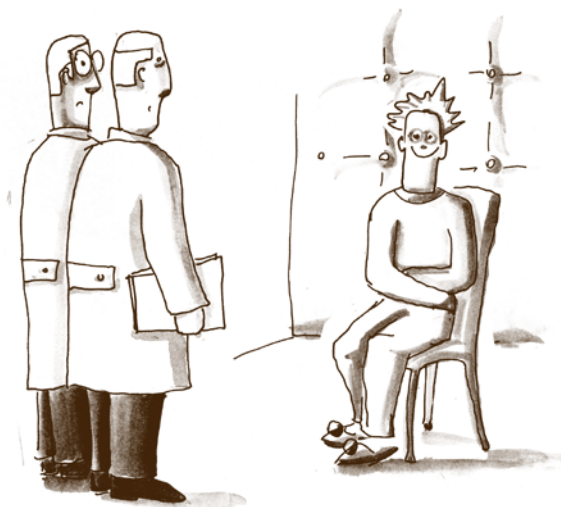

KONSTRUKCJE

1. Pamiętasz...	(+ <i>Acc.</i>) Piotra Kubiaka?
2. Zrobić majątek na...	(+ <i>Loc.</i>) handlu
Zbić fortunę na...	(+ <i>Loc.</i>) handlu

3. Dorobić się... (+ *Gen.*)
hurtowni
4. Handel... (+ *Instr.*)
kasetami wideo
- Handlować... (+ *Instr.*)
artykułami biurowymi
5. Zaczynać od... (+ *Gen.*)
handlu

PIENIĄDZE NIE ROSNĄ NA DRZEWIE

TEN MÓWI, ŻE PIENIĄDZE ROSNĄ NA
DRZEWIACH.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Wstaw w odpowiedniej formie czasowniki: „dorobić się”, „handlować”, „zaczynać”, „zrobić”.

Państwo Antczakowie ..... od handlu na bazarze. (Oni) ..... tam ubraniami i butami. Bardzo szybko ..... kilku hurtowni. Już po kilku latach ..... majątek na handlu.

ĆWICZENIE 2

Ułóż zdania z podanych wyrazów, np. robi, z, Adam, interesy, Niemcami: Adam robi interesy z Niemcami.

1. ma, interesów, do, Monika, głowę
.....
2. strzał, będzie, w, to, dziesiątkę
.....
3. od, zaczęli, małego, z, Kubiccy, sklepu, państwo, meblami
.....
4. Tomczak, handlu, Piotr, majątek, na, zrobił
.....

ĆWICZENIE 3

Słowa w nawiasie napisz w dopełniaczu, np. Zaczynamy od (kawa) kawy.

1. – Od czego zaczynamy spotkanie?
– Od (raportu, raportem, raporcie) ..... za zeszły kwartał.
2. Michał zaczął karierę od (stanowisko, stanowiskiem, stanowiska) ..... sekretarza.
3. – Od czego zaczynacie imprezę?
– Od (kolacją, kolacji, kolację) .....
4. Ela i Tomek zaczęli od (handlem, handlu, handlowi) ..... papierem.
5. – Od czego pani zacznie dzisiaj lekcję?
– Dzisiejszą lekcję zaczniemy od (powtórzenie, powtórzeniem, powtórzenia) .....
6. Państwo Nowiccy zaczęli od (budką, budki, budkę) ..... na Stadionie Dziesięciolecia.

ĆWICZENIE 4

Słowa w nawiasie napisz w dopełniaczu, np. Monika dorobiła się (sklep) sklepu z meblami.

1. Patrycja i Tomek są bardzo młodzi, ale już dorobili się (własne mieszkanie) .....
2. Maciek pracuje już 10 lat, ale jeszcze nie dorobił się (samochód) .....
3. Firma „Metax” działa już 5 lat, ale nie dorobiła się (duże biuro) .....
4. Michał jest bardzo energicznym i skutecznym biznesmenem. Dorobił się (willa z basenem) .....

ĆWICZENIE 5

Do tekstu wstaw brakujące przyimki z tabeli.

w, z (2x), od (2x), na (2x), do

Maciej i Agata zamierzają razem założyć firmę. Zastanawiają się właśnie, (1) ..... czego by zacząć. Może by tak zacząć (2) ..... założenia szkoły językowej albo biura tłumaczeń, mówi Agata. Maciek przypomina, że ich znajomi zbili majątek (3) ..... handlu programami komputerowymi. Ale ani Maciek ani Agata nie znają się (4) ..... komputerach.

Agata zaproponowała, żeby otworzyli sklep (5) ..... artykułami sportowymi. Maciek wolałby sklep (6) ..... artykułami spożywczymi. Oboje wspólnicy mają głowę (7) ..... interesów, więc ich wspólny biznes to na pewno będzie strzał (8) ..... dziesiątkę.

ĆWICZENIE 6

Słowa w nawiasie napisz w narzędniku, np. Firma „Kobo” handluje (mieszkania) mieszkaniem.

1. – Czym zamierza handlować Paweł Anton?
– On zamierza handlować (chińska porcelana) .....
2. Handel (papier) ..... jest bardzo dochodowy.
3. – Czym chciałaby handlować Beata?
– Ona chciałaby handlować (artykuły kosmetyczne) .....
4. Firma „Argon” handluje (samochody) .....
5. Handel (polska wódka) ..... jest bardzo intratny.

ĆWICZENIE 7

Słowa w nawiasie napisz w miejscowniku, np. Aneta zarobiła milion na (handel) handlu kosmetykami.

1. – Czy wiesz, na czym Nowicki zbil fortunę?
– On zbil fortunę na (handel) ..... rybami.
2. – Jak myślisz, na czym Państwo Antosiakowie zbili majątek?
– Państwo Antosiakowie zbili majątek na (produkcja) ..... słodczy.
3. – Czy słyszałeś, na czym firma „Akson” zarobiła milion?
– Na (artykuły kosmetyczne) .....

ĆWICZENIE 8

Wybierz właściwe formy nazwisk (Acc.), np. Czy czekasz na (Markiem Piotrowskim, Marka Piotrowskiego, Markowi Piotrowskiemu)?

1. Czy pamiętasz (Adama Kubiak, Adama Kubiaka, Adamem Kubiakiem)?
2. Czy znasz (Monika Pietrzak, Monikę Pietrzaka, Monikę Pietrzak)?
3. Czy przypominasz sobie (Ewę Kowalską, Ewą Kowalska, Ewą Kowalską)?
4. Czy lubisz (Tomek Dąbrowski, Tomkiem Dąbrowskim, Tomka Dąbrowskiego)?

ĆWICZENIE 9

Dokończ zdania.

1. Agnieszka i Michał zaczęli swój biznes .....
2. Państwo Rybałtowie zrobili majątek .....
3. Tomek dorobił się .....
4. Edyta ma sklep z .....
5. Renata ma głowę .....
6. Beata i Filip założyli firmę transportową. Był to strzał .....

ĆWICZENIE 10

Napisz o swoich znajomych. Jaki mają biznes? Z kim robią interesy? Na czym zrobili majątek? Czego się dorobili? Czy mają głowę do interesów?

.....

.....

.....

.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE**GOSPODARKA SIĘ ROZPĘDZA**

Kilka dni temu GUS podał dane o produkcji przemysłowej w październiku. Wzrosła bardziej, niż oczekiwali ekonomiści. Potem był zaskakująco wysoki wzrost średniej pensji. A w piątek GUS ogłosił, że sprzedaż detaliczna w październiku była większa o 7,5 proc. niż rok wcześniej. Analitycy spodziewali się, że będzie to mniej więcej 6 proc.

– Być może to efekt dużego wzrostu płac. W Polsce jest silna korelacja między zarobkami i wydatkami. Pieniądze są od razu wydawane na konsumpcję – mówi Katarzyna Zajdel-Kurowska, główna ekonomistka Citibanku Handlowego.

(„Gazeta Wyborcza”, 26.11.2005, s. 32)

ĆWICZENIE 11

Poukładaj w kolejności zgodnej z tekstem. Pierwsze zdanie jest zaznaczone cyfrą 1.

- _ mówi Katarzyna Zajdel-Kurowska, główna ekonomistka Citibanku Handlowego
- _ Wzrosła bardziej, niż oczekiwali ekonomiści
- _ A w piątek GUS ogłosił, że sprzedaż detaliczna w październiku była większa o 7,5 proc. niż rok wcześniej
- _ Pieniądze są od razu wydawane na konsumpcję
- _ Być może to efekt dużego wzrostu płac
- 1 Kilka dni temu GUS podał dane o produkcji przemysłowej w październiku
- _ Analitycy spodziewali się, że będzie to mniej więcej 6 proc.
- _ W Polsce jest silna korelacja między zarobkami i wydatkami
- _ Potem był zaskakująco wysoki wzrost średniej pensji

ĆWICZENIE 12

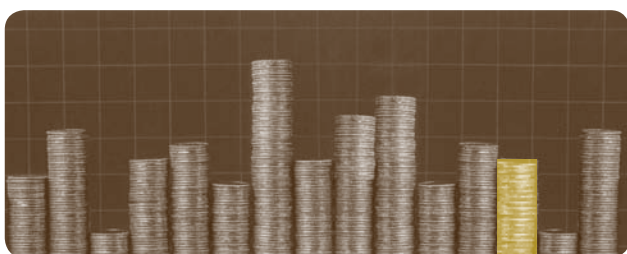
Połącz w pary fragmenty tekstu z obu kolumn, np. 1. Pieniądze są wydawane – D. na konsumpcję.

1. Pieniądze są wydawane	A. niż oczekiwali ekonomiści
2. GUS podał dane	B. o 7,5 proc.
3. Wysoki wzrost	C. Citibanku Handlowego
4. Sprzedaż detaliczna była większa	D. na konsumpcję
5. Produkcja wzrosła bardziej	E. o produkcji przemysłowej
6. Główna ekonomistka	F. średniej pensji

ĆWICZENIE 13

Odpowiedz na pytania:

1. Czy w twoim kraju ludzie dużo wydają na konsumpcję?
2. Czy kiedy masz więcej pieniędzy, zaraz je wydajesz, czy raczej oszczędzasz?
3. Na co nie lubisz wydawać pieniędzy?

13

NEGOCJOWANIE CEN

2261

Firma „Kama” produkuje rury miedziane. Pani Monika Antosiak jest handlowcem. Jest bardzo energiczną osobą, lubi brać sprawy w swoje ręce. Będzie negocjować kontrakt na dostawę rur firmie „Elbro”, nowemu klientowi.

Przed negocjacjami dyrektor handlowy „Elbro” Antoni Zając zadzwonił do „Kamy”.

- Zając: Jestem zainteresowany kupnem rur od państwa firmy. Chciałbym poznać ceny rur miedzianych.
- Nowak: Proszę przesłać do nas faksem zapytanie ofertowe. Proszę podać gatunek, średnicę, długość, ilość danego towaru, jakim jesteście państwo zainteresowani. Handlowiec skontaktuje się z panem w sprawie omówienia warunków sprzedaży.
- Zając: Jakie są warunki płatności w państwa firmie?
- Nowak: Są dwie możliwości. Płatność to albo przedpłata w stu procentach, albo do trzydziestego każdego miesiąca, jeżeli pana firma jest ubezpieczona u naszego ubezpieczyciela.

Po zapoznaniu się z ofertą.

- Zając: Ceny, jakie państwo zaproponowaliście są za wysokie, nie mogę ich zaakceptować.
- Monika: Proszę pana, taka jest sytuacja na rynku, nie możemy obniżyć tych cen.
- Zając: Jakie warunki muszę spełnić, żeby dostać lepsze ceny?
- Monika: Jeśli zamówi pan większą ilość towaru, możemy dać upust. Dobre ceny mamy zarezerwowane dla dużych klientów.
- Zając: Czy to jest cena z transportem do Białego, czy bez?
- Monika: Transport do Białego kosztuje 2000 zł, nie jest wliczony w tę cenę.
- Zając: Ale to strasznie drogo!
- Monika: My gwarantujemy towar pierwszej jakości po przystępnych cenach.
- Zając: Nie dla wszystkich są to przystępne ceny.
- Monika: Proszę wziąć pod uwagę fakt, że gwarantujemy również atesty i certyfikaty.
- Zając: Czy możliwa byłaby jakaś zniżka?
- Monika: Musielibyśmy mieć pewność, że zamówi pan dużą ilość towaru.
- Zając: Potrzebuję 1000 rur htl 23 i 1000 htp 34. Myślę, że możecie państwo zaproponować nam lepsze warunki ze względu na perspektywę długofalowej współpracy.
- Monika: No dobrze, w tym specjalnym przypadku moglibyśmy obniżyć 10 zł za sztukę. Tylko nasz najlepszy klient ma taką cenę.
- Zając: Dobrze, w takim razie umowa stoi.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

- dany**, -a, -e *Adj.* ● given
długofalowy, -a, -e *Adj.* ● long-term
gatunek *m* ● type
ilość *f* ● amount
miedziany, -a, -e *Adj.* ● copper
przystępny, -a, -e *Adj.* ● accessible, affordable
rura *f* ● pipe
sztuka *f* (= pojedyncza rzecz) ● piece
średnica *f* ● diameter
ubezpieczony, -a, -e *Adj.* ● insured
ubezpieczyciel *m* ● insurer
wliczony, -a, -e *Adj.* ● included

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

- dostawa** *f* ● delivery
fiasco *n* ● fiasco
handlowiec *m* ● trader, salesperson
kupno *n* ● purchase
obniżać *Imperf.* (-am, -asz), obniżyć *Perf.* (-niżę, -niżysz) + *Acc.* ● diminish, decrease
płatność *f* ● payment
prowadzić *Imperf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.*
 (np. prowadzić negocjacje, rozmowy) ● conduct
przedpłata *f* ● advance payment
towar *m* ● commodity
ustalać *Imperf.* (-am, -asz), ustalić *Perf.* (-lę, -lisz) + *Acc.*
 (np. ustalać warunki) ● establish, set, fix, determine
ustępstwo *n* ● concession
uzgadniać *Imperf.* (-am, -asz), uzgodnić *Perf.* (-nię, -nisz) + *Acc.*
 (np. uzgadniać warunki) ● agree on something, arrange
warunek *m* (*pl.* warunki) (np. warunki kredytu) ● condition
zakończyć *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* ● finish
zniżka *f* ● reduction, cut, discount
zrywać *Imperf.* (-am, -asz), zerwać *Perf.* (-rwę, -rwiesz)
 (np. zrywać negocjacje) ● break off

WYRAŻENIA I ZWROTY

- brać sprawy w swoje ręce
 zapytanie ofertowe
 ze względu na...

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

atest *m* ● seal of approval

certyfiakat *m* ● certificate

finalizować *Imperf.* (-zuję, -zujesz), **sfinalizować** *Perf.* (-zuję, -zujesz) + *Acc.*

(np. finalizować rozmowy) ● finalize, conclude

gwarantować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), **zagwarantować** *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.*

(np. gwarantować ubezpieczenie) ● guarantee

negocjacje *pl.* ● negotiations

negocjacyjny, -a, -e *Adj.* ● negotiation

negocjator *m* ● negotiator

negocjować *Imperf.* (-juję, -jujesz), **wynegocjować** *Perf.* (-juję, -jujesz) + *Acc.*

(np. negocjować warunki umowy) ● negotiate

renegocjować *Imperf.* (-cuję, -cujesz) ● renegotiate

WYRAŻENIA I ZWROTY UŻYWANE W NEGOCJACJACH I ZWIĄZANE Z NIMI

Gra na czas.

Iść na ustępstwa.

Musi pan wziąć pod uwagę (+ *Acc.*) koszty transportu.

Negocjacje zakończyły się fiaskiem.

Nie jestem kompetentny/a, żeby podejmować takie decyzje.

Nie możemy zejść poniżej kosztów produkcji.

Nie możemy zgodzić się na... (+ *Acc.*)

Oczekujemy rabatu.

Spodziewamy się rabatu.

Stawiacie zbyt twarde warunki. Trudno nam je spełnić.

Strategie i taktyki negocjacyjne.

To nasze ostatnie słowo.

Umowa stoi. (język potoczny)

Upierać się przy swoim.

Zgoda, ale tylko pod warunkiem, że...

SFORMUŁOWANIA KATEGORYCZNE	MNIEJ KATEGORYCZNE
Domagamy się zmiany warunków	Chcielibyśmy zmienić warunki
Żądamy odpowiedzi	Prosimy o odpowiedź
Chcemy rabatu	Chcielibyśmy uzyskać rabat
Chcemy renegocjacji umowy	Oczekujemy nowej umowy
	Proponujemy nową umowę
	Spodziewamy się lepszych cen
	Liczmy na rabat

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Konstrukcja „jestem zainteresowany/a” jest używana zamiast czasownika *interesować się* w kontekście odpowiedzi na oferty, propozycje. Mówimy: „Jestem zainteresowany/a tą propozycją, ofertą, współpracą”.
2. W konstrukcji „Jeśli...”, w kontekście, jaki prezentujemy w dialogu, używamy czasu przyszłego czasownika dokonanego: „Jeśli kupi pan...”, „Jeśli zamówi pan...”, „Jeśli zrobi pan...”

KONSTRUKCJE

1. Jestem zainteresowany/a... (+ *Instr.*)
kupnem
2. Jeśli zamówi pan/pani większą ilość towaru, możemy dać upust.
3. Dopełniacz lm.: Chcemy renegotjować warunki **dostaw naszych produktów**.
4. To jest dobry biznesplan. Możemy **go** zrealizować.
To jest ciekawa oferta. Wybieramy **ją**.
To jest atrakcyjne biuro. Kupimy **je**.
To są twarde warunki. Trudno **je** spełnić.
5. Płatność do 30. (trzydziestego) każdego miesiąca.
Przed 30. (trzydziestym)
Między 30. a 34. (trzydziestym a trzydziestym czwartym)
Po 30. (trzydziestym)

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Połącz w pary następujące słowa z obu kolumn, np. 1. oferta – **D. atrakcyjna**.

1. oferta	A. ostatnie
2. warunki	B. wysokie
3. słowo	C. interesująca
4. koszty	D. atrakcyjna
5. propozycja	E. twarde

ĆWICZENIE 2

Do słów w kolumnie podaj synonimy z ramki, np. 1. gatunek – **rodzaj**.

wliczony w cenę, zapytanie ofertowe, przedpłata, upust, długoterminowa,
rodzaj, towary

1. gatunek	– .....
2. długofalowa	– .....
3. zniżka	– .....
4. produkty	– .....
5. pisemne pytanie o cenę	– .....
6. w cenie	– .....
7. należność płacona z góry	– .....

ĆWICZENIE 3

Połącz zdania z dwóch kolumn, np. 1. Stawiacie zbyt twarde warunki – **D. trudno nam je spełnić**.

1. Stawiacie zbyt twarde warunki	A. ale tylko pod warunkiem, że...
2. Nie możemy zejść	B. przy swoim
3. Nie jestem kompetentny	C. rosnącą inflację
4. Będę upierać się	D. trudno nam je spełnić
5. Nie możemy zgodzić się na	E. poniżej kosztów produkcji
6. To nasze	F. żeby podejmować takie decyzje
7. Zgoda,	G. tak wysokie ceny
8. Musi pan wziąć pod uwagę	H. ostatnie słowo

ĆWICZENIE 4

Uzupełnij tabelę.

	CZASOWNIK	RZECZOWNIK (OSOBA)
dostawa	dostarczać	dostawca
handel		
ubezpieczenie		
magazyn		
import		
eksport		

ĆWICZENIE 5

Słowa w nawiasie napisz w narzędniku (*Instr.*), np. Jestem zainteresowana (ten projekt) **tym projektem**.

1. Jestem zainteresowany (kupno) . . . . . państwa produktów.
2. Jesteśmy zainteresowani (współpraca) . . . . . z państwa firmą.
3. Jestem zainteresowana (ta oferta) . . . . .
4. Jesteśmy zainteresowani (ten kontrakt) . . . . .

ĆWICZENIE 6

Słowa w nawiasie napisz w odpowiedniej formie, np. Chcemy (renegocjacja) **renegocjacji umowy**.

1. Żądamy (zmiana) . . . . . warunków dostaw.
2. Chcemy (upust) . . . . . ze względu na perspektywę długofalowej współpracy.
3. Oczekujemy (rabat) . . . . ., ponieważ zamawiamy dużą ilość towaru.
4. Spodziewamy się (lepsze warunki) . . . . ., bo jesteśmy jednym z największych klientów państwa firmy.

ĆWICZENIE 7

Zamień kategorię sformułowania z następujących zdań na mniej kategorię, np. Chcemy upustu. **Chcielibyśmy uzyskać/dostać upust**.

1. Żądamy zmiany warunków umowy.
.....
2. Chcemy rabatu.
.....
3. Domagamy się nowej umowy.
.....
4. Żądamy lepszych cen.
.....

ĆWICZENIE 8

Dokończ następujące zdania, np. Jeśli zamówi pan większą ilość towaru, możemy zaproponować rabat.

1. Jeśli kupi pan/pani 100 sztuk, ...
2. Jeśli zapłaci pan/pani za koszty transportu, ...
3. Jeśli zgodzi się pan/pani na nasze warunki, ...

ĆWICZENIE 9

Wybierz odpowiednią formę słowa w nawiasie (Gen.), np. Chcielibyśmy zmienić warunki (umowa) umowy.

1. Cena (tą inwestycją, tej inwestycji, ta inwestycja) jest zbyt wysoka.
2. Nie możemy zgodzić się na zbyt wysokie koszty (ten projekt, tym projektem, tego projektu).
3. Wzrost (inflacji, inflacją, inflacją) jest niebezpieczny.
4. Początek (przyszłym tygodniu, przyszłego tygodnia, przyszły tydzień) będzie trudny.

ĆWICZENIE 10

Słowa w nawiasie napisz w dopełniaczu liczby mnogiej (Gen. pl.), np. Produkcja (kosmetyki) kosmetyków ciągle rośnie.

1. Musimy zmienić warunki (dostawy) .....
2. Ceny (wasze produkty) ..... są zbyt wysokie.
3. Termin (te spotkania) ..... jest już ustalony.
4. Koniec (negocjacje) ..... zawsze jest bardzo trudny.
5. Produkcja (samochody osobowe) ..... ciągle rośnie.
6. Wzrost (koszty) ..... produkcji jest nieunikniony.
7. Spełnienie (wasze warunki) ..... jest niemożliwe.

ĆWICZENIE 11

Rzeczowniki zastąp zaimkami osobowymi w bierniku, np. Moja praca jest bardzo ciekawa. Bardzo ją lubię.

1. Wasza oferta jest bardzo atrakcyjna. Zamierzamy ..... wybrać.
2. W tym miesiącu mamy bardzo duży zysk. Chcemy ..... zainwestować.
3. Podoba nam się to biuro. Planujemy ..... kupić.
4. Negocjacje z naszym partnerem były bardzo owocne. Chcemy ..... kontynuować.
5. Warunki dostaw są niekorzystne. Musimy ..... zmienić.

ĆWICZENIE 12

Przeczytaj następujące daty, np. Muszę przygotować raport do (2.03.) drugiego marca.

1. Moja kuzynka przyjeżdża między 4. a 7.06.
2. Musimy przełożyć spotkanie na 8.07.
3. Nowe biuro musi być gotowe przed 19.11.
4. Od 14. do 17.05. będzie konferencja „Perspektywy”.
5. Rocznica Konstytucji jest 3.05.
6. Negocjacje z dostawcą papieru zaczynają się 11.04.
7. Za wodę mineralną płacimy zawsze przed 15. każdego miesiąca.
8. Urlopy w naszej firmie kończą się przed 30.09.
9. Urodziny mojej żony są 21.07.
10. „Tosca” w warszawskiej operze będzie od 25.06. do 28.06.
11. Od 15.10 do 25.10 jest festiwal muzyki barokowej.
12. Chciałbym/chciałabym zarezerwować pokój od 6.07 do 18.07.
13. Płatność będzie realizowana do 10. każdego miesiąca.

ĆWICZENIE 13

Napisz o najtrudniejszych negocjacjach, w jakich brałeś udział.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

ZAROBIA NA INFORMACJACH

Wczoraj EMC, którego tego-
 roczne przychody ze sprzeda-
 ży pamięci i oprogramowania zbliżą
 się do 10 mld dolarów, zawarł umo-
 wę partnerską z Softbankiem. Razem
 będą oferować rozwiązania głównie
 dla dużych firm sektora bankowo-fi-
 nansowego i administracji. Wcześniej

z EMC związały się umowami m.in.
 Prokom i Techmex. – W Polsce bę-
 dzie także budowana sieć partnerów
 do obsługi mniejszych firm – powie-
 dział wczoraj Josphe M. Tucci, prezes
 i dyrektor wykonawczy EMC.

(„Rzeczpospolita”, 13.12.2006, s. 5)

ĆWICZENIE 14

Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. EMC uzyskał duże przychody ze sprzedaży pamięci i oprogramowania.	P	F
2. EMC zawarł umowę partnerską z bankiem PKO.	P	F
3. Razem będą oferować rozwiązania dla średnich firm sektora bankowo-finansowego i administracji.	P	F
4. EMC chce związać się umowami z firmami Prokom i Techmex.	P	F
5. W Polsce będzie też budowana sieć partnerów do obsługi mniejszych firm.	P	F

ĆWICZENIE 15

Parafrazowanie tekstu.

Twój kolega interesuje się firmą EMC. Chce kupić jej akcje. Dowiedziałeś się z artykułu prasowego o ostatnich decyzjach zarządu firmy oraz o dalszych planach. Napisz o tym koledze krótką notatkę.

ĆWICZENIE 16

Odpowiedz na pytania:

1. Jakie są plusy i minusy wspólnych projektów biznesowych?
2. Czy lepiej działać samemu na nowym rynku, czy wspólnie z lokalnym partnerem?

PIENIĄDZE NIE LEŻĄ NA ULICY

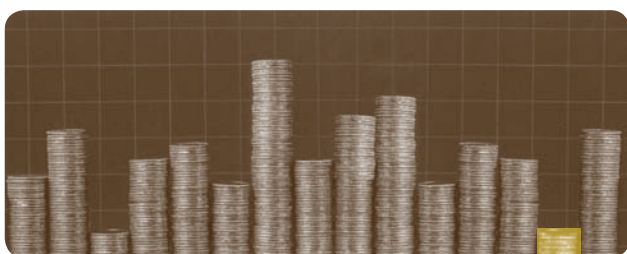

A TEN ŻE. PIENIĄDZE
LEŻĄ NA ULICY

2261

14

WŁASNA FIRMA

2261

Monika Beres przez wiele lat pracowała jako handlowiec w firmach z różnych branż. Teraz planuje założyć własną firmę*. Właśnie jest w Urzędzie Gminy, bo chce się dowiedzieć, jaka jest procedura zakładania firmy.

Monika: Chciałabym założyć własną firmę. Jaka jest procedura?

Urzędniczka: Trzeba zarejestrować firmę w Urzędzie Gminy.

Monika: Jak długo czeka się na rejestrację?

Urzędniczka: Rejestracja trwa 2 tygodnie.

Monika: Ile kosztuje rejestracja?

Urzędniczka: W Warszawie nie ma opłaty za rejestrację. Następnie powinna pani otrzymać REGON w Urzędzie Statystycznym.

Monika: Czy można to załatwić od ręki, czy także trzeba czekać?

Urzędniczka: Tak, REGON otrzymuje się od razu.

Monika: Co jeszcze jest konieczne, aby prowadzić działalność gospodarczą?

Urzędniczka: Należy również zarejestrować firmę w ZUS-ie. No i powiadomić Urząd Skarbowy o rozpoczęciu działalności. Wypełnić tam odpowiednie deklaracje.

Monika: Rozumiem, że posiadając te trzy rejestracje (w Urzędzie Gminy, Urzędzie Statystycznym i ZUS-ie), mogę rozpocząć działalność?

Urzędniczka: Tak, może pani.

* Monika zakłada firmę jednoosobową. Mówimy wtedy: zakładać działalność gospodarczą. Jeśli chcemy założyć spółkę, wtedy kroki procedury są podobne z tą różnicą, że spółkę rejestruje się w KRS Sądzie Rejestrowym i czeka się około 1 miesiąca.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

dowiadzać się *Imperf.* (-duję się, -dujesz się), *dowiedzieć się* *Perf.*

(-wiem się, -wiesz się) + *Gen.*; + od + *Gen.*; + z + *Gen.* ● find out

konieczny, -a, -e *Adj.* ● necessary

należy ● one should...

następnie *Adv.* ● next, then

otrzymywać *Imperf.* (-muję, -mujesz), *otrzymać* *Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* ● receive

również ● also

właśnie ● just, exactly

wypełniać *Imperf.* (-am, -asz), *wypełnić* *Perf.* (-nię, -nisz) + *Acc.*

(np. wypełnić kwestionariusz, ankietę) ● fill in

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

CIT – podatek od dochodów spółek i przedsiębiorstw (z angielskiego – Corporate Income Tax)

dzielnica *f* ● district

gmina *f* ● district

NIP – numer identyfikacji podatkowej ● taxpayer identification number

opłata *f* ● charge, fee

PIT – deklaracja (zeznanie) o wysokości dochodu od osób fizycznych ● tax return

podatek *m* (*pl.* podatki) ● tax

powiadamiać *Imperf.* (-am, -asz), powiadomić *Perf.* (-mię, -misz) + *Acc.*; + *o* + *Loc.*

(np. powiadomić Urząd Skarbowy o rozpoczęciu działalności) ● notify

powiadomienie *n* ● notification

powiat *m* ● (local administration in Poland) county

REGON – Rejestr Gospodarki Narodowej ● Polish national economy register of companies

rozpoczęcie *n* ● beginning, start

rozpoczynać *Imperf.* (-am, -asz), rozpocząć *Perf.* (-cznę, -czniesz) + *Acc.* ● start, begin

składać *Imperf.* (-am, -asz), złożyć *Perf.* (-zę, -żysz) + *Acc.*

(np. składać dokumenty) ● submit

VAT – podatek od wartości dodanej (z angielskiego – Value Added Tax)

województwo *n* ● voivodeship

zakładać *Imperf.* (-am, -asz), założyć *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.*

(np. założyć spółkę) ● establish, start

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych ● Social Insurance Institution

WYRAŻENIA I ZWROTY

działalność gospodarcza

od razu

prowadzić działalność gospodarczą

Urząd Gminy

Urząd Skarbowy

Urząd Statystyczny

wpis do rejestru

załatwić od ręki

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

procedura *f* ● procedure

proceduralny, -a, -e *Adj.* ● procedural

rejestracja *f* ● registration

rejestrować *Imperf.* (-ruję, -rujesz), zarejestrować *Perf.* (-ruję, -rujesz) + *Acc.*

(np. rejestrować firmę w Urzędzie Gminy) ● register

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. „Trzeba” i „należy” to bezosobowe formy czasowników, których znaczenie w języku angielskim mogłoby być oddane jako „it’s necessary to do”, „we need to” i „one has to”. Stosowane są one z czasownikami w bezokoliczniku:

Trzeba dziś zrobić zakupy.

Trzeba skończyć ten raport do piątku.

Należy zawsze mówić prawdę.

Należy wypełnić ten wniosek.

2. Kolejną formą bezosobową w języku polskim jest konstrukcja „czeka się”, na którą składa się czasownik w trzeciej osobie liczby pojedynczej (*czeka*) oraz zaimek zwrotny „się”.

A oto przykłady użycia tej konstrukcji:

– Jak **mówi się** po polsku „I would like..”?

– Jak **pisze się** „hamulec”?

– Jak **robi się** naleśniki?

– Jak **otwiera się** te drzwi?

– Jak długo **czeka się** na rejestrację firmy?

3. „Posiadając” to imiesłów przysłówkowy współczesny, który w języku angielskim jest oddawany przez konstrukcję „-ing” albo „while -ing”. Imiesłów ten służy do opisywania akcji, która ma miejsce w tym samym czasie, co inna akcja oddawana za pomocą osobowej formy czasownika, np.

Czytając gazetę, obserwuję ludzi w parku.

Akcja może odbywać się w czasie teraźniejszym (jak w zdaniu powyżej) lub przeszłym albo przyszłym:

Czytając gazetę, obserwowałem ludzi w parku.

Czytając gazetę, będę obserwować ludzi w parku.

Posiadając te trzy rejestracje, mogę rozpocząć działalność?

Tworzy się ten imiesłów, dodając „c” do formy 3. osoby liczby mnogiej czasownika niedokonanego:

(Oni) czytają – **czytając**.

(Oni) piją – **pijąc**.

(Oni) jedzą – **jedząc**.

A oto inne przykłady użycia tej konstrukcji:

Ania i Ewa, pijąc kawę, rozmawiały o filmie.

Lubię robić gimnastykę, słuchając głośnej muzyki.

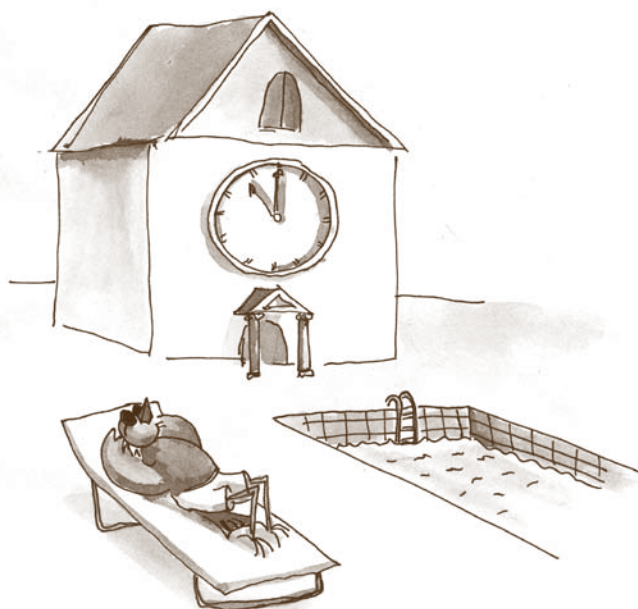
Monika, mając na głowie cały dom, nie ma czasu na kino i teatr.

KONSTRUKCJE

1. Chciałbym/chciałabym założyć... (+ *Acc.*)
własną firmę
2. Trzeba... (+ *Infin.*)
zarejestrować firmę
Należy... (+ *Infin.*)
wypełnić deklaracje
3. Jak długo czeka się na rejestrację?
4. Powinien pan/powinna pani... (+ *Infin.*)
otrzymać REGON
5. Co jest konieczne, aby/żeby rozpocząć działalność?
6. Posiadając te trzy rejestracje, mogę rozpocząć działalność gospodarczą?

CZAS TO PIENIĄDZ

TYŁE LAT PRACY, TO TERAZ MAM
ZEGAR Z BAZENEM.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Wybierz odpowiedni czasownik spośród trzech podanych w nawiasie.

Kroki do założenia własnej firmy:

1. Po pierwsze trzeba (wyrejstrować, rejestrować, zarejestrować) firmę w Urzędzie Gminy.
2. Po drugie należy (wytrzymać, otrzymać, potrzymać) REGON w Urzędzie Statystycznym.
To można (załatwić, ułatwić, zrobić) od ręki.
3. Po trzecie trzeba zarejestrować firmę w ZUS-ie, a następnie (zawiadomić, uwiadomić, powiadomić) Urząd Skarbowy o rozpoczęciu działalności. Należy tam (wypełnić, popełnić, spełnić) odpowiednie deklaracje.
4. Posiadając te trzy rejestracje, można (rozpocząć, zacząć, wypocząć) działalność gospodarczą.

ĆWICZENIE 2

Utwórz rzeczownik albo rzeczownik odczasownikowy, np. rejestrować firmę – rejestracja firmy.

1. powiadomić urząd – ..... urzędu
2. rozpocząć działalność – ..... działalności
3. prowadzić działalność – ..... działalności

ĆWICZENIE 3

Czasownik „powinien” napisz w odpowiedniej formie, np. (Ty) Powinieneś iść do Urzędu Skarbowego.

1. .... pan założyć własną firmę.
2. .... pani zarejestrować firmę w Urzędzie Gminy.
3. (My) .... rozpocząć działalność gospodarczą.
4. (Wy) .... powiadomić Urząd Skarbowy o rozpoczęciu działalności gospodarczej.
5. (Ja) .... założyć spółkę z moją przyjaciółką.

ĆWICZENIE 4

Utwórz formy dokonane czasowników, które zostały podkreślone w następujących zdaniach, np. Co tydzień piszę raport. W tym tygodniu też muszę napisać raport.

1. Zawsze to ja muszę dowiadywać się o wszystkie informacje związane z podatkiem. Czy tym razem ty możesz ..... o ostatnie zmiany w prawie podatkowym?

2. Średnio co dwa lata Monika **rozpoczyna** nową działalność gospodarczą. W styczniu tego roku chce ..... kolejną działalność.
3. Za każdym razem musi **rejestrować** działalność w Urzędzie Gminy. Tym razem też musi ..... tam działalność.
4. Chcę systematycznie **otrzymywać** informacje dotyczące ZUS-u. W tym miesiącu też chcę je .....
5. Trudno jest **uzyskiwać** regularne rabaty od dostawców wody mineralnej. Jednak tym razem Anna chce ..... rabat.

ĆWICZENIE 5

Przekształć następujące zdania, używając bezosobowej formy czasownika, np. Jak mówisz po polsku...? Jak mówi się po polsku...?

1. Jak piszesz biznesplan?
.....?
2. Ile czasu czekacie na rejestrację firmy?
.....?
3. Ile płacisz za rejestrację firmy?
.....?
4. Czy REGON otrzymujesz od ręki?
.....?
5. Gdzie rejestrujecie firmę?
.....?

ĆWICZENIE 6

Odpowiedz na pytania (dowolnie):

1. Co trzeba kupić?
.....
2. Na kiedy trzeba napisać raport?
.....
3. Dlaczego trzeba czytać gazety?
.....
4. O której godzinie trzeba być jutro w biurze?
.....

ĆWICZENIE 7

Dokończ zdania, używając czasowników: „trzeba”, „należy”, „musieć”, np. Żeby dostać rabat, trzeba zamówić większą ilość towaru.

1. Żeby mówić po polsku, ...
2. Żeby założyć własną firmę, ...
3. Żeby napisać dobry biznesplan, ...
4. Żeby zostać dyrektorem firmy, ...

ĆWICZENIE 8

Połącz zdania w pary, np. 1. Oglądając telewizję – C. nie myślałem o swoich problemach.

1. Oglądając telewizję,	A. zapomniałam o okularach
2. Przygotowując prezentację,	B. świetnie grałam na gitarze
3. Szukając parasola,	C. nie myślałem o swoich problemach
4. Mając 10 lat,	D. myślałam o urlopie
5. Czytając książki,	E. czytałem dane dotyczące firmy

ĆWICZENIE 9

Od podanych w nawiasie czasowników utwórz formę imiesłowu przysłówkowego, np. (mówić) mówiąc.

- Byłam w dobrym nastroju. (iść) ..... do domu, myślałam o spotkaniu z przyjacielem.
- Miałem dzisiaj pechowy dzień. (robić) ..... zakupy w centrum handlowym, zgubiłem portfel.
- Naprawdę odpoczywam, (grać) ..... na pianinie.
- (czytać) ..... poezję, Anna zapomniała o całym świecie.
- (pisać) ..... codziennie dziennik z podróży, Michał ćwiczył styl.

ĆWICZENIE 10

Napisz, jakie są kroki na drodze do założenia własnej firmy, używając słów: „trzeba” i „należy”.

- Najpierw .....
- Następnie .....
- Potem .....
- Na koniec .....

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Rynek nieruchomości” – to rynek kupna, sprzedaży, wynajmu lokali: mieszkań, biur itp.
- „Udziały” to inaczej „akcje” danej firmy.
- „Udziałowiec” – ten, kto ma udziały firmy.

HISZPANIE INWESTUJĄ W POLSKIE NIERUCHOMOŚCI

Acciona Inmobiliaria, hiszpańska spółka należąca do grupy Acciona, kupiła Mostostal Invest. Transakcja miała wartość 30 mln zł.

– Zakup ten wzmocni pozycję spółki na rynku nieruchomości w Polsce
– powiedział podczas wczorajszej konferencji prasowej Luis Cuevas, prezes Acciona Inmobiliaria, firmy obecnej na polskim rynku od 2004 roku. Hiszpanie kupili ponad 81 proc. udziałów Mostostalu Invest od Mostostalu Warszawa, dotychczasowego

większościowego udziałowca. Grupa Acciona, do której należy Acciona Inmobiliaria, posiada 49 proc. Mostostalu Warszawa. Prezes Cuevas oświadczył, że polska firma będzie nadal działała pod własną nazwą. Hiszpański właściciel przygotował natomiast pięcioletni biznesplan, który ma doprowadzić do tego, że w ciągu pięciu lat obroty Mostostalu Invest zwiększą się pięciokrotnie

(„Rzeczpospolita”, 20.10.2005, s. 3)

ĆWICZENIE 11

Podkreśl słowa, które pojawiły się w tekście.

ulica	międzynarodowa
należąca	biznesplan
wzmocni	centrum handlowe
uruchomili	obroty
ekonomiczny	dziennikarze
kupili	specjalny

ĆWICZENIE 12

Uzupełnij tekst słowami z ramki. (Uwaga! Słów jest więcej niż potrzeba.)

budowlanym, podczas, prezes, obecnej, biznesplan, nieruchomości, oświadczył, należy, zwiększy, wzmocni, dyrektor, ponad, obroty, działała, udziałowca, właściciel, więcej, posiada, struktura, podatek

– Zakup ten ..... pozycję spółki na rynku ..... w Polsce – powiedział ..... wczorajszej konferencji prasowej Luis Cuevas,

..... Acciona Inmobiliaria, firmy ..... na polskim rynku od 2004 roku. Hiszpanie kupili ..... 81 proc. udziałów Mostostalu Invest od Mostostalu Warszawa, dotychczasowego większościowego ..... Grupa Acciona, do której ..... Acciona Inmobiliaria, ... 49 proc. Mostostalu Warszawa. Prezes Cuevas ....., że polska firma będzie nadal ..... pod własną nazwą. Hiszpański ..... przygotował natomiast pięcioletni ....., który ma doprowadzić do tego, że w ciągu pięciu lat ..... Mostostalu Invest zwiększą się pięciokrotnie.

ĆWICZENIE 13

Odpowiedz na pytania:

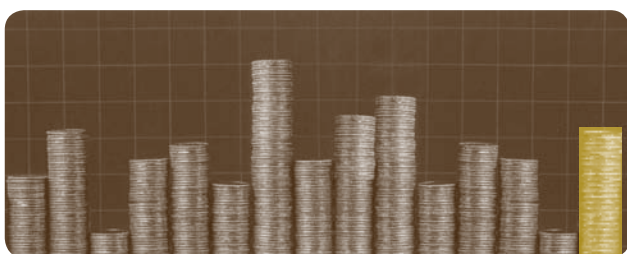
1. W jakie branże najczęściej inwestują firmy z twojego kraju?
2. Jak sądzisz, które branże będą się najszybciej rozwijać i dlaczego?

2261

2267

15

PODSUMOWANIE ROKU

2261

„Eviva” jest firmą komputerową. Działa na polskim rynku już 5 lat, zatrudnia dwustu (200) pracowników, jej roczne obroty wynoszą 80 mln zł. Ma znaczący udział w rynku.

Właśnie odbywa się zebranie, na którym dyrektor generalny Justyna Dąbrowska podsumowuje ubiegły rok.

– Moi drodzy! W styczniu tego roku mówiliśmy, że przystępujemy do kontraktacji. Zobaczmy, jak nam się to udało.

Mogę powiedzieć, że odnieśliśmy sukces. Zwiększyliśmy sprzedaż o 12 proc. Nasz zysk netto wzrósł o 5 mln złotych. Nie tylko zrealizowaliśmy budżet, ale nawet uzyskaliśmy większe przychody niż zakładaliśmy w budżecie. Wymienię kolejne sukcesy naszej firmy. Otworzyliśmy nowy oddział w Poznaniu. Zwiększyliśmy zatrudnienie, przeprowadziliśmy szkolenia, dzięki którym nasz zespół stał się bardziej konkurencyjny. Nasz udział w rynku wzrósł do 8 proc. To nie jest mało. A udało nam się osiągnąć takie wyniki dzięki zaangażowaniu całego zespołu.

Chciałabym podziękować Wam wszystkim, bo wszyscy macie swój udział w sukcesie firmy.

SŁOWNICTWO OGÓLNE

dzięki + Dat. ● thanks to

konkurencyjny, -a, -e Adj. ● competitive

odbywać się Imperf. (3. os. odbywa się), odbyć się *Perf.* (3. os. odbędzie się)

(np. Właśnie odbywa się zebranie) ● take place

otwierać Imperf. (-am, -asz), otworzyć *Perf.* (-worzę, -worzysz) + *Acc.* ● open

zaangażowanie n ● involvement

znaczący, -a, -e Adj. ● meaningful, significant

SŁOWNICTWO TEMATYCZNE

obroty pl. ● turnover

odnieść Imperf. (-noszę, -nosisz), odnieść *Perf.* (-niosę, -niesiesz) + *Acc.*

(np. odnieść sukces) ● have success, be successful

odnotowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz), odnotować *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.*

(np. Odnotowaliśmy pięcioprocentowy wzrost sprzedaży) ● note

osiągać *Imperf.* (-am, -asz), osiągnąć *Perf.* (-nę, -niesz) + *Acc.*

(np. osiągnąć dobre wyniki) ● achieve

podsumowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz),

podsumować *Perf.* (-muję, -mujesz) + *Acc.* ● sum up, recapitulate

przekraczać *Imperf.* (-am, -asz), przekroczyć *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.*

(np. Przekroczyliśmy założenia budżetowe) ● exceed

przeprowadzać *Imperf.* (-am, -asz), przeprowadzić *Perf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.*

(np. przeprowadzić szkolenie) ● conduct, run

przychody *pl.* ● income

szkolenie *n.* ● training (course)

udawać się *Imperf.* (udaję się, udajesz się), udać się *Perf.* (udam się, udasz się)

(np. Udało nam się zmniejszyć koszty) ● manage, succeed in something

wymieniać *Imperf.* (-am, -asz), wymienić *Perf.* (-enię, -enisz) + *Acc.* ● list,

mention

zakładać *Imperf.* (-am, -asz), założyć *Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.*

(np. Zysk był wyższy niż zakładaliśmy w budżecie) ● assume, budget for

zatrudnienie *n.* ● employment

zebranie *n.* ● meeting

zespół *m.* ● team

ZWROTY

odnieść sukces

odnotować wzrost

osiągnąć dobre wyniki, zyski, obroty

osiągnąć obroty rzędu 4 mln złotych

przekroczyć założenia budżetowe

przeprowadzić szkolenia, fuzję

przystępować do kontraktaku

uzyskać/otrzymać kredyt na dogodnych warunkach

wygospodarować dodatkowe środki

wypracować zysk

wzmocnić pozycję na rynku

zdobyć pieniądze na inwestycje

zmodernizować firmę

zrealizować plan/program

zwiększyć udział w rynku

ŁATWO ZAPAMIĘTASZ

modernizacja *f* • modernization**modernizacyjny**, -a, -e *Adj.* • modernization**modernizować** *Imperf.* (-zuję, -zujesz), zmodernizować *Perf.* (-zuję, -zujesz) + *Acc.*
(np. modernizować firmę) • modernize**realizować** *Imperf.* (-zuję, -zujesz), zrealizować *Perf.* (-zuję, -zujesz) + *Acc.*
(np. realizować plany, budżet) • carry out

15 MINUT NA GRAMATYKĘ

1. Czasownik *udać się* jest używany w specyficznej konstrukcji. Kiedy chcemy powiedzieć, że: „I succeeded to built a house”, używamy w języku polskim konstrukcji: „**Udało mi się** zbudować dom”, w której podmiot wyrażony jest w celowniku (*mi*). Przypomnijmy formy celownika zaimków osobowych:

ZAIMKI OSOBOWE					
ja	–	mi/mnie	my	–	nam
ty	–	ci/tobie	wy	–	wam
on	–	mu/jemu	oni	–	im
ona	–	jej	one	–	im
ono	–	mu/jemu			

Formy *mnie, tobie, jemu* to formy akcentowane, których używa się w pozycjach akcentowanych w zdaniu, np. na początku zdania:

- Udało mu się znaleźć dobrą pracę.
- Komu? Jemu? Jemu coś się w życiu udało?

KONSTRUKCJE

1. Udać się... (+ *Dat.*)

Udało mi się porozmawiać z Adamem.
Udało nam się zwiększyć produkcję.

2. Panie i Panowie!

Szanowni Państwo!
Drogie koleżanki i koledzy!
Moi drodzy!

3. Nie tylko..., ale...

4. Przeprowadziliśmy szkolenia, dzięki (+ *Dat.*) którym nasz zespół...

To jest firma, z (+ *Instr.*) którą chcemy robić interesy.

ĆWICZENIA

ĆWICZENIE 1

Dobierz synonimy. Połącz słowa z kolumny ze słowami z ramki, np. 1. duży – znaczący.

zespół, zebranie, kolejny, odbywa się, znaczący, właśnie

1. duży	–	.....
2. w tym momencie	–	.....
3. ma miejsce	–	.....
4. następny	–	.....
5. np. pracownicy działu	–	.....
6. spotkanie pracowników	–	.....

ĆWICZENIE 2

Z jakim rzeczownikiem łączą się podane poniżej czasowniki?

**Np. wypracować – produkty
zysk
budżet**

1. odnieść –	sukces pracę budżet
2. uzyskać –	konkurencję przychody oddział
3. zrealizować –	dochody kontratak budżet
4. przeprowadzić –	zespół obroty szkolenie
5. odbywać się –	zebranie zysk udział

ĆWICZENIE 3

Ułóż zdania z powyższymi zwrotami.

.....
 .....
 .....
 .....

ĆWICZENIE 4

Wybierz jeden czasownik spośród trzech podanych w nawiasie, np. Muszę przyznać, że (ponieśliśmy, odnieśliśmy, wynieśliśmy) sukces.

Udało nam się (pozyskać, wyzyskać, uzyskać) przychody o 5 proc. wyższe niż (przekładaliśmy, wkładaliśmy, zakładaliśmy) w budżecie. (przeprowadziliśmy, wyprowadziliśmy, poprowadziliśmy) bardzo skuteczne szkolenia dla pracowników. Nasz (oddział, udział, przedział) w rynku wzrósł do 10 proc.

ĆWICZENIE 5

Zaimki osobowe napisz w celowniku, np. Udało (my) nam się zwiększyć zatrudnienie.

1. Udało (ja) . . . . . się kupić dobry komputer.
2. Czy udało (ty) . . . . . się skontaktować z panią prezes?
3. Udało (my) . . . . . się osiągnąć świetne wyniki.
4. Nie jestem pewna, czy udało (oni) . . . . . się wyprodukować nowy model samochodu.
5. Czy udało (wy) . . . . . się napisać dobry biznesplan?
6. Udało (on) . . . . . się zdobyć pieniądze na nową inwestycję.
7. Udało (ona) . . . . . się skończyć raport w terminie.

ĆWICZENIE 6

Z podanych słów ułóż zdania, np. nie, uzyskać, mi, się, niestety, rabatu, udało:

Niestety, nie udało mi się uzyskać rabatu.

1. czy, skończyć, Adamowi, raport, czas, na, się, udało?
 .....
2. mi, skontaktować, prezesem, udało, nie, się, z, Kozłowskim
 .....
3. wiem, czy, mu, się, udało, plany, zrealizować, nie
 .....
4. Waldkowi, znaleźć, się, w, udało, miesiącu, pracę, dobrą, tym
 .....

ĆWICZENIE 7

Czasownik „osiągnąć” napisz w odpowiedniej formie w czasie przeszłym, np. Monika osiągnęła dobre wyniki.

1. Adam . . . . . w życiu wiele. Został profesorem chemii.
2. (Ja) . . . . . wszystko tylko dzięki własnej pracy.
3. Co (ty) . . . . . w ciągu tych dziesięciu lat?
4. Elżbieta . . . . . bardzo dobry rezultat w pływaniu.
5. (My) . . . . . świetne wyniki.
6. Jakie wyniki (wy) . . . . .?

ĆWICZENIE 8

Zaimek względny „który” napisz w odpowiedniej formie, np. Firma, z którą negocjujemy kontrakt, nazywa się „Arka”.

1. Piotr to jest człowiek, dla . . . . . najważniejsza jest rodzina.
2. Anna to moja szefowa, dzięki . . . . . zostałam asystentką.
3. Mój chłopak to przyjaciel, na . . . . . zawsze mogę liczyć.
4. Moja mama to osoba, z . . . . . zawsze mogę porozmawiać.
5. Nasz znajomy, z . . . . . spotkałem się ostatnio, założył własną firmę.

ĆWICZENIE 9

Dokończ zdania:

1. Nie tylko zrealizowaliśmy budżet, ale . . . . .
2. Nie tylko zaoszczędziliśmy pieniądze, ale . . . . .
3. Nie tylko zwiększyliśmy sprzedaż, ale . . . . .
4. Nie tylko uzyskaliśmy korzystny kredyt w banku, ale . . . . .

ĆWICZENIE 10

Do poniższego tekstu wpisz czasowniki z ramki. Zastosuj je w czasie przeszłym w pierwszej osobie liczby mnogiej, np. zmniejszyliśmy koszty.

zwiększyć, zrealizować, zakładać, przeprowadzić, odnieść, zdobyć, odnotować

W zeszłym roku udało nam się osiągnąć wiele:

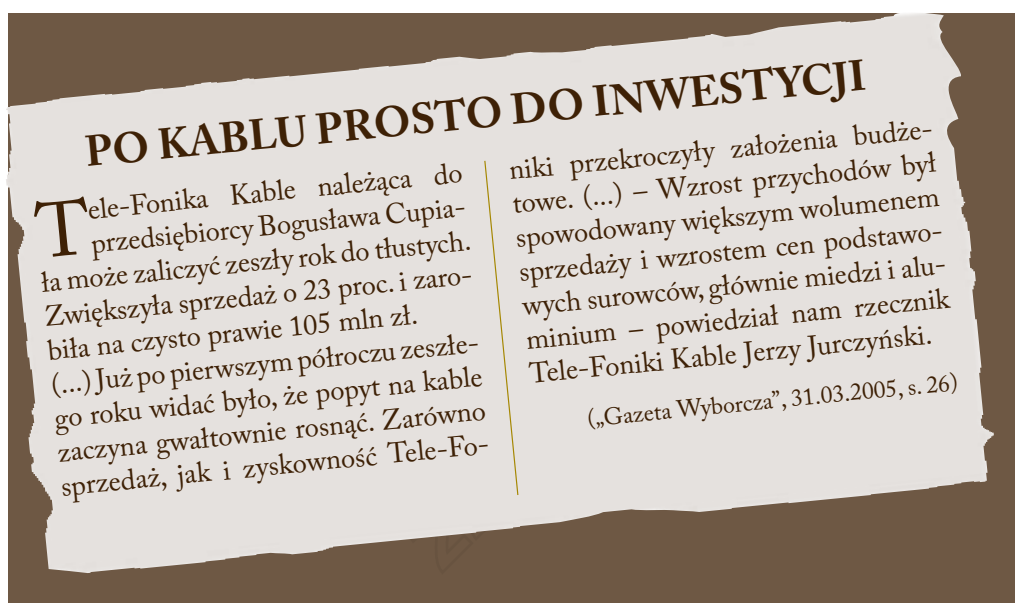
- (1) . . . . . budżet, tak jak (2) . . . . .
 . . . . . (3) . . . . . sprzedaż o 10%, (4) . . . . .
 . . . . . wzrost zysku o 1/5. (5) . . . . . szkolenia dla
 handlowców, (6) . . . . . pieniądze na nowe inwestycje.
 Mogę powiedzieć, że (7) . . . . . sukces.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Czy wiesz, że:

- „Surowce” – to ropa, gaz, węgiel, także metale – miedź i aluminium.
- „Zarobić na czysto x zł” to „mieć zysk w wysokości x zł”.

ĆWICZENIE 11

Poukładaj w kolejności zgodnej z tekstem. Pierwsze zdanie jest zaznaczone cyfrą 1.

- może zaliczyć zeszły rok do tłustych.
- Zwiększyła sprzedaż o 23 proc.
- Już po pierwszym półroczu zeszłego roku widać było,
- 1 Tele-Fonika Kable
- i wzrostem cen podstawowych surowców,
- Wzrost przychodów był spowodowany większym wolumenem sprzedaży
- Zarówno sprzedaż,
- i zarobiła na czysto prawie 105 mln zł.
- głównie miedzi i aluminium
- że popyt na kable zaczyna gwałtownie rosnać.
- powiedział nam rzecznik Tele-Foniki Kable Jerzy Jurczyński.
- jak i zyskowność Tele-Foniki przekroczyły założenia budżetowe.
- należąca do przedsiębiorcy Bogusława Cupiała

Zanim przejdziesz do następnych ćwiczeń, zakryj tekst.

ĆWICZENIE 12**Zaznacz, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).**

1. W zeszłym roku Tele-Fonika Kable wypracowała niewielkie zyski.	P	F
2. Popyt na kable rośnie.	P	F
3. Sprzedaż była większa niż zakładano w budżecie.	P	F
4. Ceny surowców są niższe niż w ubiegłych latach.	P	F

ĆWICZENIE 13**Wybierz odpowiedź a, b lub c zgodnie z tekstem.**

1. Tele-Fonika Kable
  - a. zwiększyła sprzedaż dwukrotnie
  - b. zmniejszyła sprzedaż
  - c. zwiększyła sprzedaż o 23 proc.

2. Zysk wynosił
  - a. 115 mln zł
  - b. 105 mln zł
  - c. 150 mln zł

3. Popyt na kable
  - a. rósł gwałtownie
  - b. rósł powoli
  - c. rósł systematycznie

4. Zyski, jakie osiągnęła firma
  - a. były takie, jak zakładano w budżecie
  - b. przekroczyły założenia budżetowe
  - c. dwukrotnie przekroczyły założenia budżetowe

5. Przychody firmy wzrosły, bo
  - a. ceny podstawowych towarów wzrosły
  - b. ceny surowców energetycznych wzrosły
  - c. ceny miedzi i aluminium wzrosły

ĆWICZENIE 14**Odpowiedz na pytania:**

Jakie wyniki osiągnęła twoja firma w zeszłym roku? Czy zrealizowaliście budżet? Czy przekroczyliście założenia budżetowe? Czy jesteście zadowoleni z osiągniętych wyników?

CZAS WOLNY

biegać ● run

chodzić do siłowni *Imperf.* (-dzą, -dzisz) ● go to the gym

chodzić na aerobik ● do aerobics

chodzić po górach) ● walk in the mountains

ćwiczyć jogę *Imperf.* (-czę, -czysz) ● practise yoga

ćwiczyć karate ● practise karate

grać w brydża *Imperf.* (-am, -asz) ● play bridge

grać w golfa ● play golf

grać w hokeja ● play hockey

grać w karty ● play cards

grać w koszykówkę ● play basketball

grać w piłkę (nożną) ● play football, play soccer

grać w pokera ● play poker

grać w ruletkę ● play roulette

grać w siatkówkę ● play volleyball

grać w tenisa ● play tennis

jeździć konno *Imperf.* (-dzą, jeździsz) ● ride on horseback

jeździć na łyżwach ● skate

jeździć na nartach ● ski

jeździć na rolkach ● rollerblade

latać na paralotni *Imperf.* (-am, -asz) ● go paragliding

latać szybowcem ● go gliding

łowić ryby *Imperf.* (łowię, łowisz) ● go fishing

pływać *Imperf.* (-am, -asz) ● swim

pływać kajakiem ● go canoeing

pływać łódką ● sail in a boat

polować *Imperf.* (-luję, -lujesz) ● go hunting

spacerować *Imperf.* (-ruję, -rujesz) ● go for a walk

tańczyć (flamenco, salsę) *Imperf.* (-czę, -czysz) ● dance, go dancing

uprawiać sport *Imperf.* (-am, -asz) ● do/practise sports

zbierać grzyby *Imperf.* (-am, -asz) ● pick mushrooms

żeglować *Imperf.* (-luję, -lujesz) ● go sailing

SPORTY, KTÓRYCH NAZWY UŻYWANE SĄ W JĘZYKU ANGIELSKIM, GDYŻ NIE MAJĄ POLSKIEGO ODPOWIEDNIKA

jeździć quadem – jazda samochodem terenowym ● quading
kanioning ● canyoning
snowboard – jeździć na snowboardzie ● go snowboarding
windsurfing – pływać na windsurfingu ● go windsurfing

SPORTY EKSTREMALNE

kolarstwo górskie ● mountain-biking
nurkowanie – nurkować *Imperf.* (-uję, -ujesz) ● scuba-diving
paralotniarstwo ● paragliding
spadochroniarstwo – skakać ze spadochronem *Imperf.* (skaczę, skaczesz) ● parachuting
wspinaczka skałkowa ● rock climbing
wspinaczka wysokogórska ● mountain climbing

2261

GIEŁDA

- akcja *f* (*pl.* akcje) ● shares
– kurs akcji ● share price
– rynek akcji ● stock market
- aktywa *pl.* ● assets
- bessa *f* ● stock market fall
- cena *f* ● price
– cena emisyjna ● the rate of issue
– dyskonto od ceny emisyjnej ● discount off the rate of issue
- debiut *m* ● debut
- giełda *f* ● stock exchange
– wejść na giełdę ● go on the stock exchange
- gracz *m* ● trader
– drobny gracz ● small trader
– gracz instytucjonalny ● institutional trader
- hossa *f* ● bull market
- indeks *m*, indeks giełdowy ● stock exchange index
– zyskał 5 proc. ● the index increased by 5 per cent
– sięgnął 10 tys. punktów ● the index broke 10,000 points
– skoczył w górę ● the index soared
– obniżył się na starcie ● the index fell from the start
– wyszedł na plus ● the index recovered
- kapitalizacja *f* ● capitalization
– kapitalizacja spółek sięgała 292 mld zł ● stock exchange capitalization has reached 292 billion zlotys
- kapitał *m* ● capital
– kapitał zagraniczny ● foreign capital
– kapitał portfelowy ● portfolio capital
– ulokować kapitał ● invest capital
- koniunktura *f* ● economic situation, the economy
- makler *m* ● broker
- notowania *pl.* ● stock exchange quotations
– na rynku pierwotnym ● on the primary market
– na rynku wtórnym ● on the secondary market
- obroty *pl.* ● turnover
– obroty obligacjami skarbowymi ● bond market sales

oferta *f* ● offer

– oferta publiczna ● public offer

parkiet *m* (*Loc.* na parkiecie) ● trading floor

– wchodzić na parkiet ● go on the stock exchange

– wprowadzić firmę na parkiet ● list a company on the stock exchange

prospekt *m* (*pl.* prospekty) ● prospectus

– prospekty emisyjne ● prospectuses

przebiecie *n* ● profit

przebitka *f* ● killing, additional profit

przecena *f* ● price reduction

– przecena na rynku obligacji ● price reduction on the bond market

rekomendacja *f* ● recommendation

– rekomendacja na dzisiaj brzmi: sprzedaj złotego ● recommendation for today is:
sell the Polish zloty

rekord *m* ● record

– ustanowić rekord (WIG 20 ustanowił rekord) ● establish a record

– pobić rekord ● break a record

– poprawić rekord ● improve a record

rynek *m* ● market

– rynek pieniężny ● financial market

– rynek walutowy ● foreign currency market

– rynek obligacji ● bond market

– rynek pierwotny ● primary market

– rynek wtórny ● secondary market

sesja *f* ● trading session

– otwarcie sesji ● start a trading session

– inauguracyjna sesja ● inaugural trading session

spółka *f* (*pl.* spółki) ● company

– płynne spółki ● liquid companies

walory *pl.* ● securities

– wyżka notowań walorów ● a rise in the price of securities

– kurs walorów firmy „ABC” wzrósł ● the price of the ABC company
securities has risen

wskaźnik *m*, główny wskaźnik ● indicator, main indicator

zamówienie *n* (*pl.* zamówienia) ● order, order form

zlecenia *n* (*pl.* zlecenia) ● order, directive

– giełdowe zlecenia ● stock exchange orders

– składać zlecenia ● place orders

**TABLICE
GRAMATYCZNE**

RZECZOWNIK I PRZYMIOTNIK LICZBA POJEDYNCZA – PRZYPADKI

RO-DZAJ	PRZYPADEK	FUNKCJE, KONSTRUKCJE	PRZYIMKI
M. Ż. N.	MIANOWNIK dobry film dobra opera dobre kino	To jest hotel. To nie jest hotel. Hotel jest bardzo dobry. Nazywam się Anna Kubiak. Mam na imię Anna.	
M. Ż. N.	DOPEŁNIACZ dobrego filmu dobrego brata dobrej opery dobrej sali dobrego kina	Nie znam... Dużo, mało, trochę, pół Dom mojego brata Czasowniki: <i>szukać, uczyć się, słuchać, używać, życzyć, potrzebować</i>	<i>koto, obok naprzeciwko dla z – do od – do</i>
M. Ż. N.	CELOWNIK mojemu bratu/dziadkowi mojej siostrze/babci mojemu dziecku	Dopełnienie dalsze w zdaniu: Daję kwiaty żonie.	
M. Ż. N.	BIERNIK dobry film dobrego brata dobrą operę dobre kino	Mam... Znam... Lubię...	<i>na</i> (idę na koncert, czekam na Olę)
M. Ż. N.	NARZĘDNIK dobrym aktorem moim bratem dobrą aktorką dobrym dzieckiem	Piszę długopisem. Jadę samochodem. Adam jest aktorem.	<i>z</i> (kawa z mlekiem) <i>za, przed, między, pod, nad</i>
M. Ż. N.	MIEJSCOWNIK dobrym koncercie/banku dobrej operze/kuchni dobrym piwie/dziecku	Miejsce: Gdzie jest, znajduje się X? Czasowniki: <i>rozmawiać, mówić, dyskutować, myśleć + o</i>	<i>o, po, na, w, przy</i>
M. Ż. N.	WOŁACZ Piotrze/Marku Magdo/Kasiu dziecko		

RZECZOWNIK I PRZYMIOTNIK

LICZBA MNOGA – PRZYPADKI

RODZAJ	PRZYPADEK
M. Ż. N.	MIANOWNIK (<i>NOMINATIVE</i>) dobrzy dyrektorzy dobre samochody dobre asystentki dobre biura
M. Ż. N.	DOPEŁNIACZ (<i>GENETIVE</i>) dobrych dyrektorów, koni, koszy dobrych asystentek, miłości, nocy dobrych biur
M. Ż. N.	CELOWNIK (<i>DATIVE</i>) dobrym dyrektorom, samochodom, koniom dobrym asystentkom dobrym biurom
M. Ż. N.	BIERNIK (<i>ACCUSATIVE</i>) dobrych dyrektorów = <i>Gen.</i> dobre samochody = <i>Nom.</i> dobre asystentki = <i>Nom.</i> dobre biura = <i>Nom.</i>
	NARZĘDNIK (<i>INSTRUMENTAL</i>) z dobrymi dyrektorami, asystentkami, biurami
	MIEJSCOWNIK (<i>LOCATIVE</i>) o dobrych dyrektorach, asystentkach, biurach

ZAIMKI DZIERŻAWCZE – MIANOWNIK

	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga	
		rodzaj męsko- osobowy	rodzaj niemęsko- osobowy
ja	mój, moja, moje	moi	moje
ty	twój, twoja, twoje/pana/pani	twoi	twoje
on ona ono	jego jej jego	jego jej jego	jego jej jego
my	nasz, nasza, nasze	nasi	nasze
wy	wasz, wasza, wasze/państwa	wasi	wasze
oni one	ich	ich	ich

ZAIMKI OSOBOWE – PRZYPADKI

	MIA- NOWNIK	DOPEŁ- NIACZ	CELOW- NIK	BIERNIK	NARZĘD- NIK	MIEJ- SCOWNIK
Liczba poje- dyncza	ja ty on ona ono	mnie cię/ciebie go/niego jej/niej go/niego	mi/mnie ci/tobie mu jej mu	mnie cię/ciebie go/niego ją/nią ją/nią	ze mną z tobą z nim z nią z nim	o mnie o tobie o nim o niej o nim
Liczba mnoga	my wy oni one	nas was ich/nich ich/nich	nam wam im im	nas was ich/nich je/nie	z nami z wami z nimi z nimi	o nas o was o nich o nich

KONIUGACJE CZASOWNIKÓW

	I	II	III	IV
1. ja	-ę	-ę	(a) -m	(e) -m
2. ty	-esz	-isz/ysz	(a) -sz	(e) -sz
3. on ona ono	-e	-i/y	(a)	(e)
1. my	-emy	-imy/ymy	(a) -my	(e) -my
2. wy	-ecie	-icie/ycie	(a) -cie	(e) -cie
3. oni one	-ą	-ą	(a) -ją	(e) -dzą -ją
	pracować pisać produkować	robić uczyć się mówić	czytać grać oglądać	rozumieć wiedzieć jeść

LICZEBNIKI

GŁÓWNE

1	jeden
2	dwa
3	trzy
4	cztery
5	pięć
6	sześć
7	siedem
8	osiem
9	dziewięć
10	dziesięć
11	jedenaście
12	dwanaście
13	trzynaście
14	czternaście
15	piętnaście
16	szesnaście
17	siedemnaście
18	osiemnaście
19	dziewiętnaście
20	dwadzieścia
21	dwadzieścia jeden
30	trzydzieści
40	czterdzieści
50	pięćdziesiąt
60	sześćdziesiąt
70	siedemdziesiąt
80	osiemdziesiąt
90	dziewięćdziesiąt
100	sto
200	dwieście
300	trzysta
400	czterysta
500	pięćset
600	sześćset
700	siedemset
800	osiemset
900	dziewięćset
1000	tysiąc
2000	dwa tysiące
3000	trzy tysiące
4000	cztery tysiące
5000	pięć tysięcy
1 000 000	milion

PORZĄDKOWE

pierwszy, pierwsza, pierwsze
drugi, druga, drugie
trzeci, trzecia, trzecie
czwarty, -a, -e
piąty, -a, -e
szósty, -a, -e
siódmy, -a, -e
ósmy, -a, -e
dziewiąty, -a, -e
dziesiąty, -a, -e
jedenasty, -a, -e
dwunasty, -a, -e
trzynasty, -a, -e
czternasty, -a, -e
piętnasty, -a, -e
szesnasty, -a, -e
siedemnasty, -a, -e
osiemnasty, -a, -e
dziewiętnasty, -a, -e
dwudziesty, -a, -e
dwudziesty pierwszy
trzydziesty, -a, -e
czterdziesty, -a, -e
pięćdziesiąty, -a, -e
sześćdziesiąty, -a, -e
siedemdziesiąty, -a, -e
osiemdziesiąty, -a, -e
dziewięćdziesiąty, -a, -e
setny, -a, -e
dwusetny, -a, -e
trzechsetny, -a, -e
czterechsetny, -a, -e
pięćsetny, -a, -e
sześćsetny, -a, -e
siedemsetny, -a, -e
osiemsetny, -a, -e
dziewięćsetny, -a, -e
tysięczny, -a, -e
dwutysięczny, -a, -e
trzytysięczny, -a, -e
czterotysięczny, -a, -e
pięcotysięczny, -a, -e
milionowy, -a, -e

FORMY MĘSKOOSOBOWE

1	jeden	20	dwudziestu
2	dwaj, dwóch	30	trzydziestu
3	trzej, trzech	40	czterdziestu
4	czterej, czterech	50	pięćdziesięciu
5	pięciu	60	sześćdziesięciu
6	sześciu	70	siedemdziesięciu
7	siedmiu	80	osiemdziesięciu
8	ośmiu	90	dziewięćdziesięciu
9	dziewięciu	100	stu
10	dziesięciu		
11	jedenastu		
12	dwunastu		
13	trzynastu		
14	czternastu		
15	piętnastu		
16	szesnastu		
17	siedemnastu		
18	osiemnastu		
19	dziewiętnastu		

BIERNIK – DOPEŁNIACZ

1	jednego	20	dwudziestu
2	dwóch	30	trzydziestu
3	trzech	40	czterdziestu
4	czterech	50	pięćdziesięciu
5	pięciu	60	sześćdziesięciu
6	sześciu	70	siedemdziesięciu
7	siedmiu	80	osiemdziesięciu
8	ośmiu	90	dziewięćdziesięciu
9	dziewięciu	100	stu
10	dziesięciu		
11	jedenastu		
12	dwunastu		
13	trzynastu		
14	czternastu		
15	piętnastu		
16	szesnastu		
17	siedemnastu		
18	osiemnastu		
19	dziewiętnastu		

KLUCZ DO ĆWICZEŃ

LEKCJA 1

Ćwiczenie 1

1. nauka, 2. zawód, 3. okres, 4. osoba, 5. rodzina, 6. stopień, 7. czas, 8. ród, 9. wykształcenie, 10. praca

Ćwiczenie 2

1. obecnie, 2. przedtem, 3. nazwisko, 4. osobisty

Ćwiczenie 3

1. pracodawca, 2. pracownik, 3. pracowity, 4. wykształcony

Ćwiczenie 4

1E, 2C, 3D, 4B, 5A

Ćwiczenie 5

1. Moja matka ma na imię...
Mój ojciec ma na imię...
2. Urodziłem się/łam się...
3. Mam polskie/... obywatelstwo
4. Mieszkam w Warszawie/...
5. Jestem architektem/...

Ćwiczenie 6

1. lata, 2. lat, 3. lata, 4. lat, 5. lat, lat, 6. rok

Ćwiczenie 7

1. tygodnie, 2. miesiący, 3. miesiące, 4. tygodni, 5. dni

Ćwiczenie 8

Polką, lat, pracę, międzynarodowej firmie, tygodnie, stanowisku, firmie, pracę, nowym prezesem, pracy

Ćwiczenie 9

1. Moi koledzy lubią grać w tenisa.
2. Czy twoi studenci są pracowici?
3. Nasi aktorzy są bardzo utalentowani.
4. Czy wasi nauczyciele są sympatyczni?

Ćwiczenie 10

1. Jak pan/pani się nazywa?
  - a. b. Jakie są imiona pana/pani rodziców?
  - c. Jakie jest nazwisko rodowe pana/pani matki?
2. Gdzie i kiedy pan się urodził/pani się urodziła?
3. Jakie pan/pani ma obywatelstwo?
4. Jaki jest pana/pani numer ewidencyjny (PESEL)?
5. Jaki jest pana/pani NIP?
6. Gdzie pan/pani mieszka na stałe?

- Jaki jest pana/pani adres korespondencyjny?
Jaki jest pana/pani numer telefonu?
7. Jakie pan/pani ma wykształcenie?
8. Gdzie pan pracował/pani pracowała?
Kiedy i na jakim stanowisku?

Ćwiczenie 11

wydano, zamierza, ubrania, w centrach handlowych

Ćwiczenie 12

1F, 2F, 3P, 4P, 5F

Ćwiczenie 13

1b, 2c, 3b, 4c,

LEKCJA 2

Ćwiczenie 2

1. wspólnik, 2. zagraniczna, 3. firma, 4. zakład produkcyjny, 5. krajowy

Ćwiczenie 3

fabryka: zakład produkcyjny, zakłady odzieżowe
firma: transportowa, przedsiębiorstwo, spółka z o.o.
usługi: zakład usługowy, handel

Ćwiczenie 4

eksportować, eksporter
importować, importer
inwestować, inwestor
produkować, producent
specjalizować się, specjalista

Ćwiczenie 5

1. zagraniczna, 2. firma komputerowa, 3. zakład, 4. agencja reklamowa

Ćwiczenie 6

1. Firma „Kobo” zajmuje się reklamą i marketingiem.
2. Firma „Kort” zajmuje się dystrybucją papieru.
3. Firma „Atom” zajmuje się transportem i spedycją.
4. Firma „Opoka” zajmuje się doradztwem personalnym.

Ćwiczenie 7

1. ośmiu, 2. czterdziestu, 3. stu dwudziestu, 4. pięćdziesiąt pięć, 5. piętnastu, 6. czterech

Ćwiczenie 8

1. Firma „Job” zajmuje się doradztwem personalnym, ma 6 oddziałów, zatrudnia pięćdziesięciu pracowników. Jej obroty wynoszą 250 tys. złotych miesięcznie.
2. Firma „Elba” zajmuje się transportem i spedycją, ma dziesięć samochodów, zatrudnia dwudziestu pracowników. Jej tygodniowe obroty wynoszą 100 tys. złotych.

Ćwiczenie 9

1. handlem, oddziałów, całej Polsce, pracowników
2. agencji reklamowej, współnika, marketingiem, finansami, polskim rynku, reklamie telewizyjnej
3. bluzki, swetry, kurtki, swoje towary, krajów, towary

Ćwiczenie 10

1b, 2c, 3a, 4c, 5b, 6b, 7b

Ćwiczenie 11

1. Co Artur robił po szkole?/Ile lat pomagał matce prowadzić sklep?
2. Co robił potem?/Ile lat był taksówkarzem?
3. W którym roku założył własną firmę transportową?
4. Czym zajmuje się firma Inter Taxi?
5. Z jakimi firmami/przedsiębiorstwami współpracuje Inter Taxi?
6. Ile samochodów ma Inter Taxi?
7. Ile wynoszą średnie miesięczne obroty?
8. W którym roku Artur założył firmę Mebrolux?
9. Jakie meble sprzedaje firma?/Kim są klienci Mebroluxu?
10. Ile lat ma Artur Kłeczek?
11. Czy jest żonaty?

LEKCJA 3

Ćwiczenie 1

1H, 2J, 3F, 4I, 5A, 6B, 7D, 8C, 9E, 10G

Ćwiczenie 2

1. wychodzić, 2. pamiętać, 3. wysiadać, 4. nie cierpieć, 5. zaczynać

Ćwiczenie 3

1. napięty, 2. odwołać, 3. ponieważ, 4. przełożyć, 5. prezesem, 6. współpracownikami, 7. pilny

Ćwiczenie 4

1. Dzień zaczynam od kawy.
2. Od czego zaczynamy?
3. Zaczynam od raportu za zeszły tydzień.
4. Musisz zacząć od początku.

Ćwiczenie 5

1. przyszłą środę, 2. przyszły piątek, 3. przyszłą sobotę, 4. przyszły wtorek

Ćwiczenie 6

1. przyszedł, 2. przełożył, 3. odwołał, 4. załatwił

Ćwiczenie 7

dziewiątą dwadzieścia, dziesiątą, dwunastą trzydzieści, trzynastą a trzynastą trzydzieści, piętnastą, szesnastą, ósmą

Ćwiczenie 8

1. Adam ma spotkanie z panem Antoniakiem.
2. Często rozmawiam z panią Jaworską.
3. Magda lubi pracować z panią Nowak.
4. Lubię mieć lekcje z panem Nowickim.

Ćwiczenie 9

1. Moniko, 2. Marku, 3. Piotrze, 4. Aniu, 5. Adamie, 6. Basiu, 7. prezesie, 8. dyrektorze, 9. prezes

Ćwiczenie 11

1F, 2F, 3P

Ćwiczenie 12

1c, 2a, 3a, 4c

LEKCJA 4

Ćwiczenie 1

1. księgowy, księgowa
2. dyrektor finansowy
3. dyrektor personalny

Ćwiczenie 2

1. administracja, 2. analiza, 3. finanse, 4. kadry, 5. magazyn

Ćwiczenie 3

1. księgowości, marketingu, administracji; 2. działu personalnego, działu finansowego; 3. zarządu, rady nadzorczej; 4. dokumentacji; 5. sprzedaży

Ćwiczenie 4

w, na, w, za, od, o

Ćwiczenie 5

osoby, osób, osób, osoby

Ćwiczenie 6

1. dużej firmie, dziale marketingu; 2. księgowości; 3. zarządzie; 4. radzie nadzorczej

Ćwiczenie 7

1. inżynierem, dziale, firmie budowlanej, budowy, odpowiedzialną pracę, zespołem
2. prezesem, dużą, międzynarodową firmą, strategię firmy, politykę personalną, wyniki finansowe

Ćwiczenie 8

1. Dyrektorem marketingu jest Adam Nosal.
2. Dyrektorem księgowości jest Tomasz Pietrzak.
3. Dyrektorem administracji jest Anna Radwan.
4. Dyrektorem magazynu jest Piotr Niecko.
5. Dyrektorem personalnym jest Ewa Mąka.

Ćwiczenie 9

a) 1C; 2B; 3D; 4A

b) 1. polityką kadrową, 2. prowadzeniem dokumentacji transakcji finansowych, 3. strategią sprzedaży

Ćwiczenie 10

1. strategię firmy, politykę personalną, za PR, za kontrolę wewnętrzną

2. strategię sprzedaży

3. prowadzenie dokumentacji transakcji finansowych i księgowość

4. politykę kadrową

5. utrzymywanie dobrych relacji między firmą a mediami

Ćwiczenie 13

1D, 2A, 3B, 4C

LEKCJA 5

Ćwiczenie 1

1F, 2H, 3D, 4E, 5G, 6B, 7C, 8A

Ćwiczenie 2

1) 1. wpłacić, 2. podać, 3. wpłaca

2) 4. przelać, 5. wczytać, 6. przelać

3) 7. wypłacić, 8. wczytać

Ćwiczenie 3

1. założyć, 2. załatwić, 3. uzyskać, 4. wypełnić, 5. udzieli

Ćwiczenie 4

1. chciałbyś/chciałabyś, 2. chciałby, 3. chciałbym/chciałabym, 4. chciałaby,

5. chcielibyśmy/chciałybyśmy, 6. chcielibyście/chciałybyście, 7. chcieliby, 8. chciałyby

Ćwiczenie 5

1. wypłaciłem, 2. przelałem, 3. wpłaciłem

Ćwiczenie 6

1. wpłacę, 2. przelejemy, 3. założę, 4. wypłacimy

Ćwiczenie 7

1. pieniądze, 2. pieniędzy, 3. pieniędzy, 4. pieniędzy, 5. pieniądze

Ćwiczenie 8

1. dla Beaty, 2. od Adama, 3. do szefa, 4. z konta, 5. dla pani, 6. od/dla pana

Ćwiczenie 9

1. jaka, 2. jaki, 3. jakie, 4. jakie, 5. jakie, 6. jakie

Ćwiczenie 10

1. Muszę wypłacić pieniądze z konta.

2. Chciałbym założyć lokatę w banku BPH.

3. Mamy dla pana dobrą ofertę.

4. Chciałbym wpłacić pieniądze na konto.

Ćwiczenie 11

1. założyć, 2. otworzyć, 3. wpłacić, wczytać

Ćwiczenie 13

1P, 2F, 3F, 4P, 5F, 6P

LEKCJA 6

Ćwiczenie 1

1E, 2F, 3G, 4H, 5I, 6A, 7C, 8D, 9B

Ćwiczenie 2

służbowo, prywatnie, pilnie, krótko, profesjonalnie

Ćwiczenie 3

1. Tak, jest. Nie, nie ma jej; 2. Tak, będzie. Nie, nie będzie jej; 3. Tak, będę. Nie, nie będzie mnie; 4. Tak, będzie. Nie, nie będzie go; 5. Tak, będą. Nie, nie będzie ich; 6. Tak, będziemy. Nie, nie będzie nas.

Ćwiczenie 4

1. Kubickiej, Malinowskiego; 2. Adamiaka, Nowik; 3. Wrony, Kuny

Ćwiczenie 5

1. panią Ewą Rybicką
2. panem Piotrem Malinowskim
3. panem Kamilem Kubiakiem i panią Anną Nowak
4. panem Jackiem Wroną
5. panią Agnieszką Wojną

Ćwiczenie 6

1. Niech pan przekaże wiadomość pani Lubowskiej.
2. Niech pani zadzwoni do mnie jutro.
3. Niech pan skontaktuje się z panem Płockim.
4. Niech pani połączy mnie z panią prezes Kurowską.
5. Niech pani odbierze telefon.

Ćwiczenie 7

1. Agnieszka zadzwoniła do firmy „Dom” i zapytała czy zastała panią Kubik. Asystentka odpowiedziała, że pani Kubik jest na spotkaniu. Zapytała, czy może coś przekazać. Agnieszka powiedziała, że zadzwoni później.
2. Marek zadzwonił do firmy „Polo”, chciał rozmawiać z panem Tomeckim. Asystentka zapytała go jak się nazywa i poprosiła, żeby poczekał chwilę na połączenie.

Ćwiczenie 8

1. skontaktuję się, 2. zadzwonię, 3. przekażę, 4. powiem

Ćwiczenie 9

1. rozmawiać; 2. sprawie, dzwoni; 3. poczekać, przekazać; 4. powiedzieć; 5. przekażę, numer telefonu

Ćwiczenie 10.

Przykładowe (możliwe) dialogi:

1.

Ty: Dzień dobry, mówi Tomasz Dałek. Jestem księgowym w firmie „Bro”. Czy mogę rozmawiać z panią Kozłowską?

Asystentka: Niestety, nie ma jej teraz w biurze. Czy coś przekazać?

Ty: Tak, proszę powiedzieć, że na rachunku za tłumaczenie, który dostaliśmy w firmie „Bro”, brakuje numeru konta.

Asystentka: Czy może pan powtórzyć nazwisko?

Ty: Tomasz Dałek.

2.

Ty: Czy to firma „Logo”?

Asystentka: Tak, słucham panią.

Ty: Chciałabym rozmawiać z panem Antoniakiem.

Asystentka: Pani godność?

Ty: Anna Mrągowska.

Asystentka: W jakiej sprawie pani dzwoni?

Ty: W sprawie imprezy integracyjnej dla firmy „Nota”.

Ćwiczenie 11

kupna, damską, sieć, zwiększenie, wartość

Ćwiczenie 12

1F, 2F, 3P, 4P

Ćwiczenie 13

1c, 2b, 3c, 4c, 5b

LEKCJA 7

Ćwiczenie 1

1E, 2F, 3G, 4B, 5A, 6C, 7D

Ćwiczenie 2

1. zagraniczny inwestor, 2. biedny region, 3. przemysł ciężki, 4. wysoka inflacja, 5. zagraniczna inwestycja

Ćwiczenie 3

przemysłowy, budżetowy, deficytowy, gospodarczy, inwestycyjny, polityczny

Ćwiczenie 4

analizować, analityk

inwestować, inwestor

produkować, producent

projektować, projektant

Ćwiczenie 5

1. elektronikę, 2. samochody, 3. dużym niemieckim bankiem, 4. czekoladę, 5. naszą firmą, 6. ubrania

Ćwiczenie 6

1. wzrasta, 2. spada, 3. spada, 4. wzrasta, 5. spadają, 6. wzrasta, 7. wzrastają

Ćwiczenie 7

gospodarcza, całkiem, wysoka, spada, zagraniczne, przemysł, telekomunikację, finansowy

Ćwiczenie 9

1. która, 2. który, 3. które, 4. która, 5. którzy, 6. które, 7. które, 8. którzy, 9. które

Ćwiczenie 10

Pisarka to kobieta, która pisze książki.

Architekt to człowiek, który projektuje domy.

Projektant mody to człowiek, który projektuje ubrania.

Dziennikarz to człowiek zajmujący się dziennikarstwem.

Kolekcjoner to mężczyzna, który kolekcjonuje przedmioty, np. antyki, znaczki etc.

Fotoreporter to mężczyzna, który fotografuje dla mediów.

Optymista to człowiek, który patrzy pozytywnie na świat.

Ćwiczenie 11

Poziomo: 1. wydawnictwo, 2. pytanie, 3. premiera, 4. Europa, 5. kwiat, 6. targ, 7. ochrona, 8. romantyk

Pionowo: 3. dyrektor

Ćwiczenie 12

1. częściej, 2. rzadziej, 3. najczęściej, 4. najczęściej, 5. częściej, 6. rzadziej, 7. rzadziej

Ćwiczenie 13

1. z nim, 2. z nią, 3. z nim, 4. z nią, 5. z nimi

Ćwiczenie 15

1c, 2c, 3c, 4b

LEKCJA 8

Ćwiczenie 1

1C, 2E, 3B, 4A, 5F, 6D

Ćwiczenie 2

1C, 2D, 3A, 4B

Ćwiczenie 3

1. w sprawie, 2. spotkać się, 3. niestety, 4. tygodnia, 5. odpowiada

Ćwiczenie 4

1. konferencji, 2. kontraktu, 3. spotkania, 4. negocjacji

Ćwiczenie 5

1. mogliśmy, 2. mógłby, 3. mogliby, 4. mogłaby

Ćwiczenie 6

1. przyszłą sobotę, 2. przyszłym miesiącu, 3. przyszły wtorek, 4. przyszłym tygodniu, 5. przyszłą niedzielę, 6. przyszłym roku

Ćwiczenie 7

1. przyszłego tygodnia, 2. przyszłego miesiąca, 3. przyszłego tygodnia, 4. przyszłego roku

Ćwiczenie 8

1. umówieni, 2. zadowoleni, 3. zaskoczeni, 4. zachwyceni

Ćwiczenie 9

1. Niestety, nie mogę. A może w przyszły piątek?
2. Tak. Która godzina panu/pani odpowiada?
3. Nie. Czy moglibyśmy przełożyć spotkanie na inny termin?
4. Oczywiście. Czy możemy spotkać się o 15.00?

Ćwiczenie 10

doradczej, siedziby, klienci, wieczór, prowadził, specjalny

LEKCJA 9

Ćwiczenie 1

1C, 2F, 3E, 4B, 5D, 6A

Ćwiczenie 2

1. ukończyłem, 2. z wykształcenia, 3. wyższe

Ćwiczenie 3

1. ukończyłem, 2. wydział, 3. ukończyłem, 4. doktorat, 5. z wykształcenia

Ćwiczenie 4

a) awansować, rozwijać się, zmieniać się, uczyć (się)
b) 1. rozwój, 2. zmiany, 3. nauka, 4. awansu

Ćwiczenie 6

1. ekonomię, farmację; 2. prawa i administracji; 3. architektem; 4. sportem, socjologią, architekturą, teatrem

Ćwiczenie 7

1. matematyki, fizyki, historii, geografii; 2. kluczy; 3. parasola; 4. pieniędzy; 5. czasu; 6. koncertów;
7. wszystkiego najlepszego

Ćwiczenie 8

1. w tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym
2. w tysiąc dziewięćset osiemdziesiątym piątym
3. w tysiąc dziewięćset osiemdziesiątym siódmym
4. w tysiąc dziewięćset osiemdziesiątym ósmym
5. w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym
6. w dwa tysiące trzecim

Ćwiczenie 9

kandydatów, dyrektora handlowego, oddziale, stanowisku, zarządzanie, biurem handlowym, projektami, kandydatów, wyższego wykształcenia, doświadczenia, zdolności, zaangażowania, dobrej znajomości

Ćwiczenie 10

1. Zajmowałem/łam się szkoleniem pracowników.
2. Zajmowałem/łam się prowadzeniem dużych projektów.
3. Zajmowałem/łam się nadzorem systemu audytów jakości.
4. Zajmowałem/łam się doskonaleniem procesów w sektorach usług.

Ćwiczenie 12

1b, 2a, 3c, 4b, 5a

LEKCJA 10

Ćwiczenie 1

1I, 2D lub 2G, 3H lub 3K, 4A lub 4H, 5J, 6B lub 6F, 7C, 8B lub 8F, 9B lub 9E lub 9K, 10G, 11J

Ćwiczenie 2

1. wzmocnić, 2. zmniejszyć, 3. podnieść

Ćwiczenie 3

1. obniżyć, 2. zwiększyć, 3. zmniejszyć, 4. rozszerzyć

Ćwiczenie 4

1. obniżyć, 2. zmniejszać, 3. zmniejszyć, 4. zwiększyć, 5. rozszerzyć

Ćwiczenie 5

- a) systematycznie, regularnie, stopniowo, gwałtownie, znacząco
- b) 1. systematycznie, 2. stopniowo, 3. znacząco

Ćwiczenie 6

1. chcemy, 2. planujemy, 3. zamierzamy

Ćwiczenie 7

1. wzmocnić, 2. rozszerzyć, 3. zmniejszyć, 4. uzupełnić, 5. zwiększyć, 6. podnieść, 7. rozszerzyć, 8. zwiększyć

Ćwiczenie 8

1. rozszerzyć, 2. zwiększyć, 3. obniżyć, 4. rozszerzyć, 5. zmniejszyć

Ćwiczenie 9

1. lepszy, najlepszy; 2. gorsza, najgorsza; 3. mniejsze, najmniejsze; 4. większa, największa

Ćwiczenie 10

1. najniższe koszty, 2. najlepsze wyniki, 3. nowy budżet, 4. nową strategię, 5. naszą nową księgową

Ćwiczenie 12

prognozują, podwoić, ograniczyć, urządzenia, chemiczne

Ćwiczenie 13

1c, 2c, 3a

LEKCJA 11

Ćwiczenie 1

1. zmniejszyć, 2. wzrost, 3. spaść, 4. niski, 5. krajowy, 6. strata

Ćwiczenie 2

stały, wiodący, wyniki, produkt, szczegółowy, przedstawiać, kwartał

Ćwiczenie 3

popyt, w ciągu, dwukrotnie, wyniki, zakładaliśmy, w stosunku do, udział

Ćwiczenie 4

1. wzrosnie, 2. wzrosną, 3. wzrosnie, 4. spadnie, 5. spadną, 6. spadnie

Ćwiczenie 5

1. wzrosły, 2. spadły, 3. spadł, 4. wzrosły, 5. spadł, 6. spadły, 7. wzrósł, 8. spadły, 9. wzrosła, 10. wzrósł, 11. spadła

Ćwiczenie 6

1. komputerów, 2. kredyty, 3. soków, 4. czekoladę, 5. artykułów kosmetycznych, 6. ropę naftową

Ćwiczenie 7

1. budżecie, 2. zeszłego roku, 3. stałym poziomie, 4. trzech miesięcy

Ćwiczenie 8

1. pięciu, trzykrotnie; 2. czterokrotnie; 3. dwóch, dwukrotnie; 4. dwóch lat, trzykrotnie; 5. sześciu, dwukrotnie; 6. czterech, czterokrotnie; 7. trzech, sześciokrotnie

Ćwiczenie 9

a) jedną piątą, jedną czwartą, jedną trzecią, jedną drugą
b) dwie piąte, dwie czwarte, trzy czwarte

Ćwiczenie 11

1F, 2P, 3F, 4P

Ćwiczenie 12

deficyt, ogromny, drożącą, rośnie, ubiegłym, towary, więcej, naszego, liczony, wzrósł

LEKCJA 12

Ćwiczenie 1

zaczynali, handlowali, dorobili się, zrobili

Ćwiczenie 2

1. Monika ma głowę do interesów.
2. To będzie strzał w dziesiątkę.
3. Państwo Kubicy zaczęli od małego sklepu z meblami.
4. Piotr Tomczak zrobił majątek na handlu.

Ćwiczenie 3

1. raportu, 2. stanowiska, 3. kolacji, 4. handlu, 5. powtórzenia, 6. budki

Ćwiczenie 4

1. własnego mieszkania, 2. samochodu, 3. dużego biura, 4. willi z basenem

Ćwiczenie 5

1. od, 2. od, 3. na, 4. na, 5. z, 6. z, 7. do, 8. w

Ćwiczenie 6

1. chińską porcelaną, 2. papierem, 3. artykułami kosmetycznymi, 4. samochodami, 5. polską wódką

Ćwiczenie 7

1. handlu, 2. produkcji, 3. artykułach kosmetycznych

Ćwiczenie 8

1. Adama Kubiaka, 2. Monikę Pietrzak, 3. Ewę Kowalską, 4. Tomka Dąbrowskiego

Ćwiczenie 9

(odpowiedzi przykładowe)

1. od osiedlowego sklepiku, 2. na sprzedaży drobiu, 3. majątku, 4. ubraniami, 5. do interesów, 6. w dziesiątkę

Ćwiczenie 11

1D, 2E, 3F, 4B, 5A, 6C

LEKCJA 13

Ćwiczenie 1

1D, 2E, 3A, 4B, 5C

Ćwiczenie 2

1. rodzaj, 2. długoterminowa, 3. upust, 4. towary, 5. zapytanie ofertowe, 6. wliczony w cenę, 7. przedpłata

Ćwiczenie 3

1D, 2E, 3F, 4B, 5G, 6H, 7A, 8C

Ćwiczenie 4

handlować, handlowiec
ubezpieczać, ubezpieczyciel

magazynować, magazynier
importować, importer
eksportować, eksporter

Ćwiczenie 5

1. kupnem, 2. współpracą, 3. tą ofertą, 4. tym kontraktem

Ćwiczenie 6

1. zmiany, 2. upustu, 3. rabatu, 4. lepszych warunków

Ćwiczenie 7

1. Chcielibyśmy zmienić warunki umowy.
2. Spodziewamy się rabatu.
3. Proponujemy nową umowę.
4. Oczekujemy lepszych cen.

Ćwiczenie 9

1. tej inwestycji, 2. tego projektu, 3. inflacji, 4. przyszłego tygodnia

Ćwiczenie 10

1. dostaw, 2. waszych produktów, 3. tych spotkań, 4. negocjacji, 5. samochodów osobowych, 6. kosztów, 7. waszych warunków

Ćwiczenie 11

1. ja, 2. go, 3. je, 4. je, 5. je

Ćwiczenie 12

1. drugiego marca, 2. czwartym a siódmym czerwca, 3. ósmego lipca, 4. dziewiętnastym listopada, 5. czternastego do siedemnastego maja, 6. trzeciego maja, 7. jedenastego kwietnia, 8. piętnastego, 9. trzydziestego września, 10. dwudziestego pierwszego lipca, 11. od dwudziestego piątego do dwudziestego ósmego czerwca, 12. od piętnastego do dwudziestego piątego października, 13. od szóstego do osiemnastego lipca, 14. dziesiątego

Ćwiczenie 14

1P, 2F, 3F, 4F, 5P

LEKCJA 14

Ćwiczenie 1

1. zarejestrować; 2. otrzymać, załatwić; 3. powiadomić, wypełnić; 4. rozpocząć

Ćwiczenie 2

1. rejestracja, 2. powiadomienie, 3. rozpoczęcie, 4. prowadzenie

Ćwiczenie 3

1. powinien, 2. powinna, 3. powinniśmy, 4. powinniście, 5. powinienem

Ćwiczenie 4

1. dowiedzieć się, 2. rozpocząć, 3. zarejestrować, 4. otrzymać, 5. uzyskać

Ćwiczenie 5

1. pisze się, 2. czeka się, 3. płaci się, 4. otrzymuje się, 5. rejestruje się

Ćwiczenie 7

1. należy wzbogacać swoje słownictwo
2. trzeba ją zarejestrować w Urzędzie Gminy
3. musisz zrobić rozeznanie rynku
4. trzeba mieć duże doświadczenie zawodowe

Ćwiczenie 8

1C, 2E, 3A, 4B, 5D

Ćwiczenie 9

1. idąc, 2. robiąc, 3. grając, 4. czytając, 5. pisząc

Ćwiczenie 10

1. Najpierw trzeba zarejestrować firmę w Urzędzie Gminy.
2. Następnie należy uzyskać REGON w Urzędzie Statystycznym.
3. Potem trzeba zarejestrować działalność w ZUS-ie.
4. Na koniec należy powiadomić Urząd Skarbowy o rozpoczęciu działalności.

Ćwiczenie 11

należąca, wzmocni, kupili, biznesplan, obroty

Ćwiczenie 12

wzmocni, nieruchomości, podczas, prezes, obecnej, ponad, udziałowca, należy, posiada, oświadczył, działała, właściciel, biznesplan, obroty

LEKCJA 15

Ćwiczenie 1

1. znaczący, 2. właśnie, 3. odbywa się, 4. kolejny, 5. zespół, 6. zebranie

Ćwiczenie 2

1. sukces, 2. przychody, 3. budżet, 4. szkolenie, 5. zebranie

Ćwiczenie 4

uzyskać, zakładaliśmy, przeprowadziliśmy, udział

Ćwiczenie 5

1. mi, 2. ci, 3. nam, 4. im, 5. wam, 6. mu, 7. jej

Ćwiczenie 6

1. Czy Adamowi udało się skończyć raport na czas?
2. Nie udało mi się skontaktować z prezesem Kozłowskim.
3. Nie wiem, czy udało mu się zrealizować plany.
4. W tym miesiącu Waldkowi udało się znaleźć dobrą pracę.

Ćwiczenie 7

1. osiągnął, 2. osiągnąłem/łam, 3. osiągnąłeś/łaś, 4. osiągnęła, 5. osiągnęliśmy/łyśmy, 6. osiągnęliście/łyście

Ćwiczenie 8

1. którego, 2. której, 3. którego, 4. którą, 5. którym

Ćwiczenie 10

1. zrealizowaliśmy, 2. zakładaliśmy, 3. zwiększyliśmy, 4. odnotowaliśmy, 5. przeprowadziliśmy, 6. zdobyliśmy, 7. odnieśliśmy

Ćwiczenie 12

1F, 2P, 3P, 4F

Ćwiczenie 13

1c, 2b, 3a, 4b, 5c

2261

SŁOWNIK

A

administracja *f* • administration
administracyjny, -a, -e *Adj.* • administrative
agencja reklamowa *f* • advertising agency
aktywny, -a, -e *Adj.* • active
analityk *m* • analyst
analiza *f* • analysis
analizować *Imperf.* (-zuję, -jesz), przeanalizować *Perf.* (-zuję, -zujesz) • analyze
artykuł *m* (= produkt) • article
atakować *Imperf.* (-kuję, -kujesz), zaatakować *Perf.* (-kuję, -kujesz) + *Acc.* • attack
atest *m* • seal of approval
awans *m* • promotion

B

bankiet *m* • reception, banquet
bankrutować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), zbankrutować *Perf.* (-tuję, -tujesz) • go bankrupt
bezrobocie *n* • unemployment
biznesplan *m* • business plan
brać *Imperf.* (biore, bierzesz), wziąć *Perf.* (wezmę, weźmiesz) + *Acc.* • take
brak *m* • lack, shortage
branża *f* • area of business, line of business
budka *f* (= kiosk) • stand
budowa *f* • structure, building site
budować *Imperf.* (-duję, -dujesz), zbudować *Perf.* (-duję, -dujesz) + *Acc.* • build
budżet *m* • budget
budżetowy, -a, -e *Adj.* • budget
były, -a, -e *Adj.* • former, ex-

C

centrala *f* • head office, switchboard
certyfikat *m* • certificate
chłodnia *f* • cold store
CIT – podatek od dochodów spółek i przedsiębiorstw
• Corporate Income Tax
członek *m* • member
człowiek *m* • person, human being

D

dane *pl* • data
dany, -a, -e *Adj.* • given
deficyt *m* • deficit
deficytowy, -a, -e *Adj.* • unprofitable
depozyt *m* • deposit
detalicznie *Adv.* • retail
detaliczny, -a, -e *Adj.* • retail
detalista *m* • retailer
długofalowy, -a, -e *Adj.* • long-term

dłużej *Adv.* • longer
dochód *m* (*pl.* dochody) • income
dookoła + *Gen.* • around
dorabiać się *Imperf.* (-am się, -asz się), dorobić się *Perf.* (-robię się, -robisz się) + *Gen.* (język potoczny) • make a fortune
doradztwo *n* • consultancy
doskonalenie *n* • improvement, development
dostawa *f* • delivery
doświadczenie *n* • experience
dotyczący, -a, -e *Adj.* • concerning
dowiadzać się *Imperf.* (-duję się, -dujesz się), dowiedzieć się *Perf.* (-wiem się, -wiesz się) + *Gen.*; + *od* + *Gen.*; + *z* + *Gen.* • find out
dyskusyjny, -a, -e *Adj.* • disputable
dyskutować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), przedyskutować *Perf.* (-tuję, -tujesz) • discuss
dział *m* • department
działać *Imperf.* (-am, -asz) • act, operate
dzielnica *f* • district
dzięki + *Dat.* • thanks to

E

ekologiczny, -a, -e *Adj.* • ecological
ekonomia *f* • economics
ekonomiczny, -a, -e *Adj.* • economic
ekonomista *m* • economist
ekspert *m* + *od* + *Gen.* • expert
eksport *m* • export
eksporter *m* • exporter
eksportować *Imperf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.* • export

F

fabryka *f* • factory, plant
facet *m* (mężczyzna w języku potocznym) • guy
fiasco *n* • fiasco
finalizować *Imperf.* (-zuję, -zujesz), sfinalizować *Perf.* (-zuję, -zujesz) + *Acc.* • finalize, conclude
finanse *pl.* • finances, funds
finansista *m* • financier
finansjera *f* • financial circles
finansować *Imperf.* (-suję, -sujesz), sfinansować *Perf.* (-suję, -sujesz) + *Acc.* • finance
finansowo *Adv.* • financially
finansowy, -a, -e *Adj.* • financial
firma *f* • firm, company
handlowa *Adj.* • commercial company
komputerowa *Adj.* • computer company
konsultingowa *Adj.* • consulting company
transportowa *Adj.* • shipping company, transport company
usługowa *Adj.* • service company

zagraniczna/międzynarodowa *Adj.* • foreign/international company
polska/krajowa *Adj.* • Polish/domestic company
formalność *f* (*pl.* formalności) • formality
formularz *m* • form
forsa *f* (pieniądze w języku potocznym) • cash, dosh
fortuna *f* • fortune

G

gatunek *m* • quality
główny, -a, -e *Adj.* • main
gmina *f* • district
gospodarczy, -a, -e *Adj.* • economic
gospodarka *f* • economy
grzyb *m* • fungus
gwałtowny, -a, -e *Adj.* • violent
gwarantować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), *zagwarantować* *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.* • guarantee

H

handlować *Imperf.* (-luję, -lujesz) + *Instr.*; + *z* + *Inst.* • trade
handlowiec *m* • trader, salesperson
higieniczny, -a, -e *Adj.* • hygienic

I

ilość *f* • amount
imię *n* (*pl.* imiona) • name
import *m* • import
importer *m* • importer
importować *Imperf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.* • import
impreza *f* • party, event
inflacja *f* • inflation
interes *m* (*pl.* interesy) • business
inwestor *m* • investor
inwestować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), *zainwestować* *Perf.* (-tuję, -tujesz) + *w* + *Acc.* • invest
inwestycja *f* • investment
inwestycyjny, -a, -e *Adj.* • investment

J

jakość *f* • quality
jednak • yet
jednocześnie *Adv.* • simultaneously, at the same time

K

kapitał *m* • capital
kapitałowy, -a, -e *Adj.* • capital
kasa *f* (pieniądze w języku potocznym) • cash, dosh
kierować *Imperf.* (-ruję, -rujesz) + *Instr.* • run
kierowanie *n* • management
kłapa *f* (bankructwo w języku potocznym) • flop, disaster
koktajl *m* • cocktail
koktajlowy, -a, -e *Adj.* • cocktail
konferencja *f* • conference
konferencyjny, -a, -e *Adj.* • conference

konieczny, -a, -e *Adj.* • necessary
konkurencja *f* • competition
konkurencyjny, -a, -e *Adj.* • competitive
konsumpcja *f* • consumption, consumerism
konsumpcyjny, -a, -e *Adj.* • consumer, consumerist
kontakt *m* • contact
kontaktować się *Imperf.* (-tuję się, -tujesz się), *skontaktować się* *Perf.* (-tuję się, -tujesz się) + *z* + *Inst.* • contact
kontaktowy, -a, -e *Adj.* • contact
konto *n* • account
osobiste *Adj.* • personal account
stan konta • account balance
wyciąg z konta • bank statement
kontrakt *m* • contract
kończyć *Imperf.* (-czę, -czysz), *skończyć* *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* • finish
korzystny, -a, -e *Adj.* • beneficial
kosmetyczny, -a, -e *Adj.* • cosmetic
koszt *m* • cost, expense
kosztorys *m* • cost estimate
kosztowny, -a, -e *Adj.* • expensive
kredyt *m* • credit, loan
kropka *f* • dot, full stop
księgową *f* • accountant
księgowość *f* • accounting
kupno *n* • purchase
kwartał *m* • quarter
kwestionariusz *m* • questionnaire

L

lektura *f* • reading
lokata *f* • deposit

Ł

łączyć *Imperf.* (-czę, -czysz), *połączyć* *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.*; + *z* + *Inst.* • connect

M

majątek *m* • wealth, fortune
maleć *Imperf.* (-leję, -lejesz), *zmaleć* *Perf.* (-leję, -lejesz) • diminish, decrease
małpa *f* • 'at' sign
marketing *m* • marketing
maszyna *f* • machine
media *pl.* • media
miedziany, -a, -e *Adj.* • copper
miesięczny, -a, -e *Adj.* • monthly
międzynarodowy, -a, -e *Adj.* • international
modernizacja *f* • modernization
modernizacyjny, -a, -e *Adj.* • modernization
modernizować *Imperf.* (-zuję, -zujesz), *zmodernizować* *Perf.* (-zuję, -zujesz) + *Acc.* • modernize
motywacja *f* • motivation
motywacyjny, -a, -e *Adj.* • motivational, incentive
możliwość *f* • possibility
możliwy, -a, -e *Adj.* • possible

mówić *Imperf.* (-wię, -wiesz), *powiedzieć Perf.* (-wiem, -wiesz) + o + *Loc.* • speak
mózg *m* • brain

N

nadzorowanie *n* • supervise
nadzór *m* + nad + *Instr.* • supervision
najchętniej *Adv.* • most gladly
należać *Imperf.* (-żę, -żysz) + do + *Gen.* • belong to
należy • one should...
napięty, -a, -e *Adj.* • busy
następnie *Adv.* • next
nawzajem *Adv.* • the same to you
negocjacje *pl.* • negotiations
negocjacyjny, -a, -e *Adj.* • negotiation
negocjator *m* • negotiator
negocjować *Imperf.* (-juję, -jujesz), *wynegocjować Perf.* (-juję, -jujesz) + *Acc.* • negotiate
nieruchomości *pl.* • (fixed) property, real estate
niewystarczający, -a, -e *Adj.* • insufficient
NIP – numer identyfikacji podatkowej • taxpayer identification number

O

obaj • both
obecnie *Adv.* • at present, now
obecny, -a, -e *Adj.* • present
obniżać *Imperf.* (-am, -asz), *obniżyć Perf.* (-niżę, -niżysz) + *Acc.* • diminish, decrease
obowiązkowo *Adv.* • one must..., absolutely
obroty *pl.* • turnover, sales
obserwacja *f* • observation
obserwator *m* • observer
obserwować *Imperf.* (-rwuję, -rwujesz), *zaobserwować Perf.* (-rwuję, -rwujesz) + *Acc.* • observe
obywatelstwo *n* • citizenship
oceniać *Imperf.* (-am, -asz), *ocenić Perf.* (-enię, -enisz) + *Acc.* • evaluate, assess
oczekiwać *Imperf.* (-kuję, -kujesz) + *Gen.* • expect
oczekiwanie *n* (*pl.* oczekiwania) • expectation
odbierać *Imperf.* (-am, -asz), *odebrać Perf.* (-biorę, -bierzesz) + *Acc.* • take
odbywać się *Imperf.* (3. os. -wa się), *odbyć się Perf.* (3. os. odbędzie się) • take place
oddział *m* • branch, department
odkładać *Imperf.* (-am, -asz), *odłożyć Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.* • put back, ring off
odnosić *Imperf.* (-noszę, -nosisz), *odnieść Perf.* (-niosę, -niesiesz) + *Acc.* • take back, make (a success)
odnotowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz), *odnotować Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.* • note
odpowiadać (I) *Imperf.* (-am, -asz), *odpowiedzieć Perf.* (-wiem, -wiesz) + za + *Acc.* • be in charge of something
odpowiadać (II) *Imperf.* (3 os. -da, -dają) + *Dat.* • suit

odpowiedzialny, -a, -e *Adj.* + za + *Acc.* • responsible
odpowieź *f* (*pl.* odpowiedzi) • response, answer, reply
odsetki *pl.* • interest
odwiedzać *Imperf.* (-am, -asz), *odwiedzić Perf.* (-edzę, -edzisz) + *Acc.* • visit
odwoływać *Imperf.* (-łuję, -łujesz), *odwołać Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* • dismiss somebody
oferować *Imperf.* (-ruję, -rujesz) + *Acc.* • offer
oferta *f* • offer
ogromny, -a, -e *Adj.* • vast
okres *m* • period
opłata *f* • charge, fee
oprocentowanie *n* • rate
    stałe *Adj.* • fixed interest rate
    zmienne *Adj.* • adjustable interest rate
oprowadzać *Imperf.* (-am, -asz), *oprowadzić Perf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.*; + po + *Loc.* • show around
osiągać *Imperf.* (-am, -asz), *osiągnąć Perf.* (-nę, -niesz) + *Acc.* • achieve
osobistość *f* • personage, personality
osobisty, -a, -e *Adj.* • personal
osobowość *f* • personality
osobowy, -a, -e *Adj.* • personal
oszczędności *pl.* • savings
oszczędzać *Imperf.* (-am, -asz), *oszczędzić Perf.* (-ędzę, -ędzisz) • save
otrzymywać *Imperf.* (-muję, -mujesz), *otrzymać Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* • receive
otwarcie *n* • openly
otwierać *Imperf.* (-am, -asz), *otworzyć Perf.* (-worzę, -worzysz) + *Acc.* • open

P

partner *m* • partner
perspektywa *f* • perspective, prospect
pewny, -a, -e *Adj.* • certain, sure
pilny, -a, -e *Adj.* • urgent
PIT – deklaracja (zeznanie) o wysokości dochodu od osób fizycznych • tax return
PKB – produkt krajowy brutto • GDP – gross domestic product
placówka *f* • post, institution
plajta *f* (bankructwo w języku potocznym) • flop
plajtować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), *splajtować Perf.* (-tuję, -tujesz) • go to the wall, go bankrupt
plansza *f* • display chart
płatność *f* • payment
początek *m* • beginning
poczta *f* • post
podatek *m* (*pl.* podatki) • tax
podatkowy, -a, -e *Adj.* • tax
podczas • during
podnosić *Imperf.* (-oszę, -osisz), *podnieść Perf.* (-niosę, -niesiesz) + *Acc.* • increase
podstawowy, -a, -e *Adj.* • basic
podsumowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz), *podsumować Perf.* (-muję, -mujesz) + *Acc.* • sum up, recapitulate

podwajać *Imperf.* (-am, -asz), *podwoić Perf.* (-woję, -woisz) + *Acc.* • double
polityczny, -a, -e *Adj.* • political
polityka *f* • politics
połączenie *n* • connection, call, link
pomysł *m* • idea
ponieważ • because
poprzez • through
popyt *m* • demand
postanawiać *Imperf.* (-am, -asz), *postanowić Perf.* (-nowię, -nowisz) • decide
potencjalny, -a, -e *Adj.* • potential
potencjał *m* • potential
potrzebować *Imperf.* (-buję, -bujesz) + *Gen.* • need
potwierdzać *Imperf.* (-am, -asz), *potwierdzić Perf.* (-rdzę, -rdzisz) + *Acc.* • confirm
powiadamiać *Imperf.* (-am, -asz), *powiadomić Perf.* (-mię, -misz) + *Acc.*; + *o* + *Loc.* • notify
powiadomienie *n* • notification
powiat *m* • (local administration in Poland) county
powinien + *Inf.* • one should
poza tym • besides
poziom *m* • level
poznać *Imperf.* (-znaję, -znajesz), *poznać Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* • get to know, meet, learn
pozyskiwać *Imperf.* (-kuję, -kujesz), *pozyskać Perf.* (-am, -asz) + *Acc.* • win over
pożyczka *f* • loan
pracodawca *m* • employer
prezentacja *f* • presentation
prezes *m* • president
procedura *f* • procedure
proceduralny, -a, -e *Adj.* • procedural
procent *m* • percent
producent *m* • producer
produkcja *f* • production
produkować *Imperf.* (-kuję, -kujesz), *wyprodukować Perf.* (-kuję, -kujesz) + *Acc.* • produce
prognoza *f* • forecast, prognosis
prognozować *Imperf.* (-zuję, -zujesz) • forecast
projekt *m* • project
projektant *m* • designer
projektować *Imperf.* (-tuję, -tujesz), *zaprojektować Perf.* (-tuję, -tujesz) • design
prowadzenie *n* • run
prowadzić *Imperf.* (-adzę, -adzisz), *poprowadzić Perf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.* • conduct, run
prowizja *f* • commission
próbować *Imperf.* (-buję, -bujesz), *spróbować Perf.* (-buję, -bujesz) + *Gen.* • try, attempt
przeciętny, -a, -e *Adj.* • average
przedpłata *f* • advance payment
przedsiębiorstwo *n* • company, enterprise, business, firm
przedstawiać *Imperf.* (-am, -asz), *przedstawić Perf.* (-wię, -wisz) + *Acc.* • introduce, present, put forward

przedtem *Adv.* • before
przejęcie *n* • takeover
przekazywać *Imperf.* (-zuję, -zujesz), *przekazać Perf.* (-każę, -każesz) + *Acc.* • pass on, hand over, take (a message)
przekładać *Imperf.* (-am, -asz), *przełożyć Perf.* (-łożę, -łożysz) + *Acc.* • put off, postpone
przekonany, -a, -e *Adj.* • convinced
przekonywać *Imperf.* (-nuję, -nujesz), *przekonać Perf.* (-am, -asz) + *Acc.*; + *do* + *Gen.* • convince
przekraczać *Imperf.* (-am, -asz), *przekroczyć Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* • exceed
przelew *m* • transfer
przelewać *Imperf.* (-am, -asz), *przebrać Perf.* (-leję, -lejesz) + *z* + *Gen.*; + *na* + *Acc.* • transfer
przemysł *m* • industry
przemysłowy, -a, -e *Adj.* • industrial
przeprowadzać *Imperf.* (-am, -asz), *przeprowadzić Perf.* (-adzę, -adzisz) + *Acc.* • conduct
przewidywać *Imperf.* (-duję, -dujesz), *przewidzieć Perf.* (-widzę, -wieszysz) + *Acc.* • predict
przychody *pl.* • income
przychodzić *Imperf.* (-odzę, -odzisz), *przyjść Perf.* (przyjdę, przyjdiesz) • come
przygotowany, -a, -e *Adj.* • ready, prepared
przygotowywać *Imperf.* (-owuję, -owujesz), *przygotować Perf.* (-tuję, -tujesz) + *Acc.* • prepare
przyjaciel *m* • friend
przyjemność *f* • pleasure
przyjeżdżać *Imperf.* (-am, -asz), *przyjechać Perf.* (-jadę, -jedziesz) • arrive
przyjęcie *n* • party
przyjmować *Imperf.* (-muję, -mujesz), *przyjąć Perf.* (-jmę, -jmiesz) + *Acc.* • accept
przynosić *Imperf.* (-noszę, -nosisz), *przynieść Perf.* (-niosę, -nieszysz) + *Acc.* • bring
przypominać sobie *Imperf.* (-am, -asz), *przypomnieć sobie Perf.* (-mnę, -mnisz) + *Acc.* • recall, remember
przystępny, -a, -e *Adj.* • accessible, affordable
przysłać *Imperf.* (-am, -asz), *przysłać Perf.* (-ślę, -ślesz) + *Acc.* • send
przyszły, -a, -e *Adj.* • future, next

R

rada *f* • a piece of advice
ranking *m* • ranking
realistyczny, -a, -e *Adj.* • realistic
realizować *Imperf.* (-zuję, -zujesz), *zrealizować Perf.* (-zuję, -zujesz) + *Acc.* • carry out
REGON – Rejestr Gospodarki Narodowej • Polish national economy register of companies
rejestracja *f* • registration
rejestrować *Imperf.* (-ruję, -rujesz), *zarejestrować Perf.* (-ruję, -rujesz) + *Acc.* • register
reklamowy, -a, -e *Adj.* • advertising

remont *m* • renovation, repair, refurbishment
renegocjować *Imperf.* (-juję, -jujesz) • renegotiate
rentowny, -a, -e *Adj.* • profitable
roczny, -a, -e *Adj.* • annual
rodowy -a, -e *Adj.* • family
rolnictwo *n* • agriculture
rosnąć *Imperf.* (-nę, -śniesz) • grow
rozkręcać *Imperf.* (-am, -asz), rozkręcić *Perf.* (-ęcę, -ęcisz) (język potoczny) • get something going
rozłączać *Imperf.* (-am, -asz), rozłączyć *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* • disconnect
rozpoczęcie *n* • beginning, start
rozpoczynać *Imperf.* (-am, -asz), rozpocząć *Perf.* (-cznę, -czniesz) + *Acc.* • start, begin
rozвивać się *Imperf.* (-am się, -asz się), rozwinąć się *Perf.* (-nę się, -niesz się) • develop
również *Adv.* • also
różny, -a, -e *Adj.* • different
rura *f* • pipe
rutyna *f* • routine
rynek *m* • market

S

samodzielny, -a, -e *Adj.* • independent
sektor *m* • sector
seminarium *n* • seminar
seminaryjny, -a, -e *Adj.* • seminar
sen *m* • dream
serce *n* • heart
sezonowy, -a, -e *Adj.* • seasonal
składać *Imperf.* (-am, -asz), złożyć *Perf.* (-żę, -żysz) + *Acc.* • fold, submit
spadać *Imperf.* (-am, -asz), spaść *Perf.* (spadnę, spadniesz) • fall, drop
spadek *m* • fall, decrease
specjalista *m* + *od* + *Gen.* • specialist
specjalistka *f* • female specialist
specjalistyczny, -a, -e *Adj.* • specialist
specjalizować się *Imperf.* (-zuję się, -zujesz się), wyspecjalizować się *Perf.* (-zuję się, -zujesz się) + *w* + *Loc.* • specialize
specjalność *f* • speciality
specjalny, -a, -e *Adj.* • special
spotkanie *n* • meeting
spotykać się *Imperf.* (-am się, -asz się), spotkać się *Perf.* (-am się, -asz się) + *z* + *Instr.* • meet
spółka *f* • company, partnership
z o.o. *Adj.* • limited liability company
akcyjna *Adj.* • joint-stock company
cywilna *Adj.* • general partnership
sprawa *f* • issue, matter
sprawdzony, -a, -e *Adj.* • checked, proven
sprzedaż *f* • sale, sales
stabilny, -a, -e *Adj.* • stable
stały, -a, -e *Adj.* • permanent
stanowisko *n* • post, position

staż *m* • traineeship, (work) experience
stopień *m* • degree, level
stopniowy, -a, -e *Adj.* • gradual
strata *m* (*pl.* straty) • loss
strategia *f* • strategy
strategiczny, -a, -e *Adj.* • strategic
stuprocentowy, -a, -e *Adj.* • hundred per cent
szanujący się, -a, -e *Adj.* • self-respecting
szczegółowy, -a, -e *Adj.* • detailed
szefowa *f* • (female) boss
szklanka *f* • glass
szkolenie *n* • training (course)
szkoła *f* • school
podstawowa *Adj.* • primary school
średnia *Adj.* • secondary school
wyższa *Adj.* • higher education institution
sztuka *f* (= pojedyncza rzecz) • piece

Ś

średnica *f* • diameter
środki *pl.* • means

T

telekomunikacja *f* • telecommunications
telekonferencja *f* • teleconference
termin *m* • term, deadline
terminowy, -a, -e *Adj.* • fixed-term, prompt, urgent
tęgi, -a, -e *Adj.* • stout
tłumacz *m* • translator, interpreter
towar *m* • commodity
transakcja *f* • transaction, deal
transfer *m* • transfer
trema *f* • stage fright, nerves
trzeba • it is necessary to do something
tworzyć *Imperf.* (-rzę, -rzysz), stworzyć *Perf.* (-rzę, -rzysz) + *Acc.* • create
tygodniowy, -a, -e *Adj.* • weekly
tygrys *m* • tiger

U

ubezpieczony, -a, -e *Adj.* • insured
ubezpieczyciel *m* • insurer
udawać się *Imperf.* (-aję się, -ajesz się), udać się *Perf.* (-am się, -asz się) • manage, succeed in something
udział *m* • participation, share
udzielać *Imperf.* (-am, -asz), udzielić *Perf.* (-lę, -lisz) + *Gen.* • provide, give
ukończyć *Perf.* (-czę, -zysz) + *Acc.* • finish
ulotka *f* • leaflet, flyer
umawiać się *Imperf.* (-am się, -asz się), umówić się *Perf.* (-wię się, -wisz się) + *z* + *Instr.*; + *na* + *Acc.* • make an appointment
umówiony *Adj.* (*pl.* umówieni) • have an appointment with somebody
usługi *pl.* • services

ustalać *Imperf.* (-am, -asz), ustalić *Perf.* (-lę, -lisz)
+ *Acc.* • establish, set, fix
ustępstwo *n* • concession
utrzymywać *Imperf.* (-muję, -mujesz), utrzymać *Perf.*
(-am, -asz) + *Acc.* • maintain
utrzymywać się *Imperf.* (-muję się, -mujesz się), utrzy-
mać się *Perf.* (-am się, -asz się) + *na* + *Loc.*
• stay, remain
uważać *Imperf.* (-am, -asz), że... • think
uwielbiać *Imperf.* (-am, -asz) • love, adore
uzgadniać *Imperf.* (-am, -asz), uzgodnić *Perf.* (-nię,
-niesz) + *Acc.* • agree on something, arrange
uzyskiwać *Imperf.* (-kuję, -kujesz), uzyskać *Perf.* (-am,
-asz) + *Acc.* • get, obtain, gain

V

VAT – podatek od wartości dodanej • Value Added
Tax

W

waluta *f* • currency
polska *Adj.* • Polish currency
wymienialna *Adj.* • convertible currency
warunek *m* (*pl.* warunki) • condition, term
wątpliwość *f* • doubt
wątroba *f* • liver
wchodzić *Imperf.* (-dzę, -dzisz), wejść *Perf.* (wejdę,
wejdiesz) • enter
wczytywać *Imperf.* (-tuję, -tujesz), wczytać *Perf.* (-am,
-asz) • swipe
wewnętrzny, -a, -e *Adj.* • internal
wiecznie *Adv.* • eternally
wiele *Adv.* • many
wiodący, -a, -e *Adj.* • leading
wizyta *f* • visit
wliczony, -a, -e *Adj.* • included
właściciel *m* • owner
właśnie *Adv.* • just, exactly
wniosek *m* • application
województwo *n* • voivodeship
wokół *Adv.* • around
wpłacać *Imperf.* (-am, -asz), wpłacić *Perf.* (-acę, -acisz)
+ *na* + *Acc.* • pay in, deposit
wpływ *m* (*pl.* wpływy) • income, revenue
wreszcie • at last, finally
wsiądać *Imperf.* (-am, -asz), wsiąść *Perf.* (wsiądę, wsiąd-
dziesz) + *do* + *Gen.* • get on, board
wspólnik *m* • partner
współpraca *f* • cooperation
współpracować *Imperf.* (-cuję, -cujesz) + *z* + *Instr.* •
cooperate
współpracownik *m* (*pl.* współpracownicy) • colleague,
associate, collaborator
wszyscy • everyone, all
wydajność *f* • efficiency
wydawnictwo *n* • publishing house, publisher
wyglądać *Imperf.* (-am, -asz) • look like

wykształcenie *n* • education, educational background
wymagający, -a, -e *Adj.* • demanding
wymieniać *Imperf.* (-am, -asz), wymienić *Perf.* (-enię,
-enisz) + *Acc.* • enumerate, change
wynajmować *Imperf.* (-muję, -mujesz), wynająć *Perf.*
(-najmę, -najmiesz) + *Acc.* • rent, hire
wynik *m* • result
wynosić *Imperf.* (-oszę, -osisz), wynieść *Perf.* (-niosę,
-niesiesz) • amount to something
wypełniać *Imperf.* (-am, -asz), wypełnić *Perf.* (-nię, -
niesz) + *Acc.* • fill in
wypłacać *Imperf.* (-am, -asz), wypłacić *Perf.* (-acę, -
acisz) + *z* + *Gen.* • take out money
wysiadać *Imperf.* (-am, -asz), wysiąść *Perf.* (-siądę, -
siądziesz) • get off
wysokość *f* • altitude, height
wysyłać *Imperf.* (-am, -asz), wysłać *Perf.* (-ślę, -ślesz)
+ *Acc.* • send
wytrzymywać *Imperf.* (-muję, -mujesz), wytrzymać
Perf. (-am, -asz) • tolerate, bear, stand, put up with
something
wyzwanie *n* • challenge
wzrastać *Imperf.* (-am, -asz), wzrosnąć *Perf.* (-nę,
-śniesz) • increase, go up, grow
wzrost *m* • growth

Z

zaangażowanie *n* • involvement
zaczynać *Imperf.* (-am, -asz), zacząć *Perf.* (-cznę,
-czniesz) + *Acc.*; + *od* + *Gen.* • begin, start
zadawać *Imperf.* (-daję, -dajesz), zadać *Perf.* (-am,
-asz) + *Acc.* • set, give, ask
zadowolony, -a, -e *Adj.* (*pl.* zadowoleni) • satisfied
zainteresowania *pl.* • hobbies, interests
zajęcie *n* • occupation, job
zajmować się *Imperf.* (-muję się, -mujesz się), zająć się
Perf. (-mę się, -miesz się) + *Instr.* • deal with, be
involved in something
zakład *m* (*pl.* zakłady) factory, plant
zakładać *Imperf.* (-am, -asz), założyć *Perf.* (-łożę,
-łożysz) + *Acc.* • establish, assume, open (a bank
account), start
zakończyć *Perf.* (-czę, -czysz) + *Acc.* • finish
zakres *m* • range, cope
załatwiać *Imperf.* (-am, -asz), załatwić *Perf.* (-twię, -
twisz) + *Acc.* • fix, take care of something
zamierzać *Imperf.* (-am, -asz) • intend
zamieszanie *n* • commotion, confusion
zapominać *Imperf.* (-am, -asz), zapomnieć *Perf.*
(-mnę, -mnie) + *Gen.*; + *o* + *Loc.* • forget
zapraszać *Imperf.* (-am, -asz), zaprosić *Perf.* (-oszę,
-osisz) + *Acc.*; + *na* + *Acc.* *invite*
zarabiać *Imperf.* (-am, -asz), zarobić *Perf.* (-bię, -bisz)
+ *Acc.* • earn
zarobki *pl.* • earnings
zarząd *m* • management, management board, board
of directors

zarządzać *Imperf.* (-am, -asz), *zarządzić* *Perf.* (-dżę, -dżisz) + *Instr.* • administer, manage

zarządzanie *n* • management

zasiadać *Imperf.* (-am, -asz), *zasiąść* *Perf.* (-siądę, -siądiesz) • sit on (the board), have a seat on (the board)

zasięg *m* • range, signal

zastawać *Imperf.* (-staję, -stajesz), *zastać* *Perf.* (-stanę, -staniesz) + *Acc.* • find

zaświadczenie *n* • certificate

zatrudniać *Imperf.* (-am, -asz), *zatrudnić* *Perf.* (-nię, -nisz) + *Acc.* • employ

zatrudnienie *n* • employment

zatrzymywać się *Imperf.* (-muję się, -mujesz się), *zatrzymać się* *Perf.* (-am się, -asz się) • stay

zaufanie *n* • trust

zawód *m* • occupation, profession

zazwyczaj *Adv.* • usually

zebranie *n* • meeting

zespół *m* • team

zeszły, -a, -e *Adj.* • last

zgodny, -a, -e *Adj.* • unanimous, agreeable

zmiana *f* • change

zmieniać *Imperf.* (-am, -asz), *zmienić* *Perf.* (-enię, -enisz) + *Acc.* • change

zmniejszać się *Imperf.* (-am się, -asz się), *zmniejszyć się* *Perf.* (-szę się, -szysz się) • decrease, go down

znaczący, -a, -e *Adj.* • meaningful, significant

znajomy *m* • acquaintance, friend

zniżka *f* • reduction, cut, discount

zrywać *Imperf.* (-am, -asz), *zerwać* *Perf.* (-rwę, -rwięsz) • break off

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych • Social Insurance Institution

zwiększać się *Imperf.* (-am się, -asz się), *zwiększyć się* *Perf.* (-szę się, -szysz się) • increase, go up

zwykle *Adv.* • usually

zysk *m* (*pl.* zyski) • profits

Ż

żołądek *m* • stomach

żywność *f* • food

2261

PODRĘCZNIKI W SERII JĘZYK POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW

pod redakcją Władysława Miodunki

K U R S O W E

- Władysław Miodunka CZEŚĆ, JAK SIĘ MASZ?**
Część I: SPOTYKAMY SIĘ W POLSCE
Podręcznik do nauki języka polskiego dla początkujących (A1)
- Część II: SPOTKAJMY SIĘ W EUROPIE** (A2)
Danuta Gałyga ACH, TEN JĘZYK POLSKI!
Ćwiczenia komunikacyjne dla grup początkujących (A1, A2)
- Ewa Lipińska Z POLSKIM NA TY**
Podręcznik do nauki języka polskiego dla stopnia progowego (B1)
- Marta Pančíková, Wiesław Stefańczyk PO TAMTEJ STRONIE TATR...**
Učebnica poľštiny pre Slovákov (A1, A2)
- Ewa Lipińska, Elżbieta Grażyna Dąmbska KIEDYŚ WRÓCISZ TU... Część I: GDZIE NADWIŚLAŃSKI BRZEĞ**
Podręcznik języka polskiego dla zaawansowanych (B2)
- Ewa Lipińska, Elżbieta Grażyna Dąmbska KIEDYŚ WRÓCISZ TU... Część II: BY SZUKAĆ SWOICH DRÓG I GWIAZD**
Podręcznik języka polskiego dla zaawansowanych (C1)
- Magdalena Szelc-Mays COŚ WAM POWIEM...**
Ćwiczenia komunikacyjne dla grup średnich (B1, B2)
- Marzena Kowalska O BIZNESIE PO POLSKU**
Wprowadzenie do języka biznesu (B1, B2)
- Aleksandra Achtelik, Wioletta Hajduk-Gawron, Agnieszka Madeja, Magdalena Świątek BĄDŹ NA B1**
Zbiór zadań z języka polskiego oraz przykładowe testy certyfikatowe dla poziomu B1 (B1)

S Ł O W N I K I

- Anna Seretny A CO TO TAKIEGO?**
Obrazkowy słownik języka polskiego (A1, A2)
- Stanisław Mędak SŁOWNIK ODMIANY RZECZOWNIKÓW POLSKICH** (A2, B1, B2, C1)
- Stanisław Mędak SŁOWNIK FORM KONIUGACYJNYCH CZASOWNIKÓW POLSKICH** (A2, B1, B2, C1)
- Stanisław Mędak PRAKTYCZNY SŁOWNIK ŁĄCZLIWOŚCI SKŁADNIOWEJ CZASOWNIKÓW POLSKICH** (B1, B2, C1)
- Zofia Kurzowa ILUSTROWANY SŁOWNIK PODSTAWOWY JĘZYKA POLSKIEGO** (A2, B1)

S Y S T E M J Ę Z Y K A

- Magdalena Szelc-Mays SŁOWA I SŁÓWKA**
Podręcznik do nauczania słownictwa i gramatyki dla początkujących (A1, A2)
- Magdalena Szelc-Mays NOWE SŁOWA – STARE RZECZY**
Podręcznik do nauczania słownictwa języka polskiego (A1, A2)
- Piotr Garncarek CZAS NA CZASOWNIK**
Ćwiczenia gramatyczne z języka polskiego (B1, B2)
- Stanisław Mędak CO Z CZYM?**
Ćwiczenia składniowe dla grup zaawansowanych (B2, C1)
- Józef Pyzik PRZYGODA Z GRAMATYKĄ**
Fleksja i słotwórstwo imion (B2, C1)
- Józef Pyzik IŚĆ CZY JECHAĆ?**
Ćwiczenia gramatyczno-semantyczne z czasownikami ruchu (B2, C1)
- Stanisław Mędak LICZEBNIK TEŻ SIĘ LICZY!**
Gramatyka liczebnika z ćwiczeniami (B2, C1, C2)

S P R A W N O Ś C I

- Ewa Lipińska KSIĘŻYC W BUTONIERCE**
Ćwiczenia dla cudzoziemców doskonalące sprawność rozumienia ze słuchu na podstawie tekstów Andrzeja Sikorowskiego (B2, C1, C2)
- Ewa Lipińska NIE MA RÓŻY BEZ KOLCÓW**
Ćwiczenia ortograficzne dla cudzoziemców
Wydanie II, uzupełnione i poprawione (B1, B2)
- Anna Pięćnińska CO RAZ WEJDZIE DO GŁOWY – JUŻ Z NIEJ NIE WYLECI, CZYLI FRAZEOLOGIA PROSTA I PRZYJEMNA** Podręcznik dla uczniów.
Pomoc dla nauczycieli (B1, B2, C1)
- LEKTURY PODRĘCZNE** Antologia tekstów satyrycznych dla cudzoziemców, którzy dobrze znają język polski
Oprac. Ewa Lipińska (C1)
- Anna Seretny KTO CZYTA – NIE BŁĄDZI**
Ćwiczenia rozwijające sprawność czytania (B2, C1)
- Anna Seretny PER ASPERA AD ASTRA**
Ćwiczenia rozwijające sprawność czytania (C1)
- Bogusław Kubiak NA ŁAMACH PRASY**
ćwiczenia rozwijające sprawność czytania CZĘŚĆ I
dodatek: strategia egzaminacyjna (C2)
- Bogusław Kubiak NA ŁAMACH PRASY**
ćwiczenia rozwijające sprawność czytania CZĘŚĆ II (C2)

PODRĘCZNIKI W SERII JĘZYK POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW

pod redakcją Władysława Miodunki

METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO I PRACE POZA SERIĄ

Magdalena Szelc-Mays **TĄNCE MALOWANE**

Podręcznik dla dzieci w wieku przedszkolnym
i wczesnoszkolnym

**KULTURA W NAUCZANIU JĘZYKA POLSKIEGO
JAKO OBCEGO. STAN OBECNY – PROGRAMY
NAUCZANIA – POMOCE DYDAKTYCZNE**

Red. Władysław Miodunka

PRZEWODNIK PO EGZAMINACH CERTYFIKATOWYCH

Red. i oprac. Anna Seretny, Ewa Lipińska

Ewa Lipińska, Anna Seretny

**ABC METODYKI NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO
JAKO OBCEGO**

Z ZAGADNIEŃ DYDAKTYKI JĘZYKA POLSKIEGO

JAKO OBCEGO

Red. Ewa Lipińska, Anna Seretny

OD MEDIÓW PRZEKAZU DO MEDIÓW

**UCZESTNICZENIA. TRANSMISJA I NAUCZANIE
JĘZYKÓW MNIEJSZOŚCIOWYCH**

Red. Robert Dębski

Urszula Marzec

**OBRAZ POLONISTYKI WŁOSKIEJ
W ŚWIETLE BADAŃ ANKIETOWYCH**

**NOWA GENERACJA W GLOTTODYDAKTYCE
POLONISTYCZNEJ**

Red. Władysław Miodunka

Podręczniki do nauczania języka polskiego jako obcego są opracowywane przez zespół autorów związanych między innymi z Katedrą Języka Polskiego jako Obcego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na stronie www.universitas.com.pl znajdują Państwo więcej informacji o podręcznikach do nauczania języka polskiego jako obcego. Można tam także zamówić bezpłatny katalog „Podręczniki do nauczania języka polskiego jako obcego”.

U N I V E R S I T A S P O L E C A

NOWY SŁOWNIK

FUNDACJI KOŚCIUSZKOWSKIEJ NA DVD

**THE NEW KOSCIUSZKO FOUNDATION
DICTIONARY ON DVD**

**POLSKO-ANGIELSKI
ANGIELSKO-POLSKI**

**POLISH-ENGLISH
ENGLISH-POLISH**

www.universitas.com.pl

TOWARZYSTWO AUTORÓW I WYDAWCÓW
PRAC NAUKOWYCH
UNIVERSITAS

---

w w w . u n i v e r s i t a s . c o m . p l

REDAKCJA

ul. Sławkowska 17, 31-016 Kraków
tel./fax 012 423 26 05 / 012 423 26 14 / 012 423 26 28
red@universitas.com.pl
promocja@universitas.com.pl

DYSTRYBUCJA oraz KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

ul. Żmujdzka 6B, 31-426 Kraków
ksiegarnia@universitas.com.pl
tel. 012 413 91 36 / 012 413 92 70
fax 012 413 91 25

ZAMÓW NASZ BEZPŁATNY KATALOG

tel. 012 423 26 05 / 012 413 92 70